روزاني
سنڌيار
ڪراچي
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Reg No 2677
ABC Certified
Daily SINDHYAR Karachi
NTN 4129440-8 www.dailysindhyar.com
جلد :12 | اڱارو 07 نومبر 2023ع بمطابق 22 ربيع الثاني 1445هه | شمارو:27 | قيمت 10 روپيا

ترقي جو سفر جتان ڪان بيٺو اتان ڪان شروع ڪنداسين: نوازشريف

پاڪستان مسلم ليگ (ن) جي اڳواڻ نوازشريف چئن سالن کان پوءِ پنهنجي سياسي سرگرمين جي باقاعده شروعات ڪري ڇڏي

نوازشريف جي صدارت هيٺ سينئر اڳواڻن جو مشاورتي اجلاس، سنڌ ۽ بلوچستان جي حوالي سان تفصيلي مشاورت ڪئي وئي

اسان نوازشريف جي اڳواڻي ۾ چونڊن لاءِ تيار آهيون، اسان پاڪستان مان مهانگائي ختم ڪرڻ، هارين کي سستو پاڻ ۽ بجلي ڏيڻ جي لاءِ تيار آهيون، نوازليگ واحد پارٽي آهي جيڪا چونڊن لاءِ تيار آهي

نوازشريف 8 فيبروري تي چونڊن ۾ حصو وٺندو، پاڪستان جي عوام موقعو ڏيئي، آر ٽي ايس نه وڃهي، عوام فيصلو ڪري ته ڪنهن کي وزيراعظم بڻائڻو آهي اسان کي يقين آهي ته عوام جي چونڊ نوازشريف ئي هوندو

شرجيل ميمڻ منهنجو ڀاءُ چئي رهيو هو ته پيپلز پارٽي چونڊن ۾ ڪلين سوئيپ ڪندي، سمورين پارٽين کي مشورو آهي ته ليول پليئنگ فيلڊ جو روئڻ نه رئو، فيلڊ ۾ چونڊن جي تياري ڪريو

سياسي طاقتن کي اها ڳالهه خبر پئجي چڪي آهي ته عوام نوازشريف جي حق ۾ فيلڊ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي، نوازشريف جي دور ۾ عوام کي 5 روپين جي ماني ملندي هئي

لاهور (م ن) اڳوڻي وزيراعظم نواز شريف چيو آهي ته ترقي جو سفر جتي بيٺو اتان ئي شروع ڪنداسين ۽ پاڪستان کي ايشين ٽائيگر بڻائينداسين. ن ليگ قائد نواز شريف جي پارٽي سيڪريٽريٽ ماڊل ٽائون پهچڻ تي شهباز شريف سميت ٻين اڳواڻن سندس آجيان ڪئي. اڳوڻي وزيراعظم نواز شريف سان خواجا آصف، احسن اقبال، اسحاق ڊار ۽ مريم اورنگزيب ملاقات ڪئي، جنهن ۾ ملڪي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

لاهور: نوازليگ سربراهه نواز شريف پارٽي سيڪريٽريٽ ۾ اڳواڻن سان ملاقات ڪندي

اڳوڻو صدر آصف علي زرداري ڳڙهي خدابخش ڀٽو پهتو، شهيد ذوالفقار علي ڀٽو، شهيد بينظير ڀٽو، بيگم نصرت ڀٽو ۽ ٻين جي مزارن تي گلن جي چادر چاڙهي فاتح خواني ڪئي

8 فيبروري جو سج بلاول جي فتح جو پيغام کڻي ايرندو: آصف زرداري

مڪاني چونڊن ۾ فتح تي عوام ۽ ڪارڪنن کي مبارڪباد پيش ڪيون ٿا، مرتضيٰ وهاب ۽ سلمان عبدالله مراد جي ڪاميابي ڪراچي واسين جي مخالفن لاءِ خاص پيغام آهي

سنڌ جي دل ڪراچي به جيئي ڀٽو جو نعرو هڻيو، پ پ جو هر ڪارڪن شهيد محترمه بينظير ڀٽو جو سفير بڻجي چونڊ مهم شروع ڪري، 8 فيبروري جو سج بلاول ڀٽو زرداري جي فتح جو پيغام کڻي ايرندو

عوام کي تڪليف جا ٿورا ڏينهن رهجي ويا آهن، پ پ عوام جون ڏکيائيون ختم ڪندي، سنڌ ۾ مڪاني چونڊن ۾ فتح تي عوام ۽ ڪارڪنن کي مبارڪباد پيش ڪيون ٿا

اڳوڻي صدر جي ڳڙهي خدابخش ڀٽو جي دوري کان اڳ سيڪيورٽي جا انتظام سخت ڪيا ويا، نئونديرو هائوس ۽ مزار جي چوڌاري داخلي ۽ خارجي رستن کي عام ٽريفڪ لاءِ پوليس اهلڪار مقرر ڪري بند ڪيو ويو

اڳوڻي صدر آصف علي زرداري نئون ديرو هائوس ۾ قيام دوران ضلعي لاڙڪاڻي جي عهديدارن ۽ ڪارڪنن سان ملاقات ڪئي ۽ ان کي موجوده سياسي صورتحال بابت آگاهي ڏني وئي

نئونديرو (رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي پارليامانيٽيرين جي سربراهه اڳوڻي صدر آصف علي زرداري ڳڙهي خدابخش ڀٽو ۾ شهيدن جي مزارن تي حاضري ڀري - شهيد ذوالفقار علي ڀٽو شهيد بينظير ڀٽو، بيگم نصرت ڀٽو ۽ ٻين جي مزارن تي گلن جي چادر چاڙهي فاتح خواني ڪئي، ان موقعي تي اڳوڻي ايم پي اي علي حسن زرداري سميت ٻيا مهمان پڻ سانس گڏ هئا. جڏهن ته اڳوڻي صدر/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

ڳڙهي خدا بخش ڀٽو: اڳوڻو صدر آصف علي زرداري شهيدن جي مزار تي حاضري ڀريندي

عوام هن ڀيري لاهور جو وزيراعظم نه چونڊيندو: بلاول

پيپلز پارٽي سدائين چونڊن لاءِ تيار هئي، اليڪٽورل ڪاليج پورو ٿيڻ تائين صدر عارف علوي عهدي تي رهي سگهي ٿو

صدر خلاف ڪارروائي جو مطالبو ڪندڙ نوازليگ کان سوال آهي ته اسان 16 مهينن دوران صدر خلاف قانوني قدم چو نه کنيا؟

8 فيبروري تي تير جي نشان وارو اميدوار کٽي ويندو، مخالف پلي گڏجي وڃن، پ پ چيئرمين جون ميڊيا سان ڳالهيون

ڪراچي (رپورٽر) پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته هن ڀيري عوام لاهور جو وزير اعظم نه چونڊيندو ڪراچي ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

ڪراچي: پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

ميانوالي ايئربيس تي حملي ۾ پرڏيهي هٿيار استعمال ٿيڻ جو انڪشاف

ميانوالي (م د) ميانوالي ايئربيس حملي ۾ پرڏيهي هٿيار استعمال ٿيڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. ذريعن موجب 4 نومبر تي ميانوالي ۾ پاڪستان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

خيبر: دهشتگردن خلاف ڪارروائي دوران ليفٽيننٽ ڪرنل سميت 4 فوجي جوان شهيد

سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي سيڪيورٽي فورسز ۽ دهشتگردن وچ ۾ فائرنگ جي سخت ڏي وٺ ٿي

خيبر جي وادي تيراهه ۾ دهشتگردن سان فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ ليفٽيننٽ ڪرنل سميت چار فوجي جوان شهيد ٿي ويا، 3 دهشتگرد به مارجي ويا

علائقي ۾ باقي دهشتگردن جي خاتمي لاءِ آپريشن جاري آهي، بهادر جوانن جون قربانيون اسان جي عزم کي وڌيڪ مستحڪم بڻائين ٿيون

راولپنڊي (م د) خيبر پختونخواهه جي ضلعي خيبر جي وادي تيراهه ۾ دهشتگردن سان فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ ليفٽيننٽ ڪرنل سميت چار

حالتون تڏهن ئي سڌرنديون، جڏهن ووٽ جي طاقت سان حڪومت مدو پورو ڪندي: رانا ثناءالله

ڪوئي ملڪ يا گهر نفرت جي بنياد تي قائم نٿو ٿي سگهي، هڪ فرد جيڪڏهن چرين وانگي چوي ته ڪنهن کي نه ڇڏيندس

بلاول زرداري به چيو ته اوهان قدم وڌايو پران شخص ڪوڙا ڪيس ۽ نفرت کان سواءِ ڪو ڪم نه ڪيو

ملڪ ۾ دهشتگردي ۽ لوڊشيڊنگ کي 2017ع تائين اسان ختم ڪيو، اڳوڻو گهرو وفاقي وزير

مڪوآنا (م د) اڳوڻي گهرو وزير رانا ثناءالله چيو آهي ته ملڪ جون حالتون تڏهن سڌرنديون جڏهن ووٽ جي طاقت سان حڪومتون مدو پوريون ڪنديون، جيڪڏهن هاڻي نفرت جي سياست ٿي ته ملڪ جو نقصان ٿيندو فيصل آباد ۾ عوامي ميڙ کي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

سيني فرقن سان واسطو رکندڙ عالمن گڏيل راءِ سان دهشتگردن کي دين اسلام کان خارج قرار ڏئي ڇڏيو

اسلام آباد (م د) اسلامي نظرياتي ڪائونسل ۾ اسلامي قدرن کي هٿي ڏيڻ ۽ دهشتگردي جي روڪٿام لاءِ اهم اڳڀرائي ٿي آهي، سيني فرقن سان واسطو رکندڙ عالمن گڏيل راءِ سان دهشتگردن کي دين اسلام کان خارج قرار ڏئي ڇڏيو ملڪ ۾ پيغام پاڪستان جي روشني ۾ اتحاد، رواداري ۽ هم آهنگي کي يقيني بڻائڻ لاءِ باقاعدي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

اسلام آباد: ايران جو سفير نگران وفاقي وزير محمد علي سان ملاقات ڪندي

وڏي وزير جسٽس باقر جي وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان 5 وڏن صوبائي منصوبن تي خيالن جي ڏي وٺ

سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر وزيراعظم هائوس اسلام آباد ۾ وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان ملاقات ڪئي

وڏي وزير صوبي جي 5 اهم ترقياتي منصوبن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪندي زور ڏنو ته منصوبن تي رڪاوٽن کي ختم ڪيو وڃي

وزيراعظم وڏي وزير کي خاطري ڪرائي ته هو اين او سي جاري ڪرڻ جي عمل کي تيز ڪرڻ لاءِ لاڳاپيل وزارت سان ڳالهائيندو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر وزيراعظم هائوس اسلام آباد ۾ وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان ملاقات ڪئي جنهن ۾ سندس صوبي جي 5 اهم ترقياتي منصوبن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي ۽ ڪين/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

گڏيل قومن سميت 18 عالمي تنظيمن پاران فلسطين ۾ فوري جنگبندي جو مطالبو

گهٽ ۾ گهٽ ٿيو هاڻي ان کي هر صورت ۾ روڪڻ گهرجي: انٽرايجنسي اسٽينڊنگ ڪميٽي طرفان جاري ڪيل پڌرائي

غزا ۾ اسرائيل طرفان عام شهرين جو قتل سفاڪيت آهي، اسرائيلي حملي جي نتيجي ۾ 2.2 ملين فلسطيني قاتل آهن

گهرن، پناهه گاهن، عبادت گاهن ۽ اسپتالن تي بمباري ڪئي پئي وڃي جيڪا ناقابل قبول آهي

ڪراچي (رپورٽر) گڏيل قومن جي ماتحت تنظيمن سميت 18 عالمي تنظيمن فلسطين ۾ فوري جنگبندي جو مطالبو ڪري ڇڏيو پرڏيهي خبرون اداري موجب، گڏيل قومن ڪانسواءِ ٻين انساني حقن جي 18 عالمي تنظيمن جي سربراهن هڪ گڏيل پڌرائي جاري ڪئي جنهن ۾ انساني بنيادن تي فلسطين ۽ اسرائيل وچ ۾ فوري جنگبندي جو مطالبو ڪيو ويو آهي. انٽر ايجنسي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

ڪاروباري هفتي جي پهرين ڏينهن ملڪي ۽ عالمي مارڪيٽ ۾ سون جي اگهه ۾ سوين رپيا لاٿ

ڪراچي (رپورٽر) ڪاروباري هفتي جي پهرين ڏينهن ملڪ ۾ سون جي اگهه ۾ لاٿ رڪارڊ ڪئي وئي آهي. آل پاڪستان جيمز اينڊ جيولرز ايسوسيئيشن موجب، في تولو سون چار سئو رپيا سستو ٿيڻ ڪانپوءِ لک 14 هزار به سئو رپين جو ٿي ويو آهي. ڏهه گرام سون 343 رپيا سستو ٿيڻ بعد هڪ لک تياسي هزار 642 رپين جي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

اسلام آباد: نگران وفاقي وزير مدد علي سنڌي سان سعودي وفد ملاقات ڪندي

عمران خان کي پٽن سان ٽيليفون تي ڳالهه ٻولهه نه ڪرائڻ تي ايس پي اڊيالا جيل کي نوٽيس جاري

پي ٽي آءِ چيئرمين جي پٽن سان ڳالهه ٻولهه نه ڪرائڻ تي سپرنٽينڊنٽ اڊيالا جيل کي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيو

پي ٽي آءِ چيئرمين جي وڪيل ڳالهه ٻولهه نه ڪرائڻ تي عدالت ۾ توهين عدالت جي درخواست داخل ڪئي

جيل اختيارين کي پي ٽي آءِ چيئرمين جي پٽن سان فون تي ڳالهه ٻولهه ڪرائڻ واري حڪم تي عمل ڪرڻ جو حڪم ڏنو وڃي

اسلام آباد (بيورو) آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ جي خصوصي عدالت پي ٽي آءِ چيئرمين جي پٽن سان ڳالهه ٻولهه نه ڪرائڻ تي سپرنٽينڊنٽ اڊيالا جيل کي نوٽيس جاري ڪري ڇڏيو. پي ٽي آءِ چيئرمين جي وڪيل شيراز رانجها عمران خان جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

سي پيڪ منصوبن تي پيشيوارانه انداز ۾ ڪم جاري آهي: مرتضيٰ سولنگي

چائنيز ڪمپنيون هيستائين 25 ارب ڊالر جي سيڙپڪاري ڪندي 85 هزار کان وڌيڪ پاڪستانين کي روزگار ڏنو آهي

هي تقريب دنيا جي سامهون چائنيز انٽرپرائيز پاران پاڪستان ۾ ڪيل اهم ۽ شاندار ڪم کي اجاگر ڪندي

هڪ ڏينهن به اهڙو نٿو گذري جڏهن اسان ميڊيا تي سي پيڪ منصوبن ۾ چائنيز انٽرپرائيز پاران ٿيندڙ اڳڀرائي بابت نه ٻڌندا هجون

اسلام آباد (م د) اطلاعات ۽ نشريات واري نگران وفاقي وزير مرتضيٰ سولنگي سي پيڪ منصوبن جي تڪميل جي حوالي سان حڪومت جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

آئي ايم ايف مشن سان ڳالهيون ڪامياب ٿيڻ جي قوي اميد آهي: شمشاد اختر

انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ مشن سان ڳالهيون ڪامياب ٿيڻ جي قوي اميد آهي

سمورن ادارن حدفن تي عمل در آمد ڪيو ۽ ڪارڪردگي اطمينان بخش آهي

اسلام آباد (بيورو) نگران ناڻي واري وزير ڊاڪٽر شمشاد اختر چيو آهي ته انٽرنيشنل مانيٽري فنڊ مشن سان ڳالهيون ڪامياب ٿيڻ جي قوي اميد آهي. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

پي آءِ اي تي برطانيه ۽ يورپ ۾ لڳل پابندي ختم ٿيڻ جو چٽو امڪان

عالمي هوابازي جي تنظيم اڪا سيول ايوي ايشن جو سيفٽي آڊٽ شروع ڪري ڇڏيو آهي

آڊٽ ۾ ڪاميابي کان پوءِ پاڪستان ايئر لائنز يورپ ۽ برطانيه ۾ اڏامون بحال ٿي وينديون

ڪراچي (رپورٽر) عالمي هوابازي جي تنظيم اڪا سيول ايوي ايشن جو سيفٽي آڊٽ شروع ڪري ڇڏيو آهي. آڊٽ ۾ ڪاميابي کان پوءِ پاڪستان/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

ميانوالي ايئربيس حملي ۾ آمريڪي هٿيار استعمال ٿيڻ جو انڪشاف

ميانوالي ايئربيس حملي بابت ڇرڪائيندڙ انڪشاف سامهون اچي ويا آهن

حملي ۾ مارجي ويل دهشتگردن کان پرڏيهي هٿيار ملڻ جو انڪشاف ٿيو آهي

راولپنڊي (م د) ميانوالي ايئربيس تي حملي ۾ مارجي ويل دهشتگردن کان پرڏيهي هٿيار ملڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. رپورٽ موجب گذريل ڏينهن ميانوالي ايئربيس حملي بابت ڇرڪائيندڙ انڪشاف سامهون اچي ويا آهن. ميانوالي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

اسحاق ڊار جنرل (ر) باجوه سان اختلافن جو سبب ٻڌائي ڇڏيو

اڳوڻي آرمي چيف جنرل (ر) باجوه سان اختلافن جو سبب فنانشل (مالياتي خسارو) هو

ڪنهن به حڪومت پنهنجي دور ۾ دفاعي بجيٽ ۾ 550 بلين جو اضافو نه ڪيو

اسلام آباد (بيورو) اڳوڻي ناڻي واري وزير ۽ مسلم ليگ (ن) جي سينئر اڳواڻ اسحاق ڊار اڳوڻي آرمي چيف جنرل (ر) باجوه سان پنهنجن اختلافن /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

نوازشريف چوٿون ڀيرو وزيراعظم بڻجندو: مريم اورنگزيب

نوازشريف اڄ (ن) ليگ جي سيڪريٽريٽ ۾ 4 سالن کان پوءِ تشريف کڻي آيو

نوازشريف هر ڀيري پاڪستان جي عوام جي خدمت ڪئي، پي ايم ايل (ن) ترجمان

لاهور (م د) پاڪستان مسلم ليگ (ن) جي ترجمان مريم اورنگزيب چيو آهي ته نوازشريف 8 فيبروري تي چونڊن ۾ حصو وٺي چوٿون ڀيرو وزيراعظم بڻجندو، ماڊل ٽائون لاهور ۾ صحافين سان ڳالهيون ڪندي ليگي ترجمان مريم اورنگزيب چيو ته نوازشريف اڄ (ن) ليگ جي سيڪريٽريٽ ۾ 4 سالن کان پوءِ تشريف کڻي آيو ۽ پارٽي جي سينئر اڳواڻن سان ملاقات ڪئي. اڳوڻي وفاقي وزير چيو ته 21 آڪٽوبر تي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

غزه جي پٽي تي ايٽمي حملي جي ڌمڪي، او آءِ سي جو اسرائيلي وزير جي نسل پرستانه بيان جي مذمت

جده (م د) اسلامي سهڪار تنظيم (او آءِ سي) اسرائيلي وزير اميچائي الياهو طرفان غزه جي پٽي تي ايٽمي بم ڪرائڻ جي ڌمڪي کي انتهاپسندي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

عهدو سنڀاليندي ئي تعليم جي معيار تي ڌيان ڏنو آهي: مدد علي سنڌي

قانوني طور ساڍا چار هزار افغان شاگردن کي مختلف يونيورسٽين ۾ داخلا ڏني پئي وڃي

ماضي ۾ هنر ڏيندڙ ادارن جي ڪارڪردگي نظر نه ٿي اچي، تعليم وارو وفاقي وزير

حيدرآباد (بيورو) تعليم واري وفاقي وزير مدد علي سنڌي چيو آهي ته عهدو سنڀاليندي ئي تعليم جي معيار ۽ مهارت تي ڌيان ڏنو آهي، قانوني/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

ڪنزرويٽو پارٽي سينٽرل ڪميٽي جو اجلاس دانش چنه جي صدارت هيٺ منعقد

سنڌ، بلوچستان، پنجاب، ڪي پي ڪي جي مرڪزي ۽ صوبائي اڳواڻن شرڪت ڪئي

8 فيبروري تي ٿيندڙ چونڊن ۾ ڪراچي کان خيبر تائين اميدوار بيهارينداسين، دانش چنه

اجلاس ۾ واحد ٻومڪي، ناياب خان، تاج بروهي سميت وڏي انگ ۾ اڳواڻن شرڪت ڪئي

ڪراچي (اسٽاف رپورٽر) پاڪستان ڪنزرويٽو پارٽي سينٽرل ڪميٽي جو اهم اجلاس چيئرمين دانش چنه جي صدارت هيٺ ڪراچي ۾ ٿي گذريو اجلاس/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 31

ڪراچي: پاڪستان ڪنزرويٽو پارٽي سينٽرل ڪميٽي جي اجلاس جي صدارت چيئرمين دانش چنه

اسان خدمت ڪئي آهي ۽ عوام پ پ کي ئي ووٽ ڏيندو: شرجيل ميمڻ

ايندڙ چونڊن ۾ پ پ ڪلين سوئيپ ڪندي، اسان جي خلاف ٺهندڙ ڳٽ جوڙ کي شڪست ٿي

اسان نفرت ۽ شرپسندي جي ڳالهه نه ڪنداسين، اسان چاهيون ٿا ته چونڊن ۾ سڀ حصو وٺن، پريس ڪانفرنس

ڪراچي (بيورو) پ پ اڳواڻ شرجيل ميمڻ چيو آهي ته ايندڙ چونڊن ۾ پ پ ڪلين سوئيپ ڪندي، اسان جي خلاف ٺهندڙ ڳٽ جوڙ کي شڪست ٿي. بلاول هائوس ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي شرجيل ميمڻ چيو ته اسان نفرت ۽ شرپسندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

ڪراچي: پ پ اڳواڻ شرجيل ميمڻ پريس ڪانفرنس ڪندي

پاڪستان ۽ صحت جي عالمي اداري صحت جي شعبي ۾ سهڪار لاءِ مفاهمت جي ياد داشت تي صحيحون ڪري ڇڏيون

اسلام آباد (م د) پاڪستان ۽ صحت جي عالمي اداري صحت جي شعبي ۾ سهڪار لاءِ مفاهمت جي ياد داشت تي صحيحون ڪري ڇڏيون. صحيحن واري تقريب منعقد ٿي جنهن ۾ نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ، قومي صحت جي نگران وزير ڊاڪٽر نديم جان، سيڪريٽري هيلٿ افتخار علي شلواني ۽ ڊي جي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

طاهر پلازا سانحو، اکين ڏٺن شاهدن ٽارگيٽ ڪلر سعيد ڀرم سميت 3 جوابدار سڃاڻي ورتا

سعيد ڀرم ۽ ٻين جوابدارن فائرنگ ڪئي ۽ وڪيلن جون آفيسون ساڙيون: اکين ڏٺا شاهد

واقعي جي ڏينهن طاهر پلازا ڀرسان بيٺو هيس، سعيد ڀرم سميت ٻين جوابدارن کي فائرنگ ڪندي ڏٺو

هي اهي ئي جوابدار آهن جن وڪيلن جي آفيسن کي باهه ڏني، سعيد ڀرم سميت ٻين جوابدارن کي باهه لڳائيندي ڏٺو هو

ڪراچي (رپورٽر) طاهر پلازا کي باهه لڳڻ جي ڪيس ۾ ٻن اکين ڏٺن شاهدن ٽارگيٽ ڪلر سعيد ڀرم سميت ٽن دهشتگردن کي سڃاڻي ورتو ۽ بيان رڪارڊ ڪري ورتو ڪراچي جي دهشتگردي ٽوڙ عدالت ۾ طاهر پلازا سانحي ڪيس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

پي آءِ اي جو ايئربس 320 قسم جهازن جي انجڻ خريد ڪرڻ جو فيصلو

قومي ايئرلائن پي آءِ اي ايئربس 320 قسمن جي جهازن جي جي انجڻ خريد ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي

پي آءِ اي فضائي ٻيڙي ۾ شامل ايئربس 320 قسمن جي جهازن جي انجڻ خريد ڪرڻ جو فيصلو ڪري ورتو آهي

پي آءِ اي عملدارن مطابق پي آءِ اي 320 جهازن لاءِ 6 يا ان کان وڌيڪ انجڻ جي خريداري لاءِ آڇون گهربل آهن

ڪراچي (رپورٽر) قومي ايئر لائن پي آءِ اي ايئربس 320 قسمن جي جهازن جي جي انجڻ خريد ڪرڻ جو فيصلو ڪيو آهي. تفصيل موجب پي آءِ اي فضائي ٻيڙي ۾ شامل ايئر بس 320 قسمن جي جهازن جي انجڻ خريد ڪرڻ جو فيصلو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

نگران وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر جي ملاقات

اسلام آباد (م د) نگران وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان سنڌ جي نگران وڏي وزير جسٽس (ر) مقبول باقر ملاقات ڪئي. وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب ملاقات ۾ صوبي جي مختلف انتظامي معاملن ۽ امن امان جي صورتحال تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. سنڌ جي نگران وڏي وزير نگران وزيراعظم کي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

اسلام آباد: نگران وزيراعظم انوار الحق ڪاڪڙ سان نگران وڏو وزير مقبول باقر ملاقات ڪندي

اليڪشن ۾ سيني کي حصو وٺڻ جو حق، بليٽ پيپر تي مڙني پارٽين جا نشان هجڻ گهرجن، سعد رفيق

مسلم ليگ ن جي ڪائي بي ٽيم ناهي، اسان وٽ ڪيترائي اميدوار موجود آهن ڪنهن کي سيٽ ايڊجسٽمينٽ جي ضرورت پوندي

نوازشريف سرگرميون شروع ڪيون آهن، جلد سياسي پارٽين اڳواڻن سان به ملاقاتون شروع ڪندو

2018ع ۾ اسان جا هٿ پير ٻڌا ويا پي ٽي آءِ چيئرمين گڏجي سازش ڪئي، اسان انهن جي نتيجن کي نه مڃيو

لاهور (بيورو) پاڪستان مسلم ليگ ن جي مرڪزي اڳواڻ ۽ اڳوڻي وفاقي وزير خواجه سعد رفيق چيو آهي ته اليڪشن ڊيل جون خبرون بي بنياد آهن. نواز شريف کي واپس اچڻو هو اليڪشن ۾ سيني کي حصو وٺڻ جو حق هجڻ گهرجي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

سنڌ هاءِ ڪورٽ جو ٽائونز ۽ يوسين کي فوري طور بجيٽ ۽ مالي اختيار ڏيڻ جو حڪم

قائم مقام چيف جسٽس عقيل عباسي پاران مڪاني ادارن کي با اختيار بڻائڻ بابت جماعت اسلامي جي درخواست تي ٻڌڻي

لوڪل گورنمينٽ ايڪٽ موجب ٽائونز ۽ يوسين کي فوري طور مالي اختيار ڏنا وڃن: سنڌ هاءِ ڪورٽ

ڪهڙيون چونڊون رهجي ويون؟ اهو پراسيس مڪمل چو نه پيو ٿئي؟ يوسين جي ملازمن کي ذميواريون ڏيڻ جو عمل به فوري طور مڪمل ڪيو

ڪراچي (رپورٽر) سنڌ هاءِ ڪورٽ ٽائونز ۽ يوسين کي فوري طور بجيٽ ۽ مالي اختيار ڏيڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو. سنڌ هاءِ ڪورٽ جي قائم مقام چيف جسٽس عقيل عباسي مڪاني ادارن کي با اختيار بڻائڻ بابت جماعت اسلامي جي درخواست تي ٻڌڻي ڪئي، جنهن ۾ عدالت ٽائونز ۽ يوسين کي فوري طور بجيٽ ۽ مالي اختيار ڏيڻ جو حڪم ڏنو عدالت سوال ڪيو ته ڪهڙيو/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

آمريڪا جوهري آبدوز وچ اوڀر آماڻي ڇڏي، آمريڪي فوج جي سينٽرل ڪمانڊ سينٽ ڪام تصديق ڪري ڇڏي

واشنگٽن (م د) آمريڪي فوج جي سينٽرل ڪمانڊ سينٽ ڪام جو چوڻ آهي ته آمريڪا جوهري آبدوز وچ اوڀر آماڻي ڇڏي آهي. سينٽ ڪام وچ اوڀر لاءِ اوهائيو ڪلاس جوهري آبدوز جي پهچڻ جو اعلان ڪيو آهي. آمريڪا ٻهريان ئي ٻه سامونڊي جهاز وچ اوڀر موڪلي چڪو آهي. اسرائيلي اخبار موجب، آمريڪا وٽ ويهه ايٽمي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 30

اسلام آباد: سينيٽ چيئرمين صادق سنجراڻي اجلاس جي صدارت ڪندي

نيشنل فنانس ڪميشن ايوارڊ (اين ايف سي) تحت وفاق کان صوبن کي فنڊز جي فراهمي ۾ جاري

وفاق کان صوبن کي فنڊز جي فراهمي ۾ جاري مالي سال جي شروعاتي ته ماهي ۾ سالياني بنيادن تي 23.61 سيڪڙو جي واڌ ٿي آهي

جولاءِ کان سيپٽمبر 2023 دوران اين ايف سي تحت وفاق کان صوبن کي 10 کرب 88 ارب 20 ڪروڙ هڪ لک روپين جا فنڊز فراهم ڪيا ويا

پهرين ته ماهي ۾ اين ايف سي تحت پنجاب کي 5 کرب 25 ارب 88 ڪروڙ 60 لک روپين جا فنڊز فراهم ڪيا ويا

اسلام آباد (بيورو) نيشنل فنانس ڪميشن ايوارڊ (اين ايف سي) تحت وفاق کان صوبن کي فنڊز جي فراهمي ۾ جاري مالي سال جي شروعاتي ته ماهي ۾ سالياني بنيادن تي 23.61 سيڪڙو جي واڌ ٿي آهي، ناڻي واري وزارت طرفان ان حوالي/بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 32

نوشهرو فيروز ۾ پرسان ڳوٺ نم وارا ڪوسا جي رهواسين پاران احتجاج، نعريبازي

پيپلز اسٽوڊنٽ فيڊريشن، ايس ٽي پي اڳواڻ اسد چانڊيو شهيد پٽو جو اڳواڻ وسيم ڏنگراچ ۽ ٻين احتجاج ڪيو

بااثر چون ٿا زمين اسان کي ڏيو نه ڏيڻ تان مون مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي ٽارچر ڪري رهيا آهن : مظاهرين

مون مٿان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي، هنن ماڻهن منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي

نوشهرو فيروز (رپورٽ منظور ملڪ) نوشهرو فيروز پرسان ڳوٺ نم وارا ڪوسا جا رهواسي نوجوان شاگرد نويد ڪوسو بااثرن جي ظلم خلاف نيشنل پريس ڪلب پهچي احتجاجي مظاهرو ڪيو. مظاهري جي اڳوائي پيپلز اسٽوڊنٽ فيڊريشن، ايس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

نوشهروفيروز: ڳوٺ نم وارا ڪوسا جا رهواسي احتجاج ڪري رهيا آهن

سکر جي شاليمار روڊ جي رهواسي
سيد راشد شاهه پاران احتجاج،
انصاف جي گهر

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي شاليمار روڊ جي رهواسي سيد راشد شاهه سکر پريس ڪلب آڏو پنهنجي گهر ٽيل زال شهناز خاتون جي ڳولا ۾ مدد جي اپيل ڪندي چيو آهي ته ڪالهه منهنجي گهر واري شهناز خاتون جنهن جو دماغي توازن ٺيڪ نه آهي، گهر مان ٻاهر وئي هئي. جنهن ڪاٿي سنڌس ڪريه ڏس پتو ناهي پئجي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

نوشهروفيروز ۾ سيد اسماعيل شاهه جي ساليانو عرس مبارڪ جي تقريب

اسان کي گهرجي ته پنهنجي نبي ڪريم صلي الله عليه وسلم جي ڏسيل واٽ تي هلون : اڳواڻ

درود صلواتون پڙهو، اجايو ڪمن ۾ پنهنجو وقت نه گذاريو، پنهنجي اولاد کي تعليم پڙهايو

نوشهرو فيروز (رپورٽ منظور ملڪ) سيد اسماعيل شاهه جي ساليانو عرس مبارڪ جي تقريب وڏي جوش جذبي سان زيرنگراني سماجي صوفياڻي ۽ روحاني جماعت انجمن غلامان قلندر ويلفيئر ۽ عادل اليڪٽرڪ جي ٽي گڏري عرس مبارڪ جي صدارت بابا سائين سيد غلام حيدر شاهه قلندري صاحب جن ڪئي جنهن سيد اسماعيل شاهه جي مزار تي چادر چاڙهي عرس جو افتتاح ڪيو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

بجلي ۽ گيس جي قيمتن ۾ گهٽتائي جو ڪو موثر حل ڪڍيو وڃي : اصلاح الدين شيخ

حڪومتن جي ناقص ڪارڪردگي سبب بجلي، گيس ۽ پيٽروليم شين جي اگهن ۾ گهٽتائي بدران بي حساب اضافو ڪري غريب عوام جو قتل عام ڪيو ويو آهي

افسوس سان چوڻو ٿو پوي ته سياسي پارٽين جي نااهلي ۽ نااهل حڪومتن جي ڪري پاڪستان ان حالت تي پهچي ويو آهي [illegible]

قرض جي دلدل مان نڪرڻ لاءِ [illegible]

سکر (رپورٽ) [illegible] اصلاح الدين شيخ [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

سکر: جناح ويلفيئر ايسوسيئيشن جي صدر اصلاح الدين شيخ ۽ ٻيا گڏ بيٺل آهن

بدين منشيات فروشن
خلاف ڪارروايون تيز
ڪري ڇڏيون

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) بدين ايس ايس پي [illegible] منشيات فروشن خلاف ڪارروايون تيز [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميه افغانين جي علائقي جي اندر موجودگي جو نوٽيس وٺي نه سگهي

افغانين کي نيڪالي لاءِ سنڌن موجودگي بابت ڪا به حتمي لسٽ نه جوڙي وئي ۽ نه وري سنڌن نشاندهي ڪئي وئي

افغاني شهري علائقن ۾ پنهنجا آستان ٺاهي بنا ڪنهن رڪاوٽ جي ڪاروبار ڪرڻ ۾ مصروف آهن : رهواسي

نادرا جي تصديق ڪانپوءِ شڪ جي بنياد تي ٺاهيل لسٽ تحت ڪارروائي شروع ڪئي ويندي : ايس ايس پي

ٽنڊو محمد خان (در مظفر علي بروهي) ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميه افغانين جي علائقي جي اندر موجودگي جو نوٽيس وٺي نه سگهي، افغانين جي نيڪالي ۾ رڪاوٽون پيدا ٿيل. خبر موجب ٽنڊو محمد خان ۾ ضلعي انتظاميه رهائش پذير افغانين جي نيڪالي لاءِ ڪي به جوڳا اپاءَ اڃان تائين وٺي نه سگهي آهي. افغانين کي نيڪالي لاءِ سنڌن موجودگي بابت ڪا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

ٽنڊوالهيار جي مارڪيٽ ڪميٽي ۾ ڏهن مهينن کان ايڊمنيسٽريٽر مقرر نه ٿيو

مارڪيٽ ڪميٽي جي ملازمن پاران پنجن مهينن کان پگهارون نه ٿيڻ تي احتجاج ڪيو

ملازمن اشفاق لاشاري. اڪرم لغاري. خالد لاشاري. دادخان. اسامه ۽ ٻين ميڊيا آڏو مظاهرو ڪيو

فاقاڪشي تي مجبور ٿي ويا آهيون هن مهانگائي جي دور ۾ ٻن ويلن جي ماني لاءِ به پريشان آهيون: اڳواڻ

ٽنڊوالهيار (رپورٽر) ٽنڊوالهيار جي مارڪيٽ ڪميٽي ۾ ڏهن مهينن کان ايڊمنيسٽريٽر مقرر نه ٿيو . مارڪيٽ ڪميٽي جا ملازم سراپا احتجاج بڻجي ويا ٽنڊوالهيار جي مارڪيٽ ڪميٽي جي ملازمن پاران پنجن مهينن کان پگهارون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

ٽنڊوالهيار: مارڪيٽ ڪميٽي جا ملازم مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪري رهيا آهن

موهن جو دڙو جي ايراضي کي باؤنڊري
وال ڏيڻ لاءِ هاءِ ڪورٽ طرفان حڪم
باوجود اڳيرائي نه ٿي

ڏوڪري (رپورٽر) سنڌ جي قديم ماڳ موهن جو دڙو جي ايراضي کي باؤنڊري وال ڏيڻ لاءِ هاءِ ڪورٽ طرفان ڏنل حڪم کي سال گذرڻ باوجود آرڪيالاجي کاتي ماڳ کي رنگ پٽ ڏيڻ جي اسڪيم تيار نه ڪئي، کاتي طرفان هاءِ ڪورٽ جي حڪم کي سال گذري ويو پر رڳو تي ڪم شروع نه ٿيو ۽ آرڪيالاجي کاتي جي عملدارن اهڙي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

لاڙڪاڻي ۾ پ پ سپاف ڪارڪنن پاران پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ کاتي جي ايس ڊي او خلاف احتجاج

سينئر اڳواڻن عمران شيخ، حسن لانگاهه، مظهر شاهاڻي، علي احمد گاد ۽ منور مغيري احتجاجي ريلي ڪڍي

پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ کاتي جي ايس ڊي او غلام محمد قريشي ڪرپشن جي انتها ڪري ڇڏي آهي:مظاهرين

غلام محمد قريشي جي ڪيل ڪرپشن جي جاچ ڪرائي سندس خلاف ڪاروائي ڪري شهرين سان انصاف ڪيو وڃي

لاڙڪاڻو (رپورٽر) پاڪستان پيپلز پارٽي سپاف ضلعي لاڙڪاڻي جي سينئر اڳواڻن عمران شيخ، حسن لانگاهه، مظهر شاهاڻي، علي احمد گاد ۽ منور مغيري پارٽي سيڪريٽري ڪينيڊي مارڪيٽ ۾ صحافين سان ڳالهائيندي چيو آهي ته پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ کاتي جي ايس ڊي او غلام محمد قريشي ڪرپشن جي انتها ڪري ڇڏي آهي، جڏهن ته هو شهر جا روڊ، رستا ۽ گهٽيون /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

نوشهرو فيروز ۾ پرسان ڳوٺ نم وارا ڪوسا جي رهواسي نوجوان شاگرد پاران احتجاجي مظاهرو

نوجوان شاگرد نويد ڪوسو بااثرن جي ظلم خلاف نيشنل پريس ڪلب پهچي احتجاجي مظاهرو ڪيو

اصغر ڪوسو اڪبر ڪوسو رياض ڪوسو ۽ ان جا پائرچون ٿا زمين اسان کي ڏيو، نوٽيس ورتو وڃي: مظاهرين

ڪيس ختم ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي هنن ماڻهن منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي: ڳالهيون

نوشهرو فيروز (رپورٽر) نوشهرو فيروز پرسان ڳوٺ نم وارا ڪوسا جا رهواسي نوجوان شاگرد نويد ڪوسو بااثرن جي ظلم خلاف نيشنل پريس ڪلب پهچي احتجاجي مظاهرو ڪيو مظاهري جي اڳوائي پيپلز اسٽوڊنٽ فيڊريشن ايس ٽي پي اڳواڻ اسد چانڊيو شهيد پٽو جو اڳواڻ وسيم ڏنگراچ ڪري رهيا هئا ان موقعي تي ميڊيا سان نويد ٻڌايو ته سال اڳ اسان محبت ڪوسو کان زمين /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

نوشهروفيروز: ڳوٺ نم وارا ڪوسا جا رهواسي نوجوان شاگرد احتجاجي مظاهرو ڪري رهيا آهن

نظام جي پي حيدرآباد کي بهترين
صحافتي خدمتون سرانجام ڏيڻ تي
اعزازي ايوارڊ فراهم

حيدرآباد (رپورٽر) حيدرآباد جي بي خوف ۽ بهادر صحافي جي ضرورت نظام جي پي هر فورم تي خدمت کي اوليت ڏني سفيان علي صديقي حيدرآباد جي سماجي ڪارڪنن جو اجلاس ٿيو جنهن ۾ جماعت صديقي پاڪستان جي ميمبر سفيان علي صديقي حيدرآباد جي مشهور ۽ معروف نشاط، دلبهارلسي جي مالڪ محمد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

شهري ايڪشن ڪاميٽي ميرپورماٿيلو پاران وڌندڙ بدامني ۽ منشيات خلاف احتجاجي مظاهرو

بدامني ۽ منشيات جي سرعام وڪري خلاف ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو احتجاج ڪيو ويو

منشيات سرعام هلي رهي آهي ۽ منشيات واپرائيندڙن جا لاش ملڻ به معمول بڻجي چڪو آهي:مظاهرين

بدامني تي ڪنٽرول ڪيو وڃي ۽ شهر ۾ سرعام هلندڙ منشيات تي ڪنٽرول ڪري امن امان بحال ڪيو وڃي

گهوٽڪي (رپورٽر) ميرپورماٿيلو: شهري ايڪشن ڪاميٽي ميرپورماٿيلو پاران وڌندڙ بدامني ۽ منشيات جي سرعام وڪري خلاف ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو احتجاج، ميرپورماٿيلو ۽ آس پاس جي علائقن ۾ چوريون، ڦرون روز جو معمول بڻيل آهن ۽ منشيات سرعام هلي رهي آهي ۽ منشيات واپرائيندڙن جا لاش ملڻ به معمول بڻجي چڪو آهي. اڳواڻ تفصيل موجب شهري /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

ڪلوئي پرسان 7 ٻارن جي ماءُ جو ڦاهو کاڌل لاش هٿ

عورت جو انب جي وڻ ۾ ڦاهو کاڌل لاش ڏسي ڳوٺاڻن پوليس کي اطلاع ڪيو

عورت ست ٻارڙن جي ماءُ هئي، خودڪشي جو ڪارڻ هن مهل تائين معلوم نه ٿي سگهيو

ڪلوئي (ن سنڌيار) ڪلوئي ٿاڻي جي حد ستون ميل پرسان ڳوٺ حاجي صديق دل ۾ 50 سالهه سهمت زال لونگ پيل جو انب جي وڻ ۾ ڦاهو کاڌل لاش ڏسي ڳوٺاڻن ڪلوئي پوليس کي اطلاع ڪيو ڪلوئي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

ڪنڊڪوٽ پرسان عيدميلاد النبوي ﷺ جي سلسلي ۾ تقريب

جي ڳوٺ زور ڳڙهه ۾ ٻارهن ربيع الاول جي حوالي سان نعت خوانن ۽ علمائن پاران شرڪت ڪئي وئي

اسرائيل فلسطينن سان ظلم ڪري رهيو آهي ۽ بيگناهه ماڻهو شهيد ڪري رهيو آهي : عالم

ڪنڊڪوٽ (غالب بلوچ) ڪنڊڪوٽ پرسان عيدميلاد النبوي ﷺ جي تصيت سان نعت خان ۽ سنڌجي عالمن وڏي اڳ ۾ شرڪت، خبر موجب ڪنڊڪوٽ لڳ پريس ڪلب جي اڳوڻي ۽ مرحوم مصري خان سهرياڻي جي ڳوٺ زورڳڙهه ۾ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

ڪنڊڪوٽ: عيدميلاد النبوي ﷺ جي سلسلي منعقد تقريب جو ڏيک

سکر ۾ ينگ ڊاڪٽرن پاران پگهارون ۽ ٻيون مراعتون نه ملڻ خلاف احتجاج

خلاف او پي ڊي جو مڪمل بائيڪاٽ ڪري پنهنجي مطالبن جي مڃتا لاءِ اسپتال جي مين گيٽ آڏو ڌرڻو

ڪيترن ئي مهينن کان پگهارون نه مليون آهن، اسان جا سمورا مطالبا جائز آهن، واهر ڪئي وڃي : مظاهرين

سکر (بيورو رپورٽ) سردار غلام محمد مهر ميڊيڪل ڪاليج (سول اسپتال) جي ينگ ڊاڪٽرن پاران پگهارون ۽ ٻيون مراعتون نه ملڻ خلاف /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

ٺٽي ۾ امير البحر ضلعي جو اجلاس منعقد

21 نومبر تي سجاول شهر ۾ ملاحن جو عالمي ڏهاڙو ملهايو ويندو : اڳواڻ

سڄي سنڌ ۾ امير البحر هڪ تنظيم طور ڪم ڪري رهي آهي

ٺٽو (جاويد لطيف ميمڻ) ٺٽي ۾ امير البحر ضلعي جو اجلاس [illegible] جنهن ۾ فيصلو ڪيو ويو ته 21 نومبر تي سجاول [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

ٽنڊو محمد خان پوليس جون ڪامياب ڪارروايون

ايس ايڇ او منشيات فروشن خلاف [illegible]، منشيات هٿ ڪرڻ جي دعويٰ

پوليس 15 ليٽر تيار ٿيل ڪچو شراب هٿ ڪري ڀٽي مسمار ڪري ڇڏي

ٽنڊو محمد خان (در مظفر علي بروهي) ايس ايس پي سيد سليم شاهه جي هدايت تي ٽنڊو محمد خان پوليس جون ڪامياب ڪارروايون [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

ٽنڊو محمد خان: پوليس جي ڪارروائي ۾ گرفتار جوابدار تحويل ۾ نظر ايندي

دنيا ۾ اڄ به انسانيت سان پيار ڪندڙ ماڻهو رهن ٿا : ارشد عباسي

پورهيت الله ڏني پٽي ويل سائيڪل جي ڏيارڻ جي اپيل واري پوسٽ رکي هئي

وس وارن کي اپيل ڪن ٿا ته خير جي ڪم پنهنجو حصو وجهن

ڪراچي (رپورٽر) خادمين سنڌ فائونڊيشن جي چيئرمين ارشد عباسي چيو آهي ته هن دنيا ۾ اڄ به انسانيت سان پيار ڪندڙ ماڻهو رهن ٿا جيڪي ٻين جي درد کي پنهنجو درد سمجهن ٿا پنهنجي جاري ڪيل بيان ۾ ارشد عباسي جو چوڻ هو ته ضلعي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

سکر جي علائقي بشير آباد ملٽري روڊ جي رهواسي پاران احتجاج

پاءُ محمد حنيف، روشن علي، اعجاز، قربان حسن ملڪيت تي قبضو ڪيو آهي : منير ڦلپوٽو

شڪايتن تي منهنجا پائر سخت ڪاوڙيل آهن ۽ مون کي ۽ منهنجي ٻارن کي مارڻ چاهين ٿا

سکر (بيورو رپورٽ) سکر جي علائقي بشير آباد ملٽري روڊ جي رهواسي منير احمد ڦلپوٽو پنهنجي معصوم نياڻين سميت پائرن پاران ملڪيتن تي قبضي ۽ زيادتين خلاف سکر پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪندي چيو ته سندس پاءُ محمد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

سکر: بشير آباد جو رهواسي منير احمد ڦلپوٽو ملڪيت تي قبضي خلاف احتجاج ڪندي

بدين : صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر ڏينهن جي دوري تي پهتو

آزاد ۽ غير جانبدار اليڪشن ڪرائڻ اليڪشن ڪميشن جي پهرين ترجيح آهي : علي اصغر سيال

اليڪشن ڪميشن پاران ووٽر کي سهولت ڏيڻ لاءِ سموريون ڪوششون ورتيون وينديون

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر سنڌ علي اصغر سيال جنرل اليڪشن جي تياري جو جائزو وٺڻ لاءِ هڪ ڏينهن جي دوري تي بدين پهتو ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر بدين عبدالفتاح هليو ۽ ڊسٽرڪٽ اليڪشن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

ضلعي ۾ مسلمان، هندو، عيسائي ۽ ٻيا گڏ امن سان رهن ٿا : ڊي سي بدين

تقريب دوران ڊپٽي ڪمشنر عبدالفتاح هليو پاران آيل مهمانن کي شيلڊون ڏنيون ويون

اسٽيڊي ٽوئر تي آيل سمورن مهمانن ڊپٽي ڪمشنر جو شڪريو ادا ڪيو ويو

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) ڊپٽي ڪمشنر بدين عبدالفتاح هليو نيشنل انسٽيٽيوٽ آف مينيجمينٽ ڪراچي کان ايندڙ 38 هين مڊ ڪيريئر مينيجمينٽ ڪورس (ايم سي ايم سي) جيڪو پنهنجي معلوماتي دوري تي هڪ ڏينهن جي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

چونڊن لاءِ مقرر ڪيل تاريخ ۾ هاڻي ڪا به ردوبدل ٿي نه سگهندي : سيد نويد قمر

اليڪشن ۾ اسٽيبلشمينٽ جي مداخلت واري اقتدام کي روڪي شفاف چونڊ مرحلي کي يقيني بڻايو وڃي

عام چونڊن ڪرائڻ ۾ پيپلزپارٽي اڳ ئي سڀ کان وڌيڪ سرگرم قومي پارٽي رهي آهي

ٽنڊو محمد خان (در مظفر علي بروهي) اڳوڻي وفاقي وزير سيد نويد قمر چيو آهي ته اليڪشن ۾ اسٽيبلشمينٽ جي مداخلت واري اقتدام کي روڪي شفاف چونڊ مرحلي کي يقيني بڻايو وڃي. اهڙو اظهار هن ٽنڊو محمد خان ۾ پ پ اڳواڻ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ٽنڊو محمد خان: اڳوڻو وفاقي وزير نويد قمر پ پ اڳواڻ سان والد جي وفات تي تعزيت ڪندي

ڪراچي : سهراب ڳوٺ يوسي 8 ڳوٺ يوسف خان محلا گلشن بلوچ ۾ بنيادي مسئلن جي ور چڙهيل

ڳوٺاڻن پاران يوسي چيئرمين لالا رحيم پٺاڻ خلاف اڄ ٻي ڏينهن به احتجاجي مظاهرو ڪري ڇتي نعريبازي ڪئي وئي

اسان جي ڳوٺ جي حالت اها آهي ته نه روڊ آهي نه رستو آهي، نه ڊرينج سسٽم نه سيوريج سسٽم سڀ تباهه ٿيل آهي : اڳواڻ

چونڊيل نمائندن اسان جي ڳوٺ کي بنيادي مسئلن جي حوالي سان سنجيدا نه ٿا ٿين يوسي چيئرمين لالا رحيم پٺاڻ نااهل آهي

ڪراچي (رپورٽ باغي ساگر پهنور) سهراب ٽائون يوسي 8 ڳوٺ يوسف خان محلا گلشن بلوچ ۾ بنيادي مسئلن جي ور چڙهيل چونڊيل نمائندن توڙي سياسي ماڻهن ڳوٺ جا بنيادي مسئلا حل ڪري نه سگهيا. ڳوٺاڻن پاران يوسي چيئرمين لالا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

ڪراچي: انتظامي بي ڌياني سبب علائقي ۾ پاڻي بيٺل نظر اچي رهيو آهي

نوشهروفيروز : ميونسپل ڪميٽي جي
چيئرمين پير قربان علي جي استعيفيٰ بعد
چارج اڃا تائين ڪنهن کي به نه ملي سگهي

نوشهروفيروز (رپورٽ منظور ملڪ) نوشهروفيروز : ميونسپل ڪميٽي جي چيئرمين پير قربان علي پاران استعيفي بعد ميونسپل جي چارج اڃا تائين ڪنهن کي به نه ملي سگهي آهي. چارج نه ملڻ سبب ميونسپل ڪميٽي جو وهنوار ٺپ ٿي ويو آهي. ميونسپل ملازمن کي ٻن مهينن کان پگهار نه ملي سگهي آهي. پگهار/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

شڪارپور شهر اندر ڪتا مار مهم جو سلسلو جاري

25 کان وڌيڪ رولو چتن ڪتن کي زهر ڏئي مارايو ويو آهي : اڳواڻ

ٿڌ جي موسم ۾ ڪتا چتا چريا ٿيندا آهن جيڪي انسانن لاءِ نقصانڪار ثابت ٿيندا آهن

شڪارپور (عبدالخالق سومرو) چيئرمين ميونسپل ڪاميٽي شڪارپور فياض محمود شيخ سي اير او عابد لطيف راجپور وائيس چيئرمين وسيم الدين صديقي جي هدايتن تي شهر اندر ڪتا مار مهم جو سلسلو جاري آهي. ان سلسلي ۾ سينيٽيشن عملي زڪريه خان، ڪاشف چانگ ۽ ٻئي عملي پاران شهر جي مختلف جن ۾ سرڪيولر روڊ، واڳنو گيٽ، لکيدر، ٽارپور، صدر /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

مانجهند ۾ زمين تي مبينا قبضي ۽ پوليس ظلم خلاف احتجاج جاري

زمين تي مبينا قبضي ۽ پوليس جي ظلمن خلاف پٽي برادري جي ماڻهن يارهين ڏينهن به احتجاج ڪيو

بااثر ختري سنڌ ۾ 80 ايڪڙ سرڪاري زمين تي قبضو ڪري ورتو آهي، ڪير به واهر ڪرڻ وارو ناهي : مظاهرين

اسان جا ڪيترائي ساٿي روپوشي واري زندگي گذاري رهيا آهن، معاملي جو نوٽيس وٺي واهر ڪئي وڃي

مانجهند (رپورٽ مهراڻ عمراڻي) مانجهند ۾ زمين تي [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

مانجهند: زمين تي مبينا قبضي ۽ پوليس ظلم خلاف احتجاج ڪيو ويو

ماڻهي جي ڳوٺ ٻچل ماڇي جي رهواسن
پاران اڳوڻي مئنس جي ظلمن خلاف
احتجاج، نوٽيس جي گهر

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) [illegible] /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

دڙو ۾ 10 سالن کان لاڏپور هاءِ اسڪول جي بلڊنگ تعمير نه ٿيڻ خلاف پيادل لانگ مارچ، ڌرڻو

لاڏپور هاءِ اسڪول جي استادن ۽ شاگردن 10 سالن کان اسڪول جي زبون بڻيل بلڊنگ تعمير نه ٿيڻ خلاف 5 ڪلو ميٽر پيادل مارچ ڪيو

سجاول ضلعي جي انتظاميا ۽ تعليم کاتي جي نااهلي سبب هاءِ اسڪول لاڏپور جي بلڊنگ ڏهن سالن کان رولڙي جو شڪار آهي : اڳواڻ

ٺيڪيدار رقمون کڻي فرار ٿي ويو آهي، جڏهن شاگرد متبادل طور ٻي بلڊنگ ۾ تعليم حاصل ڪري رهيا آهن، نوٽيس ورتو وڃي

دڙو (رپورٽ: شوڪت ميمڻ) دڙو ۾ سوين شاگردن ۽ استادن جو 10 سالن کان لاڏپور هائي اسڪول جي بلڊنگ تعمير نه ٿيڻ خلاف لاڏپور کان دڙو تائين 5 ڪلوميٽر پيادل لانگ مارچ، دڙي ٻن ڪلاڪن تائين دڙو، حيدرآباد، ٺٽو ڪراچي روڊ بلاڪ، نعرا، مين نيشنل هاءِ وي بند ڪرڻ ڪرڻ جو اعلان، تفصيل موجب دڙو ۾ لاڏپور هاءِ اسڪول جي استادن ۽ شاگردن طرفان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

بدين جي گرلس اسڪول ون ۾ مقرر ماستريائڻ پورهيت جي معصوم ٻارڙن کي به بخش نه ڪيو

روزانو ملندڙ خرچي کسي وٺڻ جي شڪايت ڪرڻ تي پورهيت جي ٻارڙن کي ماستريائڻ اسڪول مان ئي ڪڍي ڇڏيو

پورهيت پاران انصاف لاءِ پنهنجي ٻارڙن سان گڏ نيشنل پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو، انصاف جي گهر

معصوم ٻارڙن کي بيگناهه اسڪول مان ڪڍندڙ ماستريائڻ خلاف ڪارروائي ڪئي وڃي : پورهيت

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) بدين جي گرلس اسڪول ون جي ڪئمپس ۾ مقرر ماستريائڻ پورهيت جي معصوم ٻارڙن کي به بخش نه ڪيو روزانو ملندڙ خرچي کسي وٺڻ جي شڪايت ڪرڻ تي پورهيت جي ٻارڙن کي ماستريائڻ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

بدين: هيڊ مسٽريز جي زيادتين خلاف ٻارڙا والد سان گڏ احتجاج ڪري رهيا آهن

سيڪريٽري اطلاعات سنڌ ۽
ڊائريڪٽر انفارميشن جي هدايتن
تي ويجيلنس ڪاميٽي جا ڇاپا

خيرپور (رپورٽر) سيڪريٽري اطلاعات سنڌ ۽ ڊائريڪٽر انفارميشن جهانگير خان ابڙو جي هدايت تحت ڊسٽرڪٽ ويجيلنس ڪاميٽي جي ڪنوينر ڊپٽي ڊائريڪٽر انفارميشن سيد ساجد حسين شاهه ڪاميٽي جي ميمبر انفارميشن آفيسر امان الله چنه کي ساڻ ڪري تعلقه خيرپور، ڪنگري ۽ گمبٽ جي مختلف اخبارن جي اسٽالن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

سکر : سنڌ جي سوين سرڪاري اسڪولن ۾ پڙهندڙ لکين شاگردن جو مستقبل داءُ تي لڳل

سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جي چيئرمين پاران درسي ڪتاب فراهم نه ڪيا ويا، تعليم کاتو به خاموش

ڪورس جا ڪتاب نه ملڻ سبب سنڌن والدين وڌيڪ پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهيون : والدين

ڪيترائي مهينا گذري ويا آهن پر اسان جي ٻارن کي اڃا تائين ڪتاب نه مليا آهن

سکر (بيورو رپورٽ) سنڌ حڪومت، تعليم کاتي ۽ چيئرمين سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جي لاپرواهي سبب سنڌ جي سوين سرڪاري اسڪولن ۾ پڙهندڙ لکين شاگردن جو مستقبل داءُ تي لڳل آهي، جڏهن ته سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ جي چيئرمين پاران درسي ڪتاب فراهم نه ڪيا ويا آهن. گورنمينٽ پاران مفت ۾ درسي ڪتاب نه ملڻ باوجود شاگرد اسڪول وڃي رهيا آهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

چونڊون صاف، شفاف، غير جانبدارانه ۽ پرامن ڪرائڻ حڪومت جي اولين ذميواري آهي : ڊي سي ٺٽو

پولنگ اسٽيشنن جي عمارتن جي مرمت سميت پاڻي، بجلي، باؤنڊري وال، باٿروم، فرنيچر ۽ معذور ماڻهن لاءِ ريمپ جي سهولتن کي جلد کان جلد يقيني بڻايو وڃي

اليڪشن ڪميشن ۽ حڪومت پاڪستان جي ڪوشش آهي ته هر شهري پنهنجي ووٽ جو بنيادي حق استعمال ڪري سگهي ۽ پولنگ عملي کي به مشڪلاتن کان بچائي سگهجي

ضلعي انتظاميه سمورا وسيلا ڪتب آڻيندي تمام انتظام مڪمل ڪرڻ ۾ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪري، سهولتن کي جلد کان جلد يقيني بڻايو وڃي

ٺٽو (جاويد لطيف ميمڻ) صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر سنڌ علي اصغر سيال ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو اسد علي خان ۽ ضلعي اليڪشن ڪمشنر محمد عمران آرائين سميت مختلف لاڳاپيل کاتن جي عملدارن کي هدايت ڪئي آهي ته هو ايندڙ چونڊن کان اڳ سمورين پولنگ اسٽيشنن جي عمارتن جي مرمت سميت پاڻي، بجلي، باؤنڊري وال، باٿروم، فرنيچر ۽ معذور ماڻهن /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

ٺٽو: صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر علي اصغر سيال پولنگ اسٽيشنز جو دورو ڪندي

دولت پور صفن پرسان عاقلاڻي
موڙ وٽ سامهون ايندڙ تيز رفتار
موٽر سائيڪلن ۾ ٽڪر

دولت پور صفن (رپورٽر) افسوس ناڪ حادثو دولت پور واسي سيد اويس شاهه جيلاني ۽ طارق عمراڻي موٽرسائيڪل تي سوار عاقلاڻي موڙ وٽ سامهون ايندڙ تيز رفتار موٽر سائيڪل جو آمهون سامهون زوردار ٽڪر لڳڻ شديد زخمي ٿي پيا جن مان ٽن ڄڻن جي حالت گهڻي جوڳي ٻڌائي پئي وڃي زخمي چار نوجوانن کي دولت پور /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

لاڙڪاڻي ۾ ڊي آءِ جي ناصر آفتاب چارج سنڀالي ورتي، عملدارن پاران شاندار آجيان، تعارفي گڏجاڻي

ناصر آفتاب کي ڊي آءِ جي آفيس لاڙڪاڻو پهچڻ تي پوليس جي چاق وچوبند دستي سان سلامي ڏني وئي

ڪنهن کي به پريشان ٿيڻ جي ضرورت ناهي، سيني کي گڏ وٺي هلندس، عوام جا مسئلا حل ڪيا وڃن: ناصر آفتاب

ڪنهن به پوليس آفيسر يا اهلڪار جي پگهار نه روڪي وڃي ۽ انهن جي مسئلن جي حل لاءِ آئون آرڊرلي روم منعقد ڪندس

لاڙڪاڻو (رپورٽر) ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو ناصر آفتاب ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو رينج جي چارج سنڀالي ورتي، ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو جي ڊي آءِ جي آفيس لاڙڪاڻو پهچڻ تي پوليس جي چاق ۽ چوبند دستي سان سلامي ڏني وئي، ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو صاحب سيني برانچز جي سربراهن سان ملاقات ڪئي جنهن بعد برانچز جي سربراهن پنهنجو تعارف ڪرايو ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو صاحب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

*** روزاني سنڌيار ڪراچي سمر پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي آفيس نمبر 807 ٽريڊ ٽاور عبدالله هارون روڊ ڪراچي مان پڌري ڪئي وئي *** رابطي لاءِ: 02135650370، فيڪس: 02135650371

روزاني

سنڌيار

ايڊيٽر: اعجاز مهر

Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com

اڱارو 07 نومبر 2023ع

ماضي وسارڻ ۽ درگذر جا پاشڻ

اسان جو الميو اهو آهي ته هتي جن فيصلن جي ڪري ملڪ کي نقصان پهتو، تباهي جي انهن ذميوارن کان ڪڏهن به پڇاڻو ناهي ٿيو. اهوئي سبب آهي جو هر غير قانوني عمل انهن کي ڦهندو رهيو آهي. انهن جو ڪوبه احتساب نٿو ٿئي. جڏهن احتساب جا ڪي امڪان پيدا ٿين ٿا ته هن ملڪ جي سياستدانن جي صفن مان آواز اٿڻ شروع ٿي وڃن ٿا ته "مٽي پائو". جنهن جو مطلب آهي ته درگذر ڪري ڇڏيو. هتي ڪنهن چونڊيل وزير اعظم جو تختو اونڌو ڪري ان کي جيل ۾ واڙيو وڃي ٿو يا وري ملڪ مان تڙڻ لاءِ جهاز جي سيٽن سان هٿڙي ٻاهر موڪليو وڃي ٿو ته ايترو سڀ ڪجهه ٿيڻ جي باوجود به جڏهن ووٽ کي عزت ڏيڻ جي بيانئي کي عزت ڏيڻ جا موقعا ميسر ٿين ٿا ته اقتدار جي آسري ۾ ان بيانئي تان هٿ کڻي فيصلو الله تي ڇڏڻ وارو بيانيو اختيار ڪيو وڃي ٿو. هن وقت جڏهن عدالت عظميٰ ۾ اهو سوال اٿاريو آهي ته فيض آباد ڌرڻي جو ماسٽر مائينڊ ڪير هو؟ ته سياستدانن وري درگذر جو درس ڏيڻ شروع ڪري ڇڏيو آهي. اهڙوئي بيان پيپلز پارٽي جي اڳواڻ ۽ قومي اسيمبلي جي اڳوڻي اسپيڪر راجا پرويز اشرف جو پڻ سامهون آيو آهي. جنهن فيض آباد ڌرڻي ۽ ماضيءَ کي وساري اڳتي وڌڻ جي ڳالهه ڪئي آهي. 'حال' ته ڪجهه به ناهي ۽ هڪ گهڙيءَ جي گذرڻ ڪانپوءِ ان کي 'ماضي' ٿيڻو آهي ۽ ماضي وسارڻ جي ڳالهه جيڪڏهن ايئن ئي ٿيندي رهي ته پوءِ هن ملڪ ۾ قاعدا قانون ۽ اصول ٽوڙيندڙن کي سڀ ڪجهه ڦٻي ويندو. احتساب ۽ پڪڙ نه ٿيڻ جي ڪري هي ملڪ هن حالت تي پهتو آهي. اقتدار ڌڻين جي غلط پاليسين جي ڪري پنهنجي قيام جي 24 سالن ۾ هن ملڪ جا ٻه حصا ٿي ويا پر ان لاءِ ذميوار ڪير هو. ان جو ڪوبه احتساب نه ٿيو. ايتري قدر جو حمود الرحمان ڪميشن جي رپورٽ به لڪائي وئي ۽ اهي ئي پاشڻ ٻڌڻ لاءِ ملندا رهيا ته ماضي وساري اڳتي وڌو. پوءِ ماضي وساري جڏهن هي ملڪ اڳتي وڌيو ته چونڊيل وزيراعظم جو تختو اونڌو ڪيو ويو ۽ ان جو عدالتي قتل ڪيو ويو. 11 سالن تائين هن ملڪ آمريت کي ڀوڳيو. جنهن جي نتيجي ۾ ملڪ جا سمورا ادارا تباهه ٿي ويا. نيٺ زمين تي ته ان جو فيصلو ڪونه ٿيو پر جڏهن فضائن ۾ فيصلو ٿيو. تڏهن هي ملڪ آمريت کان آجو ٿيو. پوءِ وري چيو ويو ته جن جو به ان تباهي ۾ ڪو حصو پتي رهيو آهي ته ان کي وساري اڳتي وڌو. خير وسارڻ ۽ درگذر جو نيڪ ڪم ڪيو ويو ته پوءِ هڪ چونڊيل وزيراعظم جو تختو اونڌو ڪري ان کي اقتدار کان هٽائي قيد ڪيو ويو ۽ پوءِ ٻاهرين مداخلت تي ڪيس پرڏيهه روانو ڪيو ويو ۽ آخر تائين ڪيس اهو سمجهه ۾ نه پئي آيو ته ڪيس چو ڪڍيو ويو آهي ۽ هو چوندو رهيو ته "مجهي ڪيون نڪالا؟" ٻي اڳوڻي عورت وزيراعظم کي راولپنڊي جي لياقت باغ ۾ شهيد ڪيو ويو ۽ سڄو ملڪ ڪاوڙ ۾ تانڊا ٿي ويو پر درگذر جي داعين ماضي وسارڻ جا پاشڻ ڏنا ۽ پوءِ ڪاوڙ کي طاقت ۾ تبديل ڪرڻ بدران سوڳ ۾ بدلائي ماضيءَ کي وساريو ويو ۽ اهڙي نموني سان ذميوار قرار ڏنلن کي گارڊ آف آنر ڏيئي محفوظ رستو ڏنو ويو. 2018ع ۾ عمران خان پراجيڪٽ مڙهي ملڪ کي تباهيءَ جي تحت الثريٰ ۾ پهچايو ويو پر ان جي ذميوارن کان به ڪو پڇاڻو نه ٿيو ۽ ماضي وسارڻ جا پاشڻ ڏنا ويا. سوال اهو آهي ته ڪيستائين ماضيءَ کي وساريو ويندو؟

ايستائين غلط فيصلن ذريعي هن ملڪ ۾ ايندڙ تباهيءَ جي رستي روڪ نه ٿي سگهندي، جيستائين ان جي ذميوارن کي احتساب جي دائري ۾ آڻي سزا تائين نٿو پهچايو وڃي. هر ڀيري جيڪڏهن انهن تباهي آڻيندڙن کي فرار جو رستو ڏنو ويو ته انهن کي هر شيءِ ڦٻي ويندي. ضرورت ان ڳالهه جي آهي ته احتساب کان ڪنهن کي به استثنا حاصل نه هجڻ گهرجي. هڪ پرڏيهي چوٽي آهي ته قانون به موت وانگر هجڻ گهرجي، جنهن کان ڪنهن کي به استثنا حاصل نه هجي.

نااهلي، ليول پليئنگ فيلڊ ۽ شفاف چونڊن جو خواب

ارباز احمد جنجهي

سپريم ڪورٽ طرفان چونڊن جي تاريخ واري اعلان سان هڪ طرف غيريقيني ۽ ابهام جو خاتمو ٿي ويو آهي ته ٻئي طرف نواز شريف ۽ تحريڪ انصاف جي سربراهه عمران خان لاءِ به سيٽي وڄائي وئي آهي ته وقت گهٽ آهي. عمران خان جي نااهلي ختم ڪري چونڊن ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ توشاخانا ڪيس مان بري ٿيڻ ضروري آهي. اهڙي ريت ميان نواز شريف کي ايون فيلڊ ۽ العزيزيه ڪيس ۾ بريت گهرجي. ان ڪانسواءِ پاناما ڪيس ۾ به ڪيس نااهلي واري مشڪلات درپيش آهي. ان صورتحال جو مطلب اهو ٿو نڪري ته اعليٰ عدالتن جا ايندڙ فيصلا به پاڪستان جي سياسي صورتحال لاءِ اهميت جوڳا هوندا.

مسلم ليگ (ن) جو خيال آهي ته اليڪشن ايڪٽ 2017ع، جنهن ۾ پي ڊي ايم حڪومت 2023ع ۾ ترميمون ڪيون هيون ۽ نااهلي جو مدو پنجن سالن تائين محدود ڪيو ويو هو. ان جو ميان نواز شريف کي فائدو ٿيندو. البته ٻيون حريف جماعتون آسانيءَ سان اهو سڀ ڪجهه ٿيڻ ڏينديون يا ان کي سپريم ڪورٽ ۾ چئلينج ڪيو ويندو. تنهن جو دارومدار ان ڳالهه تي آهي ته مسلم ليگ (ن) ٻين جماعتن ۽ اصل اقتدار ڌڻين کي ڪهڙي ريت راضي رکي ٿي. اڳوڻي صدر ۽ پيپلز پارٽي جي اڳواڻ آصف زرداري ته اهو واضح نمونو چئي چڪو آهي ته نواز شريف کي وزير اعظم ٿيڻ نه ڏينداسين. مولانا فضل الرحمان جو ٻنهي جماعتن جي وچ ۾ "قاصد" وارو ڪردار اهم آهي ته ڪيئن ڏي وٺ جي بنياد تي اهو ڪين راضي ڪري ٿو.

تحريڪ انصاف تان اجان تائين ڪارا ڪڪر ناهن هٽيا. اهوئي سبب آهي جو جڏهن سپريم ڪورٽ چونڊن جي تاريخ جو اعلان ڪري رهي هئي ته قومي اسيمبلي جي اڳوڻي اسپيڪر اسد قيصر کي گرفتار ڪيو ويو. ان کان علاوه امين گنڊاپور جي لاءِ به ڇاپا هنيا پيا وڃن. جيڪي ٻئي خيبر پختونخوا ۾ هاٺوڪن ڏينهن ۾ سرگرم هئا. گذريل ڏينهن ۾ اسد قيصر جي قيادت ۾ تحريڪ انصاف جي وفد مولانا فضل الرحمان سان ملاقات ڪئي هئي. ٻنهي جو خيال هو ته انهن جي ڇڪتاڻ سان ٽين ڌر کي فائدو پهچي سگهي ٿو. انهن جو اشارو پرويز خٽڪ ۽ استحڪام پاڪستان پارٽي ڏانهن هو. جنهن جو مستقبل تحريڪ انصاف جي وڪرڻ سان وابسته آهي.

استحڪام پاڪستان پارٽي به هن وقت تائين ڏکڻ پنجاب ۾ ئي سرگرميون ڪري رهي آهي. جنهن مان اهو اندازو لڳائي سگهجي ٿو ته ان جون نگاهون اتي جي سيٽن تي آهن. جن تي پاڪستان پيپلز پارٽي به نظر رکيو ويٺي آهي. پاڪستان پيپلز پارٽي جو چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري ڪيترن ئي مهينن کان اها شڪايت ڪري رهيو آهي ته ليول پليئنگ فيلڊ نه پئي ڏني وڃي. جنهن جو مطلب اهو آهي ته سڀني کي هڪ جهڙا موقعا نه پيا ڏنا وڃن. ان جي ترديد ۽ نفي نگران وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ ڪري چڪو آهي. ان جو ته اهو به چوڻ هو ته جيڪڏهن ليول پليئنگ فيلڊ جو مطلب اهو آهي ته ڪنهن جماعت کي هٿ وٺي اقتدار تائين پهچايو ته اهو ممڪن ناهي.

ليول پليئنگ فيلڊ جو معاملو ان وقت شدت سان اٿيو هو، جڏهن اڳوڻو وزيراعظم نواز شريف پاڻمرادو اختيار ڪيل جلاوطني ڪاٽي وطن واپس آيو. ايئرپورٽ تي ان جي آجيان کان وٺي ضمانت تائين جا منظر اهڙا رهيا، جن تي مخالف جماعتن اعتراض ڪيا. البته اڳوڻي وفاقي وزير اسحاق ڊار گذريل ڏينهن وضاحت ڪئي ته ان کي ڪڏهن به ليول پليئنگ فيلڊ ناهي ڏني وئي. بلوچستان ۾ قومپرست اڳواڻ اختر مينگل کي به اها شڪايت آهي ته ڪيس ليول پليئنگ فيلڊ نه پئي ڏني وڃي، ايتري قدر جو انهن کي "وڊ" تائين محدود ڪيو پيو وڃي. هن وقت اهي هڪ ڀيرو وري 2008ع واري صورتحال کي منهن ڏيئي رهيا آهن. جڏهن ان تي پنهنجي سرداري بچائڻ سان گڏوگڏ سياسي ورثي کي محفوظ رکڻ لاءِ دٻاءُ هو. هو مسلم ليگ (ن)، تحريڪ انصاف ۽ پي ڊي ايم جي حڪومتن جو وفاقي سطح تي اتحادي پڻ رهيو آهي پر هر ڀيري هو مايوس ٿيو آهي. هن ڀيري به هو چئي رهيو آهي ته پي ڊي ايم ڪيس مايوس ڪيو. انوار الحق ڪاڪڙ جي نگران وزيراعظم ۽ سرفراز بگٽي جي وفاقي وزير بڻجڻ ڪانپوءِ بلوچستان عوامي پارٽي عرف "باپ" غير سرگرم نظر اچي پئي، جو ته نگران سيٽ اپ ۾ ايتري حد تائين حصي ملڻ ڪانپوءِ به اهو سوال پڻ اهم آهي ته ايندڙ سيٽ اپ ۾ به ان جو ڪو وڏو حصو هوندو يا وري ڪنهن جو اتحادي بڻجڻو پوندو. نگران سيٽ اپ کان اڳ انوارالحق ڪاڪڙ ۽ جام ڪمال مسلم ليگ (ن) جي اڳواڻ مريم نواز سان ملاقات ڪئي هئي، جنهن ڪانپوءِ اهو تاثر جڙيو هو ته شايد اهي مسلم ليگ (ن) ۾ شامل ٿي رهيا آهن پر ايئن نه ٿيو. تازو انهن پاڪستان پيپلز پارٽي جي چيئرمين بلاول ڀٽو زرداريءَ سان ملاقات ڪئي، ان ملاقات کي هنن ذاتي نوعيت جي ملاقات قرار ڏنو. اها حقيقت پڻ آهي ته جام ڪمال جو ڏاڏو ڀٽو دور ۾ وزير اعليٰ رهيو. لسٻيلي ۾ ماضيءَ ۾ پيپلز پارٽي جو ووٽ بينڪ رهيو آهي پر ايتري عرصي ڪانپوءِ ذاتي نوعيت جي ملاقات قرار ڏيڻ به سياسي بيان آهي.

چونڊن ۾ شفافيت ڪيئن برقرار رکي ويندي؟ چا رياستي اداراتي عمل دخل کي روڪيو ويندو؟ هر جماعت ۽ هر ووٽر آزاداڻي نموني ووٽ ڏيئي سگهندو ۽ ان جو نتيجو به ان بيلٽ باڪس ۾ حقيقي طور تي وڌل ووٽن جي نتيجي ۾ نڪرندو. اليڪشن ڪميشن ۽ نگران حڪومت لاءِ اهو هميشه چئلينج رهندو آيو آهي. 2018ع جي چونڊن ۾ آر ٽي ايس ويهي رهيو ۽ نتيجن جو اعلان دير سان ڪيو ويو. جنهن شڪ شبهن کي جنم ڏنو. نتيجي ۾ سياسي جماعتن ۾ ڪيترن سالن تائين ڇڪتاڻ جاري رهي. اهو معاملو اتي ئي دنگ نه ٿيو هو. پوءِ ڪراچي جون ضمني چونڊون هجن يا ملڪ جي ٻين علائقن جي چونڊ، اتي به آر ٽي ايس غير فعال رهيو آهي. نتيجي جو اعلان دير سان ڪيو ويو. هن وقت نادرا جو چيئرمين فوج مان آندو ويو آهي، تنهنڪري ڪنهن به قسم جو نقص ان صورتحال کي ٻئي رخ ۾ وٺي وڃي سگهي ٿو.

اليڪشن جي تاريخ جو اعلان ٿيڻ سان هڪ ٻي ڳالهه به واضح ٿي وئي آهي ته نگران حڪومت جو ڪردار محدود ٿي ويو آهي، نه ته اهو محسوس ٿي رهيو هو ته اهو سيٽ اپ ڊگهي عرصي لاءِ آندو ويو آهي. چو ته سنڌ هجي يا بلوچستان، ۽ وفاقي حڪومت جنهن طرفان ريت نجڪاري کان وٺي معدني وسيلن ۽ پاليسيءَ جا فيصلا اهڙي ئي نموني سان ڪيا پئي ويا. حالانڪ ماضيءَ ۾ نگران حڪومتن جو ڪردار هميشه محدود رهيو آهي. يقينن انهن کي اهو باور ڪرايو ويو هوندو ته توهان ڊگهي عرصي جي لاءِ آهيو. تڏهن ته اهي ان جوش ۽ خروش ۾ هئا. يقينن هاڻي انهن کي پنهنجي آئيني ذميواري ادا ڪرڻ گهرجي.

*****

جن کي دَورُ دَردَ جو، سبق سُورَ پڙهنِ؛
فِڪرَ فَرِهي هٿ ۾، مات مُطالع ڪنِ؛
پَنو سو پڙهنِ، جنهن ۾ پَسن پِرينءَ کي.

ڳالهيون ڳنوارن جون ساموئيءَ وارو گورستان ۽ ستين جو ميڙو

مشتاق باگاڻي

نئين نسل کي ڏسيندا هلون ته، ساموئيءَ جو علائقو ٺٽي شهر کان چار ميل اتر طرف مڪليءَ جي ٽڪريءَ جي سيرانديءَ ۾ آهي. هن پٽ تان ڪنهن دور ۾ درياهه وهندو هو. سنڌو درياهه رهڪرو بدلائي ٺٽي جي ڏکڻ طرف کان وهڻ لڳو هن پٽ تي ڪٿي ڪٿي چيڪا ته ڪٿي ڀهرانا لٽ وجهي ويو. سمن ڄامن مان ڄام بابيني اول کي هي زرخيز زمين وڻي وئي ۽ ان کي سنڌ جي گاديءَ لاءِ منتخب ڪيائين ۽ شهر بڏاياڻين. هي شهر لڳ ڀڳ ٽي صديون آباد هو. ان کان پوءِ ارغونن ۽ ترخانن اچي سنڌ تي قبضو ڪيو ۽ ٺٽي شهر ۾ پنهنجون حويليون تعمير ڪرايون. ساموئيءَ جو شهر زوال پذير ٿيڻ لڳو ۽ نيٺ ڦٽي تباهه ٿي ويو. موجوده دور ۾ هن علائقي ۾ جاڪرن، خشڪن، مهاڻن، ٻيليچن، بڪڪن، لاڪن، ناريجن، هالن ۽ ڪماٽن جا ڳوٺ آباد آهن.

هي ساموئيءَ جي پٽ تي مدفون شيخ جهندو پاٽٽي، جنهن تي هي عاليشان قبو اڏيل آهي. اهو درياهه جي هن پتڻ جو پاٽٽي هو ٻيڙيءَ تي ماڻهن کي پتڻ پار اڪاريندو هو ڪي ڄتيون ستيون سومريون، ڪنهن جنگ ۾ قيد ٿيڻ کان بچڻ لاءِ، جان بچائي لڪي نڪتيون. ڪنهن طرح هن ساموئيءَ واري پتڻ تي پهتيون. خدا جي ٻانهي ان جهنڊي پاٽٽي امن امان سان انهن کي پار اڪاريو لشڪري پويان اچي پهتا. ساموئيءَ جي ڌرتي انهن کي امان ڏيئي پنهنجي آغوش ۾ ورتو. ڪنهن خدا ترس انهن جون قبرون تعمير ڪرايون. ڏينهن پورا ٿي وڃڻ کان پوءِ جهنڊي پاٽٽي جو مدفن به اها ساموئي جي زمين ٿي. ان تي به مقبرو اڏايو ويو مونکي اها ڄاڻ ڪانهي ته مقبرو ڪهڙي دور ۾ ۽ ڪنهن اڏايو. بهرحال اهي زيارت گاهون بڻجي ويون. سياري جي ڏينهن ۾ ستين جو ميڙو لڳندو آهي، جنهن ۾ عورتون وڏي تعداد ۾ شريڪ ٿينديون آهن.

آئون پاڻ 1983ع جي سياري ۾ ڪميان ڪر ڪري مشاهدي خاطر اهو ميڙو ڏسڻ ويو هوس. ان وقت به شام ٿي چڪي هئي. آئون شام کان ڏاڍو ڊڄندو آهيان. ان ڏينهن سڄ ساموئيءَ جي چارين پويان ڌرتيءَ ۾، انهن ڄتين ستين وانگر ٽهي هنئي ته، پويان تارن جو جلوس نمودار ٿيو نندڙا مختصر رانديڪڙن جا دوڪانڙا. هيٺ تڏن، پڙچن واريون نندڙيون هوٽلون، جتي نندڙا ڪوپ ساسريون موجود هيون. اڳتي ديوي جي ڪاٺين جي تيز باهه تي ٺٽي تي ديا ٽرجي رهيا هئا. اها ٻوڙ ماني به نندڙو هوٽل هئي. ان کان اڳيان شيدو گندري جي ٻاري هئي. شيدو گندرو ٺٽي جي مڇي مارڪيٽ جو وڏو واپاري هو ٻڌائيندو هلان ته ٺٽي مارڪيٽ ۾ مڇيءَ جي ڏنڊي ڪرڻ وارا ڪوڙ سارا واپاري، آڙهتي، دلال ۽ واڪ ڏيندڙ هوندا هئا. منهنجي واقفيت حاجي ناٿو مهاڻو جيڪو ڪنهن دور ۾ ٺٽي ميونسپل ڪميٽي جو وائس چيئرمين رهيو هو صوفن مهاڻو ۽ شيدو گندري سان هئي. سو جڏهن ميلي ۾ شيدو جي ٻاري ۾ پهتو هوس ته هن دل سان ڀلي ڪيڪار ڪئي هئي. سندس خدمت ۾ مهاڻن جا ڳپرو جوانڙا هڪيا حاضر هئا. انهن جا مائٽ مڇي مارڻ ۽ وڪڻڻ وارا مهاڻا به ٻاريءَ ۾ موجود هئا. حسب معمول هڪ ٻئي سان چرچا ڀوڳ، گارين ۽ ميٺ محبت وارو ماحول هو. اصل ڳالهه اها آهي ته، سنڌي سماج جو پنهنجو مزاج آهي. روٺيو به ڳڏ ته ڪلبو به ڳڏ. پرائي پڻ ۾ به پيچي ضرور ٿيو ڪاچ هجن يا ڪانڊيار، ڳڏجي ضرور هلبو. هڙئي آهڏا جيڪا هاڻ سرتي آيل آهي، نه ڪاسمي ڪٽي نه ڪا سومري. بس مِلي به مات ته مُلي به مات.

ڳالهه پئي ڪئيسين ته، ميڙو هجي ۽ مشڪرا نه هجن. ائين نه ٿيڻو آهي، نه ٿيندو. غم دور ڪرڻ ۽ خوشي ۽ خريد لاءِ ته ميڙا مچندا آهن. شيدو هڪدم منائي، پڪوڙن ۽ چانهه سان تواضع ڪئي. ميڙي ۾ ٻيون به هوٽلون ۽ دوڪان هئا جتي، ڪوڙ سارا واقف ڪار پيا به مليا. هر ڪنهن ارا نمرا جتي ڪيڪار ڪئي ۽ پنهنجي حال آهر پال پلايا.

ستين جي قبرن تي عورتن جو وڏو تعداد موجود هو ان کان علاوه چارين جي اوٽ ۾ ڌرتيءَ تي بهارو ڏيئي، رليون، گبرا، سوڙيون وڇائي اجرڪن جون اوٽون ڏيو ٻارڙن سميت عورتون کي وينل ته ڪي رڌڻ پچائڻ ۾ مصروف هيون. لاڙ ۾ اجرڪ جو استعمال ٻين سڀني علائقن کان وڌيڪ آهي. مرد اجرڪ جو پٽڪو ٻڌندا آهن. عورتن کي ڇيٽ جي ڪپڙي يا ٻئي ڪهڙي به ڪپڙي جو لباس پهريل هجي پر اجرڪ ضرور اوڍيل هوندن.

هن ميلي ۾ ماڻهو ٻچا وٺي، ڪي ڊگهي گاڏين تي، نه ڪي ريڙهن ۽ رڪشائن تي چڙهي اچي پهچندا آهن. سالن جا سانڍيل خواب، خوشيون ۽ خواهشون، اميدون ۽ ارمان پورا ڪندا آهن. سڳيون، ڦٽيون، سلام سوهاريون، پٽ جا ڳانا، ڇلا منڊيون، ويڙهه، ريشمي رومال هڪ ٻئي کي سوڪڙيون ڏبيون آهن. ڏڌ ۽ ڌوراڻا ڏٻا ۽ وٺا آهن. سرياڻن ۾ سور سلبا آهن. سينڌ تي هٿ رکي وچن ۽ واعدا پاريا آهن. دليون ڌڙڪنديون آهن. اکيون ڦڙڪنديون آهن. هٿ مان گرهه ڪرندا آهن. هڏڪيون ٿينديون آهن.

هڏڪي هير نه آهي مونکي،
جيڪر ڪنهن ته سنڀاريو هوندو،
ٿوري ڳالهه تي هيڏو هاڃو
تون ته بنهه ڪوپورو آهين.
(بردو سنڌي)

مسڪين لوڪن جي، نندڙين خوشين واري، سال ۾ هڪڙو ڀيرو ايندڙ، اها هڪڙي رات، ڪن پل ۾ گذري ويندي آهي. ڏينهن ٿيڻ تي واپسي جو مايوس سفر ڪري گهر پهچندا آهن، جتي ڏکن، ڏوجهرن، غربت ۽ مسڪيني حال واريون بلائون، وات ڦاڙيو اڳئي انهن جي انتظار ۾ هونديون آهن.

هي ساموئيءَ جو گورستان آهي. انساني قدمن هينان چيپاڻجندڙ هي هزارين گمنام قبرون ڪنهن جون آهن؟ اهي ڪير هئا؟ ڪيڙن ماڪوڙن وانگر پيدا ٿيا. ڏکن ڏوجهرن ۾ گذاري فنا ٿي وڃي ڌرتي داخل ٿيا. انهن مان ڪن جون قبرون ظاهر آهن ته ڪن جا نشان ئي متجي ميسارجي ويا. ڪي جنگين جنگاڻن ۾ وڙهندي مئا ته ڪي بي گناهه گهوڙن جي سنبن سان لتاڙجي مري ڪپي ويا. ايشيا جي تاريخ ڪي رڳو دارا، سڪندر، چنگيز، هلاڪو، بابر، شاهه بيگ وغيره جا نالا ياد آهن. انهن سان گڏ ايندڙ مارڻ ۽ مارجندڙ مخلوق ڪنهن کي به ياد ڪانهي، نه ئي انهن جو نالو نشان رهيو آهي. اهي خاموش قبرون اهو ڪونه ٻڌائينديون ته انهن ۾ اندر ستل انسان ڪهڙي ڏوهه گناهه ۾ ماريا ويا. هي جهرڪ، جنگشاهي، علي بحر، سونڊا، شيخ ترابي ۽ مڪلي وارا شاهي قبرستان، وجي ڪو قبرون ڳڻي ته ڏيڪاري. قيامت ايندي ۽ ضرور ايندي. ليکو چوکو به ٿيندو. ظالمن کي سزائون به ملنديون.

تاريخ جي دل ڏاريندڙ واقعن تان ڏيان هٽائڻ جي ڪوشش ٿو ڪريان. هي ڪهڙو سماج آهي. ڪيڏي نه بي وسي آهي. اسين جيئرا جاڳندا انسان پنهنجا ڏک سور ڪٿي مٿلن وٽ ميڙ وٺي ٿا وڃون. شايد هو ٻڌندا به هجن!

بقايا 01 ***

تي فخر آهي. وزيراعظم آفيس جي ميڊيا ونگ پاران جاري بيان موجب نگران وزيراعظم شهيد ٿيندڙ ليفٽيننٽ ڪرنل محمد حسن حيدر، نائيڪ خوش دل خان، نائيڪ رفيق خان ۽ لانس نائيڪ عبدالقدير جي درجن جي بلندي لاءِ دعا ڪئي. نگران وزيراعظم شهيدن جي گهرڀاتين سان همدرديءَ جو اظهار ۽ انهن جي لاءِ صبرجميل جي دعا ڪئي. هن چيو ته پاڪ فوج جي جوان تيراهه ۾ وطن جي حفاظت جي لاءِ شهادت ماڻي. مون سميت پوري قوم کي پنهنجي شهيدن تي فخر آهي. نگران وزيراعظم چيو ته پاڪستان مان دهشتگرديءَ جي مڪمل خاتمي تائين ان جي خلاف جنگ جاري رکنداسين ملڪ جي امن جي دشمنن جي ناپاڪ ارادن کي ڪڏهن به ڪامياب ٿيڻ نه ڏينداسين.

بقايا 02 ***

مبارڪ ڏني. ٽيليفونڪ رابطي ۾ سياسي صورتحال، عام چونڊن سميت ٻين معاملن تي نه خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. ٻنهي اڳواڻن ٽيليفونڪ رابطي دوران اتفاق ڪيو ته رياست کي بچائڻ لاءِ سڀ گڏجي پنهنجو ڪردار ادا ڪنداسين. جڏهن ته معاشي ڏکيائي ۽ عوام کي رليف ڏيڻ لاءِ ۽ اهم فيصلا ڪرڻ به اتفاق ڪيو ويو. نواز شريف ۽ آصف زرداري هڪ ٻئي کي ملاقات جي دعوت ڏني. جنهن تحت ٻنهي اڳواڻن ۾ جلد ملاقات جو امڪان آهي.

بقايا 03 ***

بلاول چيو ته پيپلز پارٽي سدائين چونڊن لاءِ تيار هئي. ڪو ٻيو چونڊن کان ڀڄي رهيو هو. اليڪٽورل ڪاليج پورو ٿيڻ تائين صدر عارف علوي عهدي تي رهي سگهي ٿو. هن چيو ته صدر خلاف ڪارروائي جو مطالبو ڪندڙ نواز ليگ کان سوال آهي ته اسان 16 مهينن دوران صدر خلاف قانوني قدم چو نه کنيا؟ بلاول ڀٽو زرداري چيو آهي ته 8 فيبروري تي تير جي نشان وارو اميدوار ئي کٽي ويندو. مخالف ڀلي گڏجي وڃن، تڏهن به پيپلز پارٽي کي هارائي نٿا سگهن. هن چيو ته اسان جو سمورين سياسي پارٽين سان رابطو رهندو، پر پيپلز پارٽي پنهنجي همٿ ۽ منشور تي اليڪشن وڙهندي. 9 مئي جي سازش ۽ حملن ۾ ملوث ماڻهن کي عوام ٽوڙي سياسي پارٽيون معاف نه ڪنديون. پر جيڪي ماڻهو سازش ۾ ملوث نه هئا، انهن لاءِ معافي جي گنجائش هجڻ گهرجي.

بقايا 04 ***

صورتحال ۽ پارٽي جي سياسي سرگرمين تي خيالن ڏي وٺ ڪئي وئي. ان موقعي تي نواز شريف اڳواڻن کي چونڊن جي تياري جي هدايت ڪئي ۽ چيو ته ترقي جو سفر جتي بيلو هو، اتان ئي شروع ڪنداسين ۽ پاڪستان کي ايشين ٽائيگر بڻائينداسين. بعد ۾ نواز ليگ جي ترجمان مريم اورنگزيب چيو آهي ته نوازشريف 8 فيبروري تي چونڊن ۾ حصو وٺي چوٿون ڀيرو وزيراعظم بڻجندو. ماڊل ٽائون لاهور ۾ صحافين سان ڳالهيون ڪندي ليگي ترجمان مريم اورنگزيب چيو ته نوازشريف اڄ (ن) ليگ جي سيڪريٽريٽ ۾ 4 سالن کان پوءِ تشريف کڻي آيو ۽ پارٽي جي سينٽر اڳواڻن سان ملاقات ڪئي. اڳوڻي وفاقي وزير چيو ته 21 آڪٽوبر تي سموري پاڪستان نوازشريف جو استقبال ڪيو. ان ڏينهن روڊن تي جڳهه ختم ٿي وئي هئي. مخالفن به ان ڳالهه کي مڃيو ته تاريخ جو سڀني کان وڏو اجتماع آهي. مسلم ليگ(ن) جي اڳواڻ نواز شريف هر ڀيري پاڪستان جي عوام جي خدمت ڪئي. هن وقت به عوام نوازشريف ۽ مسلم ليگ(ن) سان اميدون لڳائي ويٺو آهي. (ن) ليگ ترجمان چيو ته اسان نوازشريف جي اڳواڻي ۾ چونڊن لاءِ تيار آهيون. اسان پاڪستان مان مهانگائي ختم ڪرڻ، هارين کي سستو ٻاڻ ۽ بجلي ڏيڻ جي لاءِ تيار آهيون. مسلم ليگ(ن) واحد پارٽي آهي جيڪا چونڊن لاءِ تيار آهي جنهن پنهنجو اليڪشن سيل بنائي ڇڏيو آهي. هن چيو ته(ن) ليگ جي منشور ڪميٽي پنهنجو ڪم شروع ڪري ڇڏيو آهي ۽ سمورن صوبن جا پارلياماني بورڊ جوڙيا ويا آهن. نوازشريف 8 فيبروري تي چونڊن ۾ حصو وٺندو. پاڪستان جي عوام موقعو ڏنو، آر ٽي ايس نه ويهي، عوام فيصلو ڪري ته ڪنهن کي وزيراعظم بنائڻو آهي اسان کي يقين آهي ته عوام جي چونڊ نوازشريف ئي هوندو. مريم اورنگزيب چيو ته شرجيل ميمڻ منهنجو ڀاءُ چئي رهيو هو ته پيپلز پارٽي چونڊن ۾ ڪلين سوئيپ ڪندي. سمورين پارٽين کي مشورو آهي ته ليول پليئنگ فيلڊ جو روئڻ نه روئي، فيلڊ ۾ چونڊن جي تياري ڪريو. پاڪستان جي عوام 21 آڪٽوبر تي سموري ملڪ ڏٺي، سياسي طاقتن کي اها ڳالهه خبر پئجي چڪي آهي ته عوام نوازشريف جي حق ۾ فيلڊ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. نوازشريف جي دور ۾ عوام کي 5 روپين جي ماني ملندي هئي. اسان عوام کي وڌ کان وڌ رليف ڏنو هو ۽ هڪ دفعو ٻيهر به ڏينداسين.

بقايا 05 ***

پردو وجهڻ جي پڻ ڪوشش ڪئي ۽ انٽرنيٽ سروس معطل ڪري مڪمل بليڪ آئوٽ ڪري ڇڏيو. اسرائيل ٻي گهر فلسطينين جي پناهه گاهن کي به نه بخشيو. 3 پناهگيرن ڪيمپن تي به بم وسايا ويا. ميڊيا موجب فلسطين جي مرڪزي اطلاعات اطلاع ڏني آهي ته غزه جي پٽي شاطئي ڪيمپ، زيتون ڪالوني ۽ الرمال محلي تي اڌ ڪلاڪ اندر 100 کان وڌيڪ پرتشدد اسرائيلي حملا ڪيا ويا. اسرائيل هڪ دفعو ٻيهر اسپتالن جي چوڌاري به بمباري ڪئي. حماس اعلان ڪيو آهي ته اسرائيلي جهازن ۾ الشفا اسپتال جي ڀرپاسي جي علائقن کي به نشانو بنايو ويو. غزه جي پٽي جي اسپتالن ۾ گنجائش کان وڌيڪ زخمين جو انگ وڌي رهيو آهي. الاقصيٰ شهداءِ اسپتال جي ڊائريڪٽر چيو آهي ته اسان وڌيڪ زخمين جو ڀهريان علاج ڪري رهيا آهيون. اسرائيلي فوج طرفان لبنان تي به فضائي حملو ڪيو ويو جنهن سبب 3 ڄار شهيد ٿي ويا. شهادت ماڻيندڙ ٻارن جون عمرون اٺ کان 14 سال جي وچ ۾ آهن. ٻئي پاسي گڏيل قومن جي سمورين اهم ايجنسين جي سربراهن هڪ گڏيل بيان جاري ڪيو آهي جنهن ۾ انهن اسرائيل ۽ حماس وچ ۾ جهيڙي جو انساني بنيادن تي فوري جنگبندي جو مطالبو ڪيو آهي.

بقايا 06 ***

جي ڳڙهي خدابخش ڀٽو جي دوري کان اڳ سيڪيورٽي جا انتظام سخت ڪيا ويا. نئون ديرو هائوس ۽ مزار جي چوڌاري داخلي ۽ خارجي رستن کي عام ٽريفڪ لاءِ پوليس اهلڪار مقرر ڪري بند ڪيو ويو. ان کان علاوه آصف علي زرداري نئون ديرو هائوس ۾ قيام دوران ضلعي لاڙڪاڻي جي عهديدارن ۽ ڪارڪنن سان ملاقات ڪئي ۽ ان کي موجوده سياسي صورتحال بابت آگاهي ڏني وئي. ان کان اڳ پ پ جي شريڪ چيئرمين آصف علي زرداري چيو آهي ته 8 فيبروري جو سڄ بلاول جي فتح جو پيغام کڻي ايرندو. پنهنجي بيان ۾ آصف زرداري چيو ته ضمني مڪاني چونڊن ۾ فتح تي عوام ۽ ڪارڪنن کي مبارڪباد پيش ڪيون ٿا. سنڌ جي دل ڪراچي به جيئي ڀٽو جو نعرو هنيو. مرتضيٰ وهاب ۽ سلمان عبدالله مراد جي ڪاميابي ڪراچي واسين جي مخالفن لاءِ خاص پيغام آهي. هن چيو ته پ پ جو هر ڪارڪن شهيد محترمه بينظير ڀٽو جو سفير بڻجي چونڊ مهم شروع ڪري. 8 فيبروري جو سڄ بلاول ڀٽو زرداري جي فتح جو پيغام کڻي ايرندو. عوام کي تڪليف جا ٿورا ڏينهن رهجي ويا آهن. پ پ عوام جون ڏکيائيون ختم ڪندي. هوڙانهن پ پ چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري به ضمني مڪاني چونڊن ۾ ڪامياب ٿيندڙ جيالن کي مبارڪون ڏنيون. هن چيو ته اسان نفرت جي سياست کي هڪ ڀيرو ٻيهر شڪست ڏني. عوام پنهنجو فيصلو ٻڌائي ڇڏيو. 8 فيبروري تي پ پ جي ڪاميابي واضح آهي.

بقايا 07 ***

جي ڳالهه نه ڪنداسين. اسان چاهيون ٿا ته چونڊن ۾ سڀ حصو وٺن. چونڊن ۾ ڪاميابي رڳو پ پ ماڻيندي. بلاول واحد ليڊر آهي، جيڪو سڀني کي جوڙڻ جي ڳالهه ڪندو آهي. هن چيو ته هڪ صاحب روز پريس ڪانفرنس ڪندو هو ۽ ڌانڌلي جو الزام هڻندو هو. اڄ ڌانڌلي جو الزام به نٿو هڻي سگهي. سنڌ جو عوام پ پ کي ووٽ ڏيندو، چو ته اسان عوام جي خدمت ڪئي. ضمني مڪاني چونڊن ۾ پ پ ڪلين سوئيپ ڪيو. ڪاميابي جي جيالن کي مبارڪ هجي. سندس چوڻ هو سنڌ ۾ جي ڊي اي ۽ ايم ڪيو ايم جو اتحاد نهي رهيو آهي. پ پ خلاف سڀني پارٽين جي اتحاد کي ويلڪم ڪنداسين. چونڊن ۾ فتح جيل ڪاٽيندڙن جي ٿيندي. سڀني کي خبر آهي ته چونڊن کان ڪير ڀڄي رهيو آهي. پ پ جلد کان جلد چونڊون چاهي ٿي ۽ اسان سڀني چونڊ مهم هلائينداسين. شرجيل ميمڻ چيو ته ملڪ ۾ تازو ٿيل دهشتگرد واقعن جي مذمت ڪيون ٿا. ڪجهه ملڪ دشمن عنصرن سوشل ميڊيا تي پروپيگنڊا ڪئي. دشمن چاهي ٿو ته پاڪستان کي نقصان پهچي. هن چيو ته اسان فلسطين ۾ اسرائيلي جارحيت جي به مذمت ڪيون ٿا. عالمي قوتن کان مطالبو آهي ته غزا ۾ جنگبندي ڪرائي وڃي. پاڪستان حڪومت کان مطالبو آهي ته فلسطينين لاءِ ڀرپور آواز اٿاري.

بقايا 08 ***

ايئر فورس ٽريننگ ايئر بيس تي دهشتگرد حملي ۾ استعمال ڪيل پرڏيهي هٿيارن بابت تفصيل سامهون اچي ويا آهن. ذريعن جو چوڻ آهي ته مياڻوالي حملي ۾ مارجي ويل دهشتگردن وٽان پرڏيهي هٿيار مليا، جيڪي آمريڪي آهن. واضح رهي ته 4 نومبر تي دهشتگردن مياڻوالي ۾ پاڪستان ايئرفورس جي ايئر بيس تي حملو ڪيو هو جنهن کي سيڪيورٽي فورسز ناڪام بڻائيندي 9 دهشتگردن کي ماري ڇڏيو.

بقايا 09 ***

هيلٿ ڊاڪٽر بصير اچڪزئي به موجود هئا. مفاهمت جي ياد داشت تي سيڪريٽري صحت افتخار شلواني ۽ صحت جي عالمي اداري جي ڪنٽري ڊائريڪٽر ڊاڪٽر ماهيپالا مفاهمت جي ياد داشت تي صحيحون ڪيون. ان موقعي تي ڊائريڪٽر جنرل هيلٿ ڊاڪٽر بصير اچڪزئي بريفنگ دوران ٻڌايو ته علاج لاءِ يونيورسل هيلٿ ڪوريج حڪومت جي اولين ترجيح آهي ۽ ان مقصد لاءِ گڏيل قومن جي جنرل اسيمبلي ۾ به سڄي دنيا ۾ يونيورسل هيلٿ ڪوريج جي معاملن بحث ڪئي وئي. سڄي ملڪ ۾ يونيورسل هيلٿ ڪوريج جي شروعات ڪئي آهي. ان لاءِ پاڪستان ۾ صحت جي عالمي اداري طبي اوزار، ايمبولينسون ۽ موبائل يونٽس جي فراهمي، ليبر رومز ۽ صحت جي بنيادي ۽ ثانوي سهولتن کي بهتر بڻائڻ لاءِ اسان جي مدد ڪري رهيو آهي. ان موقعي تي وزيراعظم کي ايمبوليسنون ۽ موبائيل هيلٿ يونٽس جون چابيون ڏنيون. وزيراعظم صحت جي عالمي اداري طرفان فراهم ڪيل ايمبولينسن جو معائنو به ڪيو.

بقايا 10 ***

عزم جو ورجاءُ ڪندي چيو آهي ته سي پيڪ منصوبن تي پيشيوارانه انداز ۾ ڪم جاري آهي. آل پاڪستان چائنيز انٽر پرائيزز ايسوسيئيشن جي 201 کان وڌيڪ ميمبر ڪمپنيون هيستائين پاڪستان ۾ 25 ارب ڊالر جي سيڙپڪاري ڪئي ۽ 85 هزار کان وڌيڪ پاڪستانين کي روزگار ڏنو. اطلاعات واري وزارت چائنيز انٽرپرائيزز کي هر ممڪن تعاون فراهم ڪندي. اهڙن خيالن جو اظهار هن آل پاڪستان چائنيز انٽرپرائيزز ايسوسيئيشن جي اهتمام هيٺ "سي پيڪ جا 19 سال" جي عنوان سان رپورٽ جاري ڪرڻ واري تقريب کي خطاب ڪندي ڪيو. اطلاعات واري نگران وفاقي وزير پاڪستان چائنا انسٽيٽيوٽ جي ڪوشش کي ساراهيندي چيو ته هي تقريب دنيا جي سامهون چائنيز انٽرپرائيز پاران پاڪستان ۾ ڪيل اهم ۽ شاندار ڪم کي اجاگر ڪندي. هن چيو ته پاڪستان چائنا انسٽيٽيوٽ چائنيز انٽرپرائيزز جي ڪوشش کي فروغ ۽ عوام کي آگاهي فراهم ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي. هن چيو ته هڪ ڏينهن به اهڙو نٿو گذري جڏهن اسان ميڊيا تي سي پيڪ منصوبن ۾ چائنيز انٽرپرائيز پاران ٿيندڙ اڳڀرائي بابت نه ٻڌندا هجون. چائنيز انٽرپرائيزز جنهن پيشيوارانه مهارت ۽ مستقل مزاجي سان عالمي وبا جي باوجود سي پيڪ تي ڪم جاري رکيو جڏهن دنيا جي اڪثر منصوبن ۾ رڪاوٽون هيون. پاڪستان ۽ چين جي حڪومت سان گڏوگڏ عالمي ميڊيا پڻ انهن ڪوششن کي ساراهيو. هن چيو ته آل پاڪستان چائنيز انٽرپرائيزز ايسوسيئيشن جي 201 کان وڌيڪ ميمبر ڪمپنين هيستائين پاڪستان ۾ 25 بلين ڊالر جي سيڙپڪاري ڪئي آهي ۽ 85 هزار کان وڌيڪ مقامي ماڻهن کي روزگار ڏنو جيڪو سي پيڪ جي بيلٽ اينڊ روڊ انيشي ايٽو جي گيم چينجر منصوبي جي تصور جو واضح ثبوت آهي. هن چيو ته آل پاڪستان چائنيز انٽرپرائيزز ايسوسيئيشن جي رپورٽ ۾ پائيدار ترقي جي حڪمت عملي جوڙي وئي آهي جيڪا رڳو موٽرويز ۽ پاور پلانٽس تائين محدود نه آهي پر ماضي ۾ ٿر ۽ گوادر جهڙي نظرانداز ڪيل علائقن ۾ مقامي ڪميونٽيز کي بااختيار بڻائڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندي. هن پاڪستان چائنا انسٽيٽيوٽ پاران تيار ڪيل ان دستاويزي فلم جنهن ۾ پورٽ قاسم ڪول پاور پلانٽ تي عورتون ڊمپر ٽرڪس هلائي رهيون آهن. جو ذڪر ڪندي چيو ته هي اها تبديلي آهي جيڪا اسان کي دنيا کي ٻڌائڻ جي ضرورت آهي. هن چيو ته گوادر ۾ فقير پرائمري اسڪول ۽ پاڪ چائنا ٽيڪنيڪل اينڊ ووڪيشنل انسٽيٽيوٽ چائنيز انٽرپرائيزز پاران آندل تبديلي جا جز آهن. نگران وفاقي وزير گرين ڊيولپمينٽ، اسپيشل اڪنامڪ زونز، ٽيڪسٽائيلز، زراعت ۽ ڊيجيٽل اڪانومي ۾ وڌندڙ تعاون کي پڻ ساراهيو. هن چيو ته صدر شي جن پنگ جي خصوصي دعوت تي نگران وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ تازو ٿي بيلٽ اينڊ روڊ فورم ۾ شرڪت ڪئي. ان دوري دوران ٻنهي ملڪن چين پاڪستان اسٽريٽجڪ تعاون تي ٻڌل حصيداري جي لاءِ پنهنجي عزم جو ورجاءُ ڪيو ۽ مختلف شعبن ۾ پنهنجي تعاون کي وڌيڪ مستحڪم بڻايو اهم مسئلن تي هڪ ٻئي جي لاءِ حمايت کي اجاگر ڪيو ۽ عالمي اقتصادي ترقي کي فروغ ڏيڻ ۾ بيلٽ اينڊ روڊ انيشي ايٽو جي اهميت تي زور ڏنو. مرتضيٰ سولنگي چيو ته ان فورم ۾ چين پاڪستان اقتصادي لنگهه (سي پيڪ) کي بي آر آءِ تحت هڪ اهم منصوبي طور تسليم ڪيو ويو ۽ ٻنهي ڌرين ان جي ترقي کي وڌيڪ وڌائڻ تي اتفاق ڪيو ان ڪانسواءِ هن ڪيترن ئي معاهدن ۽ مفاهمت جي يادداشتن تي پڻ صحيحون ڪيون جن ۾ انفراسٽرڪچر، مائننگ، صنعت، گرين ڊيولپمينٽ، صحت، اسپيس ڪوآپريشن، ڊيجيٽل معيشت ۽ ٻيا شامل آهن. ٻنهي ملڪن علائقائي امن، استحڪام ۽ پرامن تڪرارن جي حل لاءِ پنهنجي گڏيل عزم جو پڻ اظهار ڪيو. هن چيو ته نگران وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ صدر شي جن پنگ کي پاڪستان جي دوري جي دعوت ڏيندي ڏيندي ٻطرفن لاڳاپن جي مضبوطي تي زور ڏنو. نگران وفاقي وزير چيو ته گذريل 70 سالن ۾ دوستاڻي مشاورت ۽ اعليٰ سطحي رابطن جي تسلسل ٻنهي آئرن برادرز پاڪستان ۽ چين جي وچ ۾ سياسي اتفاق راءِ ۽ گڏيل اعتماد کي وڌيڪ مضبوط بڻايو آهي. هن چيو ته اطلاعات ۽ نشريات واري وزارت گڏيل مفادن جي شعبن ۾ چائنيز انٽرپرائيزز کي هر ممڪن تعاون فراهم ڪرڻ ۾ پنهنجو ڪردار ادا ڪندي. نگران وفاقي وزير چيو ته اطلاعات واري وزارت جي لاڳاپيل اداري پاڪستان ٽيليويزن، پاڪستان براڊ ڪاسٽنگ ڪارپوريشن ۽ ايسوسيئيٽڊ پريس آف پاڪستان اڳ ۾ ئي ميڊيا تعاون کي وڌائڻ جي لاءِ پنهنجي چيني ادارن سان منظر فريم ورڪ ۾ مشغول آهن. هن ان موقعي تي سي پيڪ منصوبن ۾ عوامي جمهوريه چين جي سفارتخاني جي تعاون ۽ ڪوشش کي پڻ ساراهيو.

بقايا 11 ***

جي ٻڌائي ٿي ته ٻن اڪين ڏٺن شاهدن ٽارگيٽ ڪلر سعيد پرم سميت 3 دهشتگردن کي سڃاڻي ورتو ۽ بيان ۾ چيو ته سعيد پرم ۽ ٻين جوابدارن فائرنگ ڪئي ۽ وڪيلن جون آفيسون ساڙيون. اکين ڏٺن شاهدن، رڪشي ڊرائيور ۽ مقتول وڪيل جي گن مين جا بيان به قلمبند ڪيا ويا. شاهد رڪشي ڊرائيور چيو ته واقعي جي ڏينهن طاهر پلازا ڀرسان بيلو هيس، اوچتو فائرنگ جو آواز آيو ۽ پاڇ پشيجي وئي. سعيد پرم سميت ٻين جوابدارن کي فائرنگ ڪندي ڏٺو ۽ جڊيشل مئجسٽريٽ جي روبرو به سڃاڻپ پريڊ دوران انهن جوابدارن کي سڃاتو. شاهد گن مين چيو ته سعيد پرم ۽ ٻيا جوابدار طاهر پلازا ۾ داخل ٿيا هئا. هي اهي ئي جوابدار آهن. جن طاهر پلازا ۾ وڪيلن جي آفيسن کي باهه ڏني هئي. سعيد پرم سميت ٻين جوابدارن کي باهه لڳائيندي ڏٺو هو. عدالت ايندڙ ٻڌڻي تي ڪيس جي وڌيڪ شاهدن کي طلب ڪري ورتو. پوليس چيو ته ڪيس ۾ سعيد پرم، عمران سعيد، فيصل جاويد عرف ماما گرفتار آهن. جوابدار عمران سعيد 164 ۽ جي آءِ ٽي بيانن ۾ طاهر پلازا کي باهه ڏيڻ جو اعتراف ڪيو هو.

بقايا 12 ***

غير رسمي ڳالهه ٻولهه ڪندي ڊاڪٽر شمشاد اختر چيو ته سمورن ادارن حدفن تي عمل در آمد ڪيو ۽ ڪارڪردگي اطمينان بخش آهي. نائين واري وزير ٻڌايو ته آئي ايم ايف سان ڳالهيون هاڪاري نتيجي سان اڳتي وڌي رهيون آهن. هن چيو ته آئي ايم ايف سان معاشي ٽيم جي ڳالهين جي مصروف آهي دعا آهي ته آئي ايم ايف سان ڳالهيون سٺي نموني سان ڪامياب ٿي وڃن. شمشاد اختر ٻڌايو ته آئي ايم ايف سان منهنجي ۽ معاشي ٽيم جون گڏجاڻيون بهتر ٿيون آهن. پاليسي سطح جي ڳالهين ۾ پاڻ شريڪ ٿينديس.

بقايا 13 ***

رات سيڪيورٽي فورسز دهشتگردن جي موجودگي جي اطلاع تي وادي تيراهه ۾ آپريشن ڪيو. آپريشن دوران سيڪيورٽي فورسز ۽ دهشتگردن وچ ۾ فائرنگ جي سخت ڏي وٺ ٿي، جنهن ۾ قيادت ڪندڙ 43 ورهين جو ليفٽيننٽ ڪرنل محمد حسن حيدر شهيد ٿي ويو. آءِ ايس پي آر ٻڌايو ته فائرنگ جي ڏي وٺ ۾ نائيڪ خوش دل خان، رفيق خان، لانس نائيڪ عبدالقادر به شهادت ماڻي. جڏهن ته 3 دهشتگرد مارجي ويا ۽ 3 زخمي ٿيا. ترجمان موجب علائقي ۾ باقي دهشتگردن جي خاتمي لاءِ آپريشن جاري آهي. بهادر جوانن جون قربانيون اسان جي عزم کي وڌيڪ مستحڪم بڻائينديون.

بقايا 14 ***

ايئر لائنز يورپ ۽ برطانيه ۾ اڏامون بحال ٿي وينديون. تفصيل موجب پي آءِ اي تي برطانيه سميت يورپ ۾ لڳل پابندي ختم ٿيڻ جو چٽو امڪان ٿي ويو. عالمي هوابازي جي تنظيم اڪا جي ست رڪني ٽيم پاڪستان جي دوري تي پهچي وئي. انٽرنيشنل سيول ايوي ايشن آرگنائزيشن ٽيم ريجنل ڊائريڪٽر من جيت سنگهه جي سربراهي ۾ پاڪستان پهچي. اڪا ٽيم سومر کان سي اي اي جو سيفٽي آڊٽ شروع ڪري ڇڏيو آهي. انٽرنيشنل سول ايوي ايشن آرگنائزيشن ٽيم 10 نومبر تائين لائسنسنگ، فلائيٽ سيفٽي، فلائيٽ اسٽينڊرڊ ۽ ايئر ٽريفڪ ڪنٽرولر جو آڊٽ ڪندي. عالمي هوابازي جي تنظيم اڪا سي اي اي هيڊ ڪوارٽر سميت ڪراچي لاهور ايئرپورٽ جو به دوررو ڪندي ۽ ٽيم 10 نومبر تائين آڊٽ ڪرڻ کان پوءِ روانيو ٿيندي. اڪا ڪان ٽرٽ پوءِ يورپي ايوي ايشن برطانيوي ٽيم به آڊٽ ڪندي. آڊٽ ۾ ڪاميابي کان پوءِ پاڪستان ايئر لائنز جون يورپ ۽ برطانيه جو اڏامون بحال ٿي وينديون. جولاءِ 2020ع کان پي آءِ اي سميت تمام پاڪستاني ايئرلائنز جي اڏامن تي يورپ ۽ برطانيه ۾ پابندي آهي.

بقايا 15 ***

ڪري ورتو آهي. گهٽ گنجائش ۽ فيول افيشلڊ جهازن جي انجڻن جي حصول لاءِ اشتهار به شايع ڪيو ويو آهي. پي آءِ اي عملدارن مطابق پي آءِ اي 320 جهازن لاءِ 6 يا ان کان وڌيڪ انجڻ جي خريداري لاءِ آڇون گهريل آهن. ڪمپنيون ليز ۽ خريداري ٻنهي لاءِ آڇ جمع ڪرائي سگهن ٿيون. 6 کان وڌيڪ انجڻيون رکندڙ ڪمپنيون تعداد کي الڳ سان نمايا ڪري آڇ جمع ڪرائي سگهن ٿيون ۽ آڇون پي آءِ اي جي ايم جي ڪانٽريڪٽ سپلاءِ ميجيمينٽ ڊپارٽمينٽ کي 13 نومبر تائين جمع ڪرائي سگهجن ٿيون.

بقايا 16 ***

حملي ۾ مارجي ويل دهشتگردن کان پرڏيهي هٿيار مليا آهن. مياڻوالي ايئربيس حملي ۾ دهشتگردن کان هٿ ايندڙ هٿيار آمريڪي ساخت جا آهن. ماهرين جو چوڻ آهي ته افغان زمين تي آمريڪا جا تيار ڪيل هٿيار ڪلي عام وڪرو ٿي رهيا آهن ۽ دهشتگردن تائين انهن جي پهچ انتهائي آسان آهي. آمريڪي هٿيار افغانستان ۾ وڏي انگ ۾ موجود آهن جيڪي دهشتگرد پاڪستان جي خلاف استعمال ڪري رهيا آهن. دفاعي معاملن جي ماهرن موجب پاڪستان جي خلاف پرڏيهي زمين جو استعمال ۽ آمريڪا جي افغانستان مان واپسي کان پوءِ دهشتگرد آزاداڻي پرڏيهي هٿيار جو استعمال ڪندا رهيا آهن. ان کان اڳ به ژوب ڪنٽونمينٽ حملي ۾ به آمريڪي هٿيارن جو استعمال ٿيو هو افغان حڪومت کي پنهنجي زمين دهشتگردي جي استعمال کان روڪڻو پوندو.

بقايا 17 ***

طور ضابطا پيش ڪيا ويا آهن. "پيغام پاڪستان" قرآن پاڪ جي حڪمن، پاڪ سڳورن صه جن جي سنت ۽ پاڪستان جي آئين موجب گڏيل دستاويز آهي، جيڪو 16 جنوري 2018 ۾ منظور ٿيو. اهو دستاويز پاڪستان جي رياستي ادارن، يونيورسٽين ۽ مختلف فرقن جي سهڪار سان تيار ڪيو ويو آهي. پيغام پاڪستان تي وفاق المدارس العربيه، تنظيم المدارس اهلسنت، وفاق المدارس السلفيه، وفاق المدارس الشيعه، رباط المدارس پاڪستان جي 1800 عالمن صحيحون ڪيون.

بقايا 18 ***

خطاب ڪندي راڻا ثناالله چيو ته ڪوئي ملڪ يا گهر نفرت جي بنياد تي قائم نٿو ٿي سگهي. هن چيو ته هڪ فرد جيڪڏهن ڇرين وانگي چوي ته ڪنهن کي نه ڇڏيندس، اٿين گهر يا ملڪ نٿو هلي سگهي. اڳوڻي وفاقي وزير چيو ته ملڪ ۾ دهشتگردي ۽ لوڊ شيڊنگ کي 2017ع تائين اسان ختم ڪيو. راڻا ثناالله چيو ته قومي اسيمبلي ۾ شهباز شريف پي ٽي آءِ چيئرمين سان ميثاق معشيت جي ڳالهه ڪئي. بلاول زرداري به چيو ته اوهان قدم وڌايو پر ان شخص ڪوڙا ڪيس ۽ نفرت کان سواءِ ڪو ڪم نه ڪيو. راڻا ثناالله وڌيڪ چيو ته 21 آڪٽومبر تي نواز شريف ملڪ جي خدمت جو پيغام ڏنو.

بقايا 19 ***

جو سبب ٻڌائي ڇڏيو آهي. چينل سان ڳالهين دوران اسحاق ڊار کان سوال ڪيو ويو ته جنرل باجوه کي آرمي چيف بنائڻ ۾ وڌيڪ ڪردار اوهان جو هو پر ان جي باوجود اوهان ٻنهي ۾ اختلافن جو سبب ڪهڙو بڻجو؟ ان جي جواب ۾ اڳوڻي نائين واري وزير اسحاق ڊار چيو ته مان وڌيڪ سمارٽ نٿي بڻجڻ چاهيو پر اڳوڻي آرمي چيف جنرل(ر) باجوه سان اختلافن جو سبب فنانشل(مالياتي خسارو) هو. جنرل(ر) باجوه کي آرمي چيف بنائڻ دوران تعاون ڪرڻ بابت سوال تي اڳوڻي نائين واري وزير ٻڌايو ته شروعاتي طور تي مون هميشه جنرل(ر) باجوه کي مڃيو. جنرل(ر) باجوه ڊان ليڪس جي انڪوائري رپورٽ جي حوالي سان مون کي بيلنس پوزيشن لاءِ سپورٽ ڪيو هو. ڊرافٽ رپورٽ ۾ پاناما ۽ جي آءِ ٽي جيان ايجنسي جا 2 برگيڊيئر ۽ 4 سول سرونٽس هئا انهن آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ جي تحت قدم کڻڻ لاءِ ريڪمنڊ ڪيو هو؟ جيڪو غير شفاف عمل هو اسحاق ڊار موجب ان حوالي سان نوازشريف چٽو واضح ڪري ڇڏيو هو ته مون پرويزرشيد کان استعيفيٰ وٺي ڇڏيو آهي. طارق فاطمي کان به استعيفيٰ اسان ونداسين. اسان صحافي رل المبدا جي اي پي اين ايس کي رپورٽ ڪنداسين پر ان کان اڳيان اسان نه وينداسين. ان ڳالهه تي مون جنرل(ر) باجوه کي راضي ڪيو جنهن کان پوءِ هن تعاون ڪيو هو جنهن جو اڄ به اسان ڪيس ڪريڊٽ ڏيندا آهيون. ڊار ٻڌايو ته ڊان ليڪس جي حوالي سان آءِ ايس پي آر جي ريجيڪٽڊ ٽوئٽ واٿرل ٿيڻ تي به مون ڪيس راضي ڪيو ته اوهان جي ماڻهن صحيح ڪم ڪيو آهي. ان کان پوءِ انهن پنهنجي هڪ ٻن سائين کي اوور رولڊ ڪيو ته پوءِ سموريون شيون اوهان جي سامهون آهن. جنرل باجوه مٽان سوشل ميڊيا تي اٽيڪ ڪيو ويو. منهنجي ان سان ان وقت تائين ئي ڳالهه ٻولهه ٿيندي رهندي هئي ميزبان جي سوال تي اسحاق ڊار واضح ڪيو ته مان وڌيڪ عتاب ۾ ان لاءِ آيس ته مون کي ڊان ليڪس جي رپورٽ کي صحيح ڪرائڻو هو. جنرل باجوه کان ٻنهي شين ۾ ڊيل ڪئي جيڪا مون کي اڳ چوڙري نثار، فواد حسن فواد، جنرل بلال اڪبر ۽ جنرل نويد مختيار ڪندا هئا. پر انهن سڀني کان به جڏهن ٽوئٽ جو مسئلو حل نه ٿي سگهيو ته مون جنرل باجوه ۽ نويد مختار سان ڳالهيون ڪيون ۽ پوءِ اهي به راضي ٿي ويا جيڪا سٺي ڳالهه آهي. جيڪي غلط خبر ٿيا انهن کي صحيح ڪيو ويو پر ان کان پوءِ اهي پريشر ۾ اچي ويا. اڳوڻي نائين واري وزير وڌيڪ چيو ته ان کان پوءِ اسان جا ڪجهه پاڪستاني ذريعا استعمال ڪرڻ تي مسئلا ٿيا هئا جنهن جي خبر ڪيترن ئي ماڻهن کي آهي. جنرل(ر) باجوه طرفان دفاعي بجيٽ وڌيڪ گهرڻ تي سامهون ايندڙ اختلاف جي سوال تي اسحاق ڊار چيو ته ڪنهن به حڪومت پنهنجي دور ۾ دفاعي بجيٽ ۾ 550 بلين جو اضافو نه ڪيو. اسان جي اختلافن جو سبب فنانشلي (مالياتي) هئا پر اهي پئسا منهنجي يا ان جي کيسي ۾ نه وڃڻا هئا.

بقايا 20 ***

صوبي ۾ نگران حڪومت پاران عوامي ڀلائي جي لاءِ کنيل مختلف قدمن بابت آگاهه ڪيو. ملاقات ۾ سنڌ ۾ اسمگلنگ ۽ بجلي چوري کي روڪڻ جي حوالي سان قدمن تي پڻ ڳالهه ٻولهه ڪئي وئي. نگران وزيراعظم سنڌ جي نگران وڏي وزير جي قيادت ۾ صوبي جي انتظامي معاملن جي حوالي سان مثبت اڳڀرائي تي حڪومت جي ڪوشش کي ساراهيو.

بقايا 21 ***

زور ڏنو ته صوبي جي اهم منصوبن تي رڪاوٽن کي ختم ڪيو وڃي ۽ منصوبن کي وقت سر مڪمل ۽ انتتاح ڪرڻ لاءِ ضروري هدايتون جاري ڪيون وڃن. سومر ڏينهن وزيراعليٰ هائوس مان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته وڏي وزير جسٽس باقر وزيراعظم انوارالحق ڪاڪڙ سان اهم ملاقات ڪئي جنهن ۾ هن 5 منصوبن ۾ رڪاوٽن بابت آگاهي ڏني جن کي وزيراعظم جي ڌيان ڇڪرائڻ سان ختم ڪري سگهجي ٿو. وڏي وزير چيو ته وزيراعظم جو جواب ته رڳو هاڪاري پر گهڻو مددگار ۽ اطمينان بخش هو. ڪي سي آر: وڏي وزير وزيراعظم کي ٻڌايو ته وفاقي حڪومت کي ڪراچي سرڪلر ريلوي (ڪي سي آر) منصوبي جي قرض لاءِ ساورين گارنٽي فراهم ڪرڻ جي ضرورت آهي جيڪا قومي بڊيءَ جو ثبوت بڻجندي. وڏي وزير چيو ته ساورين گارنٽي منصوبي ۾ شامل سيڙپڪارن ۽ اسٽيڪ هولڊرن لاءِ مالي تحفظ ۽ خاطري جي اعتماد وڌندو ۽ وزيراعظم کي درخواست ڪئي ته وفاقي حڪومت فريم ورڪ معاهدي تي صحيحون ڪري ته جيئن سي پيڪ تحت منصوبو اڳتي وڌي سگهي. جسٽس (ر) باقر وزيراعظم کي اها به درخواست ڪئي ته هو پاڪستان ريلوي کي هدايت ڪري ته اها زمين رائٽ آف وي (RoW) سان گڏ ڪي سي آر حوالي ڪري جيڪا منصوبي جي ڪاميابي جي ڪُنجي آهي. وزيراعظم سنڌ جي وڏي وزير کي يقين ڏياريو ته هو سنڌ حڪومت جي اهم منصوبن جو مسئلو حل ڪندو. بي آر ٽي ريڊ لائين: ريڊ لائين منصوبي تي خيالن جي ڏي وٺ ڪندي نگران وڏي وزير جسٽس باقر نگران وزيراعظم کي ٻڌايو ته اي ڊي بي (ADB) سان گڏ اي آءِ بي (AIIB)، اي ايف ڊي (AFD) ۽ جي سي ايف (GCF) ان منصوبي تي ڪم ڪري رهيا آهن جڏهن ته (اي ڊي بي) ۽ ڪو فنانسرز جي سهڪار سان ان تي عمل ڪيو پيو وڃي. ڪراچي ريڊ لائين BRT منصوبو بابت پي سي-ون کي 15 اپريل 2019 تي CDWP پاران ڪليئر ڪيو ويو ۽ 29 آگسٽ 2019 تي ECNEC پاران 78384.33 ملين رپيا (503.21 ملين ڊالر) جي لاڳت سان منظور ڪيو ويو. قرض جو معاهدو سنڌ حڪومت ۽ ايشيائي ترقياتي بئنڪ وچ ۾ جون 2020ع ۾ ٿيو ۽ آڪٽوبر 2020ع ۾ لاڳو ٿيو. وڏي وزير وزيراعظم کي ٻڌايو ته 6.31 ارب رپين جي لاڳت جو تجويز ڪيل پرائس ايڊجسٽمينٽ/ وڌاءُ وارو فارمولا ٽرانس ڪراچي بورڊ ۽ سنڌ ڪابينا پاران منظور ڪيو ويو آهي. سنڌ حڪومت پرائس ايڊجسٽمينٽ/ وڌاءُ واري فارمولا جي تجويز اڳوات منظوري لاءِ ايڪنڪ/ پلاننگ ڪميشن کي مرڪلي ڇڏي آهي جيڪا ٻن مهينن کان التوا هيٺ آهي. وڏي وزير، وزيراعظم کي گذارش ڪئي ته ايڪنڪ/پلاننگ ڪميشن کي جلد کان جلد اڳوات منظوري جاري ڪرڻ جي هدايت ڏني وڃي جنهن سان ٽرانس ڪراچي کي نقصان جي ازالي ۽ سائيٽ تي ڪم ٻيهر شروع ڪرڻ ڪانپوءِ منصوبي کي وقت تي مڪمل ڪرڻ جي اجازت ملندي. وزيراعظم، وڏي وزير کي يقين ڏياريو ته هو ان معاملي تي پلاننگ ڪميشن سان ڳالهه ٻولهه ڪري منظوري حاصل ڪندو. ڪي فور (ڪي-IV): جسٽس باقر گريٽر ڪراچي بلڪ واٽر سپلاءِ (ڪي فور) بابت بحث تي ڳالهائيندي چيو ته خراب ٿيل انفراسٽرڪچر ۽ ڪمزور ڊسٽريبيوشن سسٽم سبب پاڻي جي فراهمي ۽ استعمال ۾ فرق وڌي ويو آهي جنهن سبب عوام ڏکيائين کي منهن ڏئي رهيا آهن ان ڳڻتي جوڳي صورتحال کي نظر ۾ رکندي وفاقي حڪومت واپڊا ذريعي گريٽر ڪراچي بلڪ واٽر سپلائي اسڪيم K-IV، فيز ون (260 MGD) منصوبي جي شروعات لاءِ راضي ڪيو. نظرثاني ٿيل PC-I کي ايڪنڪ اڳ ۾ ئي 2022 ۾ 126404.751 ملين رپين جي منظوري ڏئي چڪو آهي. وڏي وزير چيو ته اصل ۾ منصوبو ٽي مختلف سببن ڪري دير ٿي رهي آهي ۽ هاڻي منصوبي جي مڪمل ٿيڻ جي آخري تاريخ آڪٽوبر 2024 آهي. منصوبي کي وقت تي مڪمل ڪرڻ جي نظر ۾ رکندي وفاقي حڪومت پي ايس ڊي پي 24-2023 ۾ 68.119 ارب رپيا رکڻ جي درخواست ڪئي جنهن جي نتيجي ۾ رڳو 15.5 ارب رپيا مختص ڪيا ويا آهن. هن وڌيڪ چيو ته هن منصوبي لاءِ رکيل رقم اٿيوري آهي تنهنڪري اهو آڪٽوبر 2024ع تائين مڪمل نه ٿيندو. نگران وڏي وزير، وزيراعظم کي درخواست ڪئي ته لاڳاپيل وزارت کي هدايت ڪري ته هلندڙ مالي سال 24-2023ع دوران گريٽر ڪراچي بلڪ واٽر سپلائي اسڪيم K-IV منصوبي کي جاڳايل وقت اندر مڪمل ڪرڻ لاءِ گهٽ ۾ گهٽ 24.5 ارب رپين جي واڌو رقم مختص ڪئي وڃي. وزيراعظم منصوبي لاءِ پنهنجي سهڪار جو يقين ڏياريو ملير ايڪسپريس وي: وڏي وزير، وزيراعظم کي ٻڌايو ته ملير ايڪسپريس وي تي ڪم تيزي سان هلي رهيو آهي پر وفاقي حڪومت جي ڪجهه وزارتن جي اين او سيز/پرمٽس تعميراتي ڪم جي اڳڀرائي ۾ وڏي رڪاوٽ وڌي آهي. ڪمرشل بئنڪون - پروجيڪٽ جي قرض ڏيندڙن پاران لاڳاپيل اين او سيز جي ادائيگين سان اڳتي وڌڻ لاءِ شرط رکي ڇڏيو آهي. وڏي وزير چيو ته جيڪڏهن 15 نومبر 2023 تائين اين او سيز نه ڏنيون ويون ته قرض ڏيندڙ/بئنڪ وڌيڪ ادائگيون بند ڪري ڇڏينديون. وزيراعظم وڏي وزير کي خاطري ڪرائي ته هو اين او سي جاري ڪرڻ جي عمل کي تيز ڪرڻ لاءِ لاڳاپيل وزارت سان ڳالهائيندو ته جيئن منصوبي کي جلد کان جلد مالي مدد ملي سگهي. ڪراس ان پٽ ٽيڪس: وڏي وزير ڪراس ان پٽ ٽيڪس تي پڻ خيالن جي ڏي وٺ ڪئي جنهن تحت وفاقي حڪومت، سنڌ حڪومت جا 31 ارب رپيا کٽيا آهن. هن وزيراعظم تي زور ڀريو ته هو ايف بي آر کي هدايت ڪري ته ڪٽيل رقم کي سنڌ روينيو بورڊ (ايس آر بي) سان ڳنڍي ته جيئن حڪومت پاران ڪٽيل رقم جو مامرو حل ٿي سگهي. نگران وڏي وزير جي اعتراضن تي غور ڪندي نگران وزيراعظم کيس چيو ته هو صوبائي چيئرمين پلاننگ اينڊ ڊولپمينٽ، سيڪريٽري ٽرانسپورٽ ۽ ماس ڪميونيڪيشن ۽ ٻين لاڳاپيل آفيسرن تي ٻڌل ٽيم اسلام آباد اماڻي جتي هو لاڳاپيل وفاقي سيڪريٽرين سان ملاقاتون ڪري گڏيل معاملا طئي ڪيا وڃن. وزيراعظم وڏي وزير کي هدايت ڪئي ته هو وفاقي حڪومت سان اجلاس جي تاريخ طئي ڪرڻ لاءِ (وزيراعظم) سيڪريٽريٽ سان رابطو ڪري.

بقايا 22 ***

سموري پاڪستان نوازشريف جو استقبال ڪيو ان ڏينهن روڊن تي جڳهه ختم ٿي وئي هئي. مخالفن به ان ڳالهه کي مڃيو ته تاريخ جو سڀني کان وڏو اجتماع آهي. مسلم ليگ(ن) جي اڳواڻ نواز شريف هر ڀيري پاڪستان جي عوام جي خدمت ڪئي. هن وقت به عوام نوازشريف ۽ مسلم ليگ(ن) سان اميدون لڳائي ويٺو آهي. (ن) ليگ ترجمان چيو ته اسان نوازشريف جي اڳواڻي ۾ چونڊن لاءِ تيار آهيون. اسان پاڪستان مان مهانگائي ختم ڪرڻ، هارين کي سستو ٻاڻ ۽ بجلي ڏيڻ جي لاءِ تيار آهيون. مسلم ليگ(ن) واحد پارٽي آهي جيڪا چونڊن لاءِ تيار آهي جنهن پنهنجو اليڪشن سيل بنائي ڇڏيو آهي. هن چيو ته(ن) ليگ جي منشور ڪميٽي پنهنجو ڪم شرع ڪري ڇڏيو آهي ۽ سمورن صوبن جا پارلياماني بورڊ جوڙيا ويا آهن. نوازشريف 8 فيبروري تي چونڊن ۾ حصو وٺندو. پاڪستان جي عوام موقعو ڏنو، آر ٽي ايس نه ويهي، عوام فيصلو ڪري ته ڪنهن کي وزيراعظم بنائڻو آهي اسان کي يقين آهي ته عوام جي چونڊ نوازشريف ئي هوندو. مريم اورنگزيب چيو ته شرجيل ميمڻ منهنجو ڀاءُ چئي رهيو هو ته پيپلز پارٽي چونڊن ۾ ڪلين سوئيپ ڪندي. سمورين پارٽين کي مشورو آهي ته ليول پليئنگ فيلڊ جو روئڻ نه روئي، فيلڊ ۾ چونڊن جي تياري ڪريو. پاڪستان جي عوام 21 آڪٽوبر تي سموري ملڪ ڏٺي، سياسي طاقتن کي اها ڳالهه خبر پئجي چڪي آهي ته عوام نوازشريف جي حق ۾ فيلڊ جو اعلان ڪري ڇڏيو آهي. نوازشريف جي دور ۾ عوام کي 5 روپين جي ماني ملندي هئي. اسان عوام کي وڌ کان وڌ رليف ڏنو هو ۽ هڪ دفعو ٻيهر به ڏينداسين.

بقايا 23 ***

نفرت انگيزي، تشدد ۽ منظم دهشتگردي تي اڪسائڻ جي مترادف قرار ڏنو آهي. اسلامي سهڪار تنظيم طرفان جده مان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته فلسطيني عوام خلاف روزانو جي بنياد تي اسرائيلي نسل ڪشي عالمي قانون، معاهدن ۽ قراردادن جي خلاف ورزي آهي. بيان ۾ اسرائيل جي نسل پرستاڻي بيانن جي مذمت ڪندي چيو ويو ته او آءِ سي ان بيان کي دهشتگرد نسل پرستاڻي نظريي جي توسيع جي طور تي ڏسي ٿو. بيان ۾ عالمي برادري سان فلسطيني عوام جي خلاف اسرائيلي جارحيت، روزانو قتل عام ۽ نسل ڪشي جي مذمت ڪرڻ ۽ روڪڻ لاءِ موثر قدم کڻڻ جو مطالبو ڪيو ويو.

بقايا 24 ***

بيلٽ پيپر تي مڙني پارٽين جا نشان هجڻ گهرجن. مسلم ليگ ن جي ڪاڻي بي ٽيم ناهي. اسان وٽ هر تڪ ۾ ڪيترائي اميدوار موجود آهن. ڪنهن کي سيٽ ايڊجسٽمينٽ کي ضرورت پرندي. اهو پاڻ رابطو ڪندو. نواز شريف سرگرميون شروع ڪيون آهن. جلد سياسي پارٽين اڳواڻن سان به ملاقاتون شروع ڪندو. اهڙن خيالن جو اظهار هن پارٽي جي مرڪزي سيڪريٽريٽ ماڊل ٽائون ۾ ميڊيا سان ڳالهائيندي ڪيو خواجه سعد رفيق چيو ته اليڪشن جي تاريخ اچي وئي آهي. ۽ اسان تياريون شروع ڪري ڇڏيون آهن. چا نواز شريف جي قسمت ۾ لکيل آهي ته سڄي چمار جلاوطن رهندو. چا ڪنهن جي خلاف ڪوڙا ڪيس هجن ته اوهي ختم نه ٿيڻ گهرجن. جيتري تڪليف نواز شريف ان جي خاندان، پارٽي برداشت ڪئي، ڪنهن ٻئي ناهي ڪئي. ڊاڪٽرن سفر جي اجازت ڏني ته نوازشريف پاڪستان آيو آهي. چا اسان جي هٿ جي لڪيرن ۾ لکيل آهي ته سزائون ڀوڳيون آهن. هن چيو ته 2018ع ۾ اسان جا هٿ پير ٻڌا ويا. پي ٽي آءِ چيئرمين گڏجي سازش ڪئي. اسان انهن جي نتيجن کي نه مڃيو ان جي باوجود نه اسان استيفيٰ ڏني ۽ نه ئي ڌرڻا هنيا. ها اسان پنهنجي ڳالهه ضرور ڪئي. هاڻي وري هڪ اليڪشن اچي وئي آهي. ۽ اسان چاهيون ٿا ته سڀني جو چونڊ نشان بيلٽ پيپر مٿان هئڻ گهرجي. جيڪڏهن ڪوئي جيل ۾ آهي ته عدالت کي ان سان جيڪو به انصاف معاملو آهي اهو ڪرڻ گهرجي. اسان کي ڪوان تي اعتراض ناهي. اسان کي ڪنهن کي جيل موڪلڻ وارا ناهيون. نه اسان کي ڪنهن کي پڪڙڻ يا پڪڙائڻ جو شوق آهي. اسان کي ميدان ۾ مقابلو ڪرڻو آهي. ٽوئيٽر فيس بڪ سوشل ميڊيا جو ميدان ۽ گهٽي جو ميدان ۾ ڏينهن رات جو فرق آهي. نواز شريف کي پارٽي صدر بنائڻ جي حوالي سان خواجه سعد رفيق چيو ته اهڙي ڪائي ڳالهه منهنجي ڄاڻ ۾ ناهي.

بقايا 25 ***

اسٽينڊنگ ڪميٽي طرفان جاري ڪيل پڌرائي تي 18 تنظيمن جي سربراهن صحيحون ڪيون جنهن ۾ چيو ويو آهي ته گهٽو ٿيو هاڻي ان کي هر صورت ۾ روڪڻ گهرجي. گڏيل پڌرائي ۾ ست آڪٽوبر تي حماس جي اسرائيل تي حملي کي به رد ڪيو ويو آهي. گڏيل پڌرائي ۾ چيو ويو آهي ته غزا ۾ اسرائيل طرفان عام شهرين جو قتل سفاڪيت آهي. اسرائيلي حملي جي نتيجي ۾ به ڍائي به ملين فلسطيني قائل آهن جني خوراڪ، پاڻي، دوائن، بجلي ۽ ٻارڻ جهڙيون بنيادي شيون به نه آهن. گهرن، پناهه گاهن، عبادت گاهن ۽ اسپتالن تي بمباري ڪئي پئي وڃي جيڪا ناقابل قبول آهي.

بقايا 26 ***

ن چونڊون رهجي ويون؟ اهو پراسيس مڪمل چو نه پيو ٿئي؟ عدالت چيو ته لوڪل گورنمينٽ ايڪٽ موجب ٽائونز ۽ يوسين کي فوري طور مالي اختيار ڏنا وڃن. يوسين جي ملازمن کي ذميواريون ڏيڻ جو عمل به فوري طور مڪمل ڪيو پوءِ. عدالت درخواست اڪلائي ڇڏي.

بقايا 27 ***

ٿي ويو آهي. عالمي مارڪيٽ ۾ في اونس سون ٽڪ ڊالر لاٽ ڪانپوءِ 2003 ڊالرز جو ٿي ويو آهي.

بقايا 28 ***

طور ساڍا چار هزار افغان شاگردن کي مختلف يونيورسٽين ۾ داخلا ڏني پئي وڃي، جيڪا غير قانوني رهندڙن لاءِ نه هوندي. سنڌ ميوزيم ۾ صحافين سان ڳالهائيندي مدد علي سنڌي چيو ته 18هين ترميم ڪانپوءِ تعليم صوبن جي حوالي ٿي وئي آهي. ڪتابن جي ڪوٽ جي جاچ ڪرائينداسين. هن چيو ته ماضي ۾ هنرڏيندڙ ادارن جي ڪارڪردگي نظر نه ٿي اچي. هر صوبي ۾ موجود ادارن جي پاڻ نگراني ڪري ڪارڪردگي ڏسي رهيو آهي. هن چيو ته ماضي ۾ حڪومتن تعليم تي گهٽ ڌيان ڏنو سرڪاري اسڪول هٿ مان نڪري ويا آهن ۽ مسئلا وڌي ويا. امتحاني بورڊن جي ڪارڪردگي پڻ هڪ سواليا آهي. هن چيو ته مان پنهنجي دور ۾ سٺي بنياد رکڻ جي ڪوشش ڪندس ۽ مون کي 26 ادارن جي بريفنگ ڏني وئي جنهن مان مطمئن نه هئس مون فيصلو ڪيو آهي ته هر اداري ۾ پاڻ وڃي نگراني ڪندس. نگران وفاقي وزير مدد علي سنڌي چيو ته پاڪستان عالمي يتيم خانو ناهي ته جيڪو آيو سو ويهي رهيو. توهان بنا پاسپورٽ جي سعودي عرب، دبئي يا فرانس ۾ رهي ڏيکاريو. هن چيو ته نگران حڪومت سٺو فيصلو ڪيو آهي ته ان سان گڏ بيهڻو هو پيپلز پارٽي ان معاملي تي سپريم ڪورٽ وئي آهي جڏهن فيصلو ايندو ته ڏنو ويندو مدد سنڌي چيو ته سنڌ ۾ غيرقانوني ترسيلن خلاف ڪارروائي بابت لاڳاپيل اختيارين سان ڳالهائيندس. جيڪي غيرقانوني طور ترسيل آهن ڪين واپس وڃڻو پوندو.

بقايا 29 ***

پٽن سان فون تي ڳالهه ٻولهه نه ڪرائڻ تي آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ جي خصوصي عدالت ۾ توهين عدالت جي درخواست داخل ڪئي جنهن ۾ موقف اختيار ڪيو ويو آهي ته عدالتي حڪمن جي باوجود سپرنٽينڊنٽ اڊيالا جيل پي ٽي آءِ چيئرمين جي پٽن سان فون تي ڳالهه ٻولهه نه ڪرائي ۽ ايس پي جيل عدالتي حڪمن تي عمل نه ڪيو درخواست ۾ استدعا ڪئي وئي آهي ته عدالتي حڪمن تي عمل نه ڪرڻ تي سپرنٽينڊنٽ اڊيالا جيل جي خلاف توهين عدالت جي ڪارروائي شروع ڪئي وڃي ۽ جيل اختيارين کي پي ٽي آءِ چيئرمين جي پٽن سان فون تي ڳالهه ٻولهه ڪرائڻ واري حڪم تي عمل ڪرڻ جو حڪم ڏنو وڃي. آفيشل سيڪريٽ ايڪٽ جي خصوصي عدالت جي جج ابوالحسنات پي ٽي آءِ چيئرمين جي درخواست تي ٻڌڻي ڪئي ۽ سپرنٽينڊنٽ اڊيالا جيل کي نوٽيس جاري ڪندي 8 نومبر تائين جواب طلب ڪري ورتو.

بقايا 30 ***

آبدوز آهن جن مان چار آمريڪي ايٽمي آبدوز ٽام هاڪ ميزائل لانچ ڪرڻ جي صلاحيت رکن ٿيون جڏهن ته آمريڪا جي 14 ايٽمي آبدوز ذريعي بيلسٽڪ ميزائل فائر ڪري سگهجن ٿا.

بقايا 31 ***

۾ سنڌ، بلوچستان، پنجاب، ڪي پي جي مرڪزي ۽ صوبائي اڳواڻ وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ متفق طور تي فيصلو ڪيو ويو آهي ته 8 فيبروري تي ٿيندڙ عام چونڊن ۾ ڪراچي کان خيبر تائين اميدوار بيهارينداسين. بي سي بي چيئرمين دانش چنه، مرڪزي جوائنٽ سيڪريٽري واحد بخش ڏومڪي، تاج محمد بروهي، نايا ب خان ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته عام چونڊن ۾ موروثي سياستدانن جي رستا روڪ ڪنداسين. چورن لٽي ملڪ ۽ قوم کي ٻڏڻ تي مجبور ڪيو آهي. ملڪ ۾ تازو ٿيل دهشتگرد واقعن جي مذمت ڪيون ٿا. ڪجهه ملڪ دشمن عنصرن سوشل ميڊيا تي پروپيگنڊا ڪئي. دشمن چاهي ٿو ته پاڪستان کي نقصان پهچي. اسان فلسطين ۾ اسرائيلي جارحيت جي به مذمت ڪيون ٿا. عالمي قوتن کان مطالبو آهي ته غزا ۾ جنگبندي ڪرائي وڃي. پاڪستان حڪومت کان مطالبو آهي ته فلسطينين لاءِ ڀرپور آواز اٿاري.

بقايا 32 ***

ايف سي تحت وفاق کان صوبن کي 10 کرب 88 ارب 20 ڪروڙ هڪ لک روپين جا فنڊز فراهم ڪيا ويا جيڪي گذريل مالي سال جي پهرين ته ماهي جي ڀيٽ ۾ 23.61 سيڪڙو وڌيڪ آهي. پهرين ته ماهي ۾ اين ايف سي تحت پنجاب کي 5 کرب 25 ارب 88 ڪروڙ 60 لک روپين جا فنڊز فراهم ڪيا ويا. سنڌ کي 2 کرب 61 ارب 54 ڪروڙ 50 لک روپين جا فنڊز. خيبرپختونخوا کي هڪ کرب 77 ارب 6 ڪروڙ 30 لک روپين جڏهن ته بلوچستان کي جاري مالي سال جي پهرين ته ماهي ۾ اين ايف سي تحت هڪ کرب 23 ارب 70 ڪروڙ 80 لک روپين جا فنڊز فراهم ڪيا ويا.

بقايا — سنڌيار — 01

سگهيو جنهن جي هرهنڌ ڳولا ڪئي وئي آهي پر ڪجهه به نه ملي سگهيو آهي. پوليس به ڪيس ڳولي نه سگهي آهي. هن وس وارن کي اپيل ڪئي ته سندس ڳولاهه ۾ مدد ڪئي وڃي.

بقايا — سنڌيار — 02

ٽي بي اڳواڻ اسد چانڊيو شهيد پٽو جو اڳواڻ وسيم ڏنگراج ڪري رهيا هئا ان موقعي تي ميڊياسان نويد ٻڌايو ته سال اڳ اسان محبت ڪوسو ڪان زمين خريد ڪئي هئي ان تان ڏمرجي اصغر ڪوسو اڪبر ڪوسو رياض ڪوسو ۽ ان جا پاٽرچون ٿا زمين اسان کي ڏيو زمين نه ڏيڻ تان مون مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي ٽارچر ڪري رهيا آهن منهنجو مطالبو آهي آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي نوشهرو فيروز ۽ وس وارن کي اپيل آهي ته مون مٿان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي هنن ماڻهن منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي. ن مان پڙهي سگهان ٿو نه جي سگهان ٿو نه مري سگهان ايترو هنن ظالمن ظلم ڪيو جي مون کي انصاف نه مليو ته مان آخر مجبور ٿي پنهنجي مٿان پيٽرول هاري پاڻ کي باهه ڏئي ساڙيندس ان جا ذميوار مٿيان ماڻهو هوندا.

بقايا — سنڌيار — 03

ٻارهن ربيع الاول جي حوالي سان نعت خوانن ۽ علمائن پاران شرڪت ڪئي وئي، جنهن ۾ مفتي منيراحمديمني، ذيشان آباددين قادري، يارمحمدسهرياڻي ۽ برادري جي ماڻهن فرمان خان پروفيسرشاهه نور، ڊاڪٽرفرخ، ميجرفيضان، جوادعلي، شاهه علي، گل حسن، شاهه جهان، شاهدعلي سهرياڻي ۽ ٻين شرڪت ڪئي، انهي دوران علمائن چيو ته نبي پاڪ انسانيت جودرس ڏنو آهي ۽ انسان سڀ برابر آهن ۽ انسان کي جيڪو تڪليف ڏيندو آئين سمنجهو ان مون کي تڪلف ڏني دنيا ۾ رهندڙ هر مذهب کي برابري جي نگاهه سان ڏٺو وڃي هر مذهب قابلي احترام هجڻ گهرجي ۽ مسلمانن مان ان کي ڪنهن ڪو به خطرولاحق نه هرڻ ڪپي، هنن وڌيڪ چيو ته اسان لاءِ ٻارهن ربيع ال اول عيدڪان به خوشي جو ڏينهن آهي چوته ان ڏينهن نبي سائين جي پيدائش جو ڏينهن آهن چوته اسرائل فلسطينن سان ظلم ڪري رهيو آهي ۽ بي گناهه ماڻهو شهيد ڪري رهيو آهي.

بقايا — سنڌيار — 04

لاش لاهي ورثو وارثن ٻڌايو ته عورت اڄ صبح 5 وڳي ڏاري ميڻ خودڪشي ڪئي آهي. ٻڌايو پيو وڃي ته عورت ست ٻارڙن جي ماءُ هئي. خودڪشي جو ڪارڻ هن مهل تائين معلوم نه ٿي سگهيو. هوڏانهن خودڪشي ڪندڙ عورت جو لاش پوليس پوسٽ مارٽم لاءِ ڏيبلو تعلقا اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو

بقايا — سنڌيار — 05

نه ملڻ خلاف ملازم سراپا احتجاج بڻجي ويا آهن. ملازمن ميونسپل ڪميٽي وٽان احتجاجي ريلي ڪڍي وئي جيڪا پريس ڪلب نوشهروفيروز پهتي جتي ملازم اڳواڻن ڪشن راجا، نويد ٺڪر، عمران راڄپر ۽ ٻين چيو ته پگهار نه ملڻ ڪري ملازم فاقا ڪشي جو شڪار آهن. هنن چيو ته چيئرمين جي استعيفي بعد چارج وائيس چيئرمن کي ڏني ويندي آهي پر بلدياتي کاتي جي سيڪريٽري اڃا تائين ڪنهن کي به چارج ناهي ڏني جنهن ڪري ملازم سخت پريشان آهن. هنن چيو ته پگهار نه ملي ته پوءِ ڪم ڇڏ هڙتال ڪئي ويندي.

بقايا — سنڌيار — 06

رحيم پٺاڻ خلاف اڄ ٻي ڏينهن ٻه احتجاجي مظاهرو ڪري ڇتي نعريبازي ڪئي وئي، ڳوٺائن علي گوهر رند، حاجي فريد، قاري منير، غلام مصطفيٰ، الطاف احمد مصطفائي ۽ وڏيرو روشن بگٽي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جو قديمي ڳوٺ جيڪو اڄ جي هن جديد دور ۾ به بنيادي مسئلن جي ور چڙهيل آهي اسان جي ڳوٺ جي حالت اهيا آهي ته نه روڊ آ نه رستو آ نه ڊرينج سسٽم نه سيوريج سسٽم سڀ تباهه ٿيل آهي. ڳوٺائن چيو ته اڄ جي هن جديد دور ۾ به اسان ڪراچي جهڙي شهر جي وسندين ۾ ائين ٿا رهون جيئن ڪو هتي انسان نه ۾ جانور ۽ جيت ماڪوڙا ٿا رهن. ڳوٺائن چيو ته چونڊيل نمائندن اسان جي ڳوٺ کي بنيادي مسئلن جي حوالي سان سنجيدا نه ٿا ٿين يوسي چيئرمين لالا رحيم پٺاڻ نااهل آهي. ڳوٺائن وڌيڪ چيو ته گٽرن جو پاڻي ٻاهر اچڻ ڪري سڄو ڳوٺ گندي پاڻي جي ور چڙي ويو آهي، گندو پاڻي بيهڻ سان علائقي ۾ خطرناڪ بيمارين جنم وٺڻ شروع ڪري ڏنو آهي. پر ڪنهن کي به اسان جي ڳوٺ جي بنيادي مسئلا حل رڻ جي فڪر ناهي. ڳوٺائن چيو ته گٽرن جا ڍڪڻ ڪوليل هجڻ ڪري ٻارڙا گٽرن ۾ ڪري ٿا پون ۽ مسجد تورڙي اسڪول ويندڙن ٻارڙن نوڙي نمازين لاءِ به وڏو مسئلو آهي. انهن وزير اعليٰ سنڌ، وزير بلديات، مئير ڪراچي کان مطالبو ڪيو آهي ته يوسي چيئرمين لالارحيم پٺاڻ کي فورن هٽايو وڃي. ٻئي صورت ۾ مئير ڪراچي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو

بقايا — سنڌيار — 07

ڪرڻ تي ٻڌايو ته ڳولاڙجي واسي. کان وسڪي جون 24 شراب جون بوتلون هٿ ڪيون ويون آهن ۽ جوابدار خلاف ڳولاڙجي ٿاڻي تي ڪيس داخل ڪيو آهي هن چيو ته ايس ايس پي قمررضا جسڪاڻي جي هدايتن تي منشيات فروشن خلاف ڪارروائي تيز ڪئي وئي آهي

بقايا — سنڌيار — 08

نااهلي پاڪستان کي ان حالت تي پهچايو آهي ته اسان عالمي ادارن جا غلام بڻجي ويا آهيون. بجلي، گيس ۽ ٻين شين جي قيمتن ۾ اضافو ڪري غريب عوام کان جيئڻ جو حق کسيو پيو وڃي. اهڙن خيالن جو اظهار هن جناح ويلفيئر ايسوسيئيشن جي اڳواڻ احمد شيخ جي شادي جي تقريب ۾ شرڪت جي موقعي تي مختلف سماجي تنظيمن جي اڳواڻن سان ملاقات دوران ڪيو. هن چيو ته جيڪڏهن ملڪ جي معيشت کي بهتر بنائڻو پوندو ۽ قرضن جي دلدل مان نڪرڻو پوندو ته پوءِ ملڪ جي ڪرپٽ بيوروڪريٽس، سياستدانن ۽ آفيسرن جو احتساب ڪرڻو پوندو ۽ انهن جون سمورين ملڪيتون قومي تحويل ۾ وٺي نيلام ڪيون وڃن ۽ ان مان حاصل ڪيل رقم غريب عوام جي هوندي. ملڪ کي قرضن مان ڇوٽڪارو ڏيارڻو وڃي. هن چيو ته عالمي مالياتي فنڊ (آءِ ايم ايف) جي شرطن تي گئس، بجلي ۽ پيٽروليم شين جي قيمتن ۾ وڏو اضافو ملڪ جي عوام تي ائٽم بم ڪيرائڻ جي برابر آهي. بجلي ۽ گيس جي قيمتن ۾ گهٽتائي جو ڪو موثر حل ڪڍيو وڃي ته جيئن غريب عوام کي مهانگائي مان ڇوٽڪارو ملي سگهي.

بقايا — سنڌيار — 09

عرس ۾ آيل مهمانن کي نظير احمد خانزاده ۽ واجد قلندري قلندري لنگيون پارايون. ان موقعي تي ساليانو جلسي کي خطاب ڪندي بابا سيد غلام حيدر چيو ته اسان قلندري آهيون اسان جو اهو درس آهي ته پنهنجي دل صاف ڪيون پنهنجي نبي ڪريم صلي الله عليه وسلم جي ڏسيل وات تي هلون. هن چيو ته درود صلواتون پڙهو اجايو ڪمن ۾ پنهنجو وقت نه گذاريون پنهنجي اولاد کي تعليم پڙهايو رات جو جاڳي پنهنجي رب کي راضي ڪيو شيطاني ڪمن کان پاسو ڪيو ڪهڙي ٻه فرقي سان تعلق رکو پر سڀ کان اڳ انسانيت جي خدمت ڪيو. عرس جي موقعي تي لاهور کان آيل پاڪستان جي مشهور قواليون ۽ نعت خوانن حضور جي شان ۾ نعت شريف پڙهي محفل کي جهومائي ڇڏيو آخري ۾ دعائي خير ٿي جنهن ۾ ڪروڙين درود صلواتن جو نظرانو حضور صلعم جن جي عقيدت ۾ پيش ڪيو ۽ آيل مهمانن کي لنگر کرايو ويو ان موقعي تي انجمن غلامان قلندر جي اڳواڻ واجد علي آصف پيرزادو امجد ميمڻ استاد نظير نويد علي ۽ ٻين عرس ۾ اينڊڙ عقيدت مندن کي پليڪار ڪيو

بقايا — سنڌيار — 10

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو. منشيات سميت اشتهاري مجرم گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ، ڪچي شراب سميت مين پڙي چرس ۽ گٽڪو وڏي تعداد ۾ برآمد. پوليس پاران ٻارنهن منشيات فروشن تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي 10 جوابدار گرفتار ٻه جوابدارفرار روپوش ڏيکاريا ويا آهن گرفتار جوابدارن کي جيل موڪلڻ جي پڻ دعوا ڪئي وئي آهي خبرموجب ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه جي خصوصي هدايت تي عمل ڪندي ٽنڊو محمد خان ضلعي جي

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز پاران منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو ٿئون منشيات فروش اشتهاري مجرم گرفتار ڪري وڏي مقدار ۾ منشيات برآمد ڪئي وئي آهي جڏهن ته بلڙي شاهه ڪريم ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر عاشق علي لنڊ استاف ساڻ ڪري مشترڪا ڪالوني ۾ ڪچي شراب جي ڀٺي تي ڪامياب ڇاپو هڻي 184 ليٽرغير تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ پندرانهن ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعويٰ ظاهر ڪندي ڀٺي مسمار ڪري ڇڏي آهي ۽ پوليس پاران ٻه منشيات فروش غلا قادر عرف ڪارو مڱڻهار ۽ سڪندر مڱڻهار کي ايف آئي آر ۾ موقعي تان فرار ٿيڻ ڏيکاريو ويو آهي جڏهن ته ٻنهي جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي بلڙي شاهه ڪريم پوليس پاران هڪ ٻئي ڪاروائي ڪندي غلام مصطفٰ جت کي 140 ,عدد مينپڙي سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل پڻ ڪيو ويو آهي جڏهن ته ٽنڊو محمد خان جي تعلقا ٿاڻي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر غلام نبي پٽي استاف سميت ڪاروائي ڪندي منظور خاصخيلي کي 250 عدد مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان جي بي ايڪشن ايس ايڇ او حامد علي اوٺو استاف سميت ڪاروائي ڏيڪاريندي علي محمد پٽي کي گرفتار ڪري 180 مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بي سيڪشن ايس ايڇ او دعوا ڪئي آهي ته محبوب علي پنهور نامي منشيات فروش کي گرفتار ڪري 220 مين پڙين سميت گرفتار ڪيو ويو آهي ٻئي طرف ايس ايڇ او شيخ پرڪيو عبدالحق عمراڻي پنهنجي استاف کي ساڻ ڪري مين پڙي سپلائير بلڪ شير سامي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 200عدد مين پڙي برآمد ڪري مٿس ڪيس داخل ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او موجب عبدالستار عرف گهنور پنهور کي 150عدد مين پڙي سميت گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل ڪيو آهي ايس ايڇ او شيخ پرڪيو ٽئي ڪاروائي دوران دوست علي جمالي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي هوڏانهن ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر انسپيڪٽر نورالدين ملاح ٻه ڪاروائي دوران دعوا ڪئي آهي ته عبدالجبار سومرو کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 210 عدد سفينا گٽڪا برآمد ڪئي آهي ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر موجب ٻهمراج ڪولهي دي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ديسي شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان سٽي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽ عبدالعزيز ڪوسو ٻه منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو سٽي پوليس موجب سجاد سمون کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان انساني هاجيڪار مضر صحت 150 عدد مين پڙيون برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي سٽي پوليس هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بابو عرف سلمان پٽي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 318 ليٽي اڻ تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ 10ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ملاڪاتيار جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر محبوب ڀهڙ استاف ساڻ ڪري عبدالستار دل کي 200 گرام چرس سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ظاهر ڪئي آهي جڏهن ته 12 جوابدارن تي ڪيس داخل ڪيو ويو جن ۾ ٻه فرار ٿيل ۽ 10 گرفتار ٿيل ڏيکاريا ويا آهن

بقايا — سنڌيار — 11

او پي ڊي جو مڪمل بائيڪات ڪري پنهنجي مطالبن جي مڃتا لاءِ اسپتال جي مين گيٽ آڏو ڌرڻو هنيو گرينڊ هيلٿ الائنس ۾ شامل مختلف پيرا ميڊيڪل تنظيمن جي اڳواڻن پڻ شرڪت ڪئي ۽ ڀرپور تعاون جاري رکڻ جي عزم جو اظهار ڪندي گرينڊ هيلٿ الائنس جي اڳواڻن چيو ته ڪيترن ئي مهينن کان پگهارون نه مليون آهن. اسان جا سمورا مطالبا جائز آهن. پر واعدا وفا نه ڪيا ويا آهن. جنهن تي مجبور ٿي احتجاج ڪيو پيو وڃي. جيستائين مطالبا نه مڃيا ويا ته احتجاج جو دائرو وڌايو ويندو. ٻئي طرف ٽن ڪلاڪن تائين او پي ڊي جو بائيڪات ڪرڻ سبب اسپتالن ۾ آيل مريضن کي سخت پريشاني منهن ڏيڻو پيو

بقايا — سنڌيار — 12

بازار، ميهر شاهه قبو روڊ، نبي شاهه، حاجي لطيف شاهه صديق ماڙي، سوپڙر بس اسٽينڊ نيو شڪارپور ۽ علائقن ۾ 25 کان وڌيڪ رولو ڇتن ۽ چرين ڪتن کي زهر ڏئي ماريو ويو ميونسپل انتظاميا طرفان ڪت ڇتا ڪتا مار مهم جي انچارج زڪريه خان ۽ ٻين ٻڌايو ته ڇتن رولو ڪتن جون شڪيتون مليون هون جنهن تي عمل ڪرائيندي رولو ڇتن ڪتن کي زهر ڏئي ماريو ويو آهي هن چيو ته ٿڌ جي موسم ۾ ڪتا ڇتا ڇريا ٿيندا آهن جيڪي انسانن لاءِ نقصانڪار ٿيندا آهن زڪريا خان چيو ته ڇتن ڪتن جي چڪ سبب ماڻهون بيمارين ۾ مبتلا به ٿي سگهن ٿا جڏهن ته شڪارپور واسين کي گذارش آهي ته جتي به بيمار، رولو ڇتا ڪتا هجن ڪين ميونسپل ڪاميٽي اڃي ڪمپيل سيل تي اطلاع ڪن ڪين جلد مسئلا حل ڪيا ويندا

بقايا — سنڌيار — 13

اولاد آهي جنهن هڪ سال اڳ شاهدن سامهون ڪيس طلاق ڏئي گهران ڪڍي ڇڏيو جنهن ڪانپوءِ پنهنجي محنت مذدوري ڪري گذر سفر ڪندي هئي ٽي مهينا اڳ پنهنجي گهران مرضي سان نڪري شريعت محمدي موجب بدين واسي محمد ذيشان هاشمي سان نڪاح ڪيو جنهن بعد اڳوڻن مڙس ۽ مائٽ سنڌن جان جا ويري بڻجي ويا آهن ۽ ڪوڙا ڪيس پڻ داخل ڪرايا آهن هن وڌيڪ چيو ته ڪيس ڪنهن به اغوا ناهي ڪيو ناهي ورغلايو آهي هن پنهنجي رضا خوشي سان شريعت محمدي موجب نڪاح ڪيو آهي بناجواز تنگ ڪري حراسان ڪيو پيو وڃي هن اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪندي چيو ته داخل ڪوڙا ڪيس ختم ڪري ڪين تحفظ فراهم ڪيو وڃي

بقايا — سنڌيار — 14

ڪوسو ايس يو پي ڪارڪنن بابل لطيف ڪوسو شفيع ملاح ايڊوڪيٽ بلاول ميمڻ ۽ ٻين يڪجهتي طور شرڪت ڪئي، ان موقعي تي ستر سالن جي پيرسن ولي محمد پٽي شهباز پٽي ٽابين نو جوان راڄو پٽي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته بااثر اختر پٽي سنڌن 80 ايڪڙ سروي زمين تي قبضو ڪري ورتو آهي جڏهن ته پوليس به سنڌن ونگاري بڻجي سنڌن مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪري وڏيري جي ونگار وهي رهي آهي سنڌن ڪيترائي پاتي روپوشي واري زندگي گذاري رهيا آهن هنن مطالبو ڪيو ته سائن انصاف ڪيو وڃي

بقايا — سنڌيار — 15

ڪي خطاب ڪندي امير البحر جي چيئرمين علي مير ملاح چيو ته ٺٽو ضلعو تاريخي ضلعو آهي هتي باشعور ماڻهو رهن ٿا اسان کي طاقت ۽ ٻڌي جو مظاهرو ڪرڻو پوندو تڏهن ئي اڳيان نڪري سگهون ٿا هن چيو ته سڄي سنڌ ۾ امير البحر هڪ تنظيم طور ڪم ڪري رهي آهي جڏهن کان امير البحر وجود ۾ آئي آهي تڏهن کان اسان مان وڏيرڪو سرداري نظام ختم ٿيندو پيو وڃي اسان برابري جي بنياد تي ڪم ڪري رهيا آهيون هن چيو ته سڄي سنڌ ۾ دورن جو سلسلو جاري آهي ملاحن جو عالمي ڏهاڙو سجاول ۾ وڏي جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويندو اسان جي برادري ۾ ايترين صلاحيتون موجود آهن جو پنهنجا پاڻ مسئلا حل ڪري سگهون ٿا ۽ ڪريون پيا هن چيو آهي ته امير البحر جي مرڪزي باڊي جي اتفاق راءِ سان ملاحن جو عالمي ڏهاڙو سجاول ۾ ملهائي رهيا آهيون 21 نومبر تي هزارين ملاح ۽ مختلف برادرين جا ماڻهو گڏ ٿيندا امير البحر صرف ملاحن لاءِ ڪم نه ڪري رهي آهي امير البحر هر برادري سان گڏ آهي اسان هر ماڻهو جا ڀانهن ٻيلي آهيون برادري جي ماڻهن کان الڳ نه ٿينداسين پوئتي نه هٽنداسين هر مسئلي تي گڏ هونداسين امير البحر سياسي تنظيم نه آهي هن چيو ته ملاحن جو عالمي ڏهاڙو صدين کان ملهائيندو پيو اچي ملاحن جي ٽالي تي مختلف تنظيمن لکين روپين جا فنڊ هڙپ ڪيا آهن پر اهي اسان جون سرگرميون ڏسي بوکلاهٽ جو شڪار ٿي ويا آهن هن چيو ته ملاح مضبوط آهن ڪابه رڪاوٽ برداشت نه ڪنداسين هاٿي ڪم ڪرڻ جو وقت آهي ڪنهن به ملاح ۽ برادري جي ڪنهن به فرد ۾ منهنجو ڪو به ذاتي مقصد ناهي اسان ملاحن جي حقن لاءِ پتوڙي رهيا آهيون هن چيو ته مون کي بلاجواز ڏيڍ سال جيل ۾ واڙي اذيتون ڏنيون ويون پر آئون پنهنجي موقف تان پوئتي نه هٽيس سڀ تڪليفون سهي اڄ ٻه ملاحن سان گڏ بيٺل آهيان اسان هر برادري جي وس آهر مدد ڪنداسين امير البحر مظلومن جي تنظيم آهي اسان سنڌي قوم آهيون هن وڌيڪ چيو ته اسان جي ڏکهي تاريخ آهي تاريخ پڙهي وڃي ته ملاح چا آهن اسان تاريخ رکون ٿا اسين ڌرتي ۽ جا وارث آهيون انشاءالله پنهنجي منزل تي پهچي ونداسين پنهنجا حق وڙهي وٺنداسين هر دور ۾ ملاحن کي نظرانداز ڪيو ويو آهي اسان ملاحن جي ڳوٺن ۾ تعليم لاءِ ڪم ڪنداسين ملاحن سميت ٻين برادرين جي ٻچن ٻچيائين کي تعليم ڏيارينداسين ان موقعي تي امير البحر جي مرڪزي اڳواڻ احمد ملاح ايڊوڪيٽ علي حسن ملاح ضلعي لئي جي صدر علي حسن ٻارهيڙي جمن جاڙو پيرل ـ پياسي ملاح ۽ ٻين خطاب ڪيو اجلاس ۾ ساڪرو غلام الله گهوڙاٻاري مڪلي ڪيٽي بندر سجاول ساٺوپور ڳاڙهو سميت مختلف شهرن مان ملاح برادري سان تعلق رکندڙ ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

بقايا — سنڌيار — 16

حڪم نامي کي ڳوڻن هيئان دٻائي ڇڏيو آهي. هوڏانهن 5 سال اڳ بااثر ماڻهن طرفان ماڳ جي ايراضيءَ تي ڪيل قبضن کي ڪاروائي ڪري هٽايو ريوهو جتي جي نقشن مدد سان ايراضي جي عارضي حد بندي لاءِ ماڳ چوڌاري پلر هنيا ويا جيڪي ۽ مڪمل نه ٿي سگهيا. آرڪيالاجي کاتي طرفان لاپرواهي ۽ بي ڌياني ڪرڻ ۽ هاءِ ڪورٽ جي حڪمن کي پٺي ڏيڻ سبب علائقي جي بااثر ماڻهن طرفان ٻيهر قبضا ڪرڻ شروع ڪيا آهن. جتان مٽي ڪوٽي ڪئي پئي وڃي. آرڪيالاجي کاتي جي اهڙي لاپرواهي تي علائقي جي سڄاڻ ڌرين ۾ سخت ڳڻتي جي لهر ڇانئجي وئي آهي. هوڏانهن قانوني ماهرن جوچوڻ آهي ته هاءِ ڪورٽ جي حڪم کان انڪار تي آرڪيالاجي کاتي جي عملدارن خلاف توهين عدالت جو ڪيس داخل ٿي سگهي ٿو

بقايا — سنڌيار — 17

ٻه حتمي لسٽ نه جوڙي وئي آهي . نه وري سنڌن نشاندهي ڪئي وئي آهي، علائقي ۾ ڪيترا افغاني موجود آهن جيڪي پنهنجو ڪاروبار ڪرڻ سان گڏ پاڻ کي علائقي جا رهواسي ظاهر ڪري قومي شناختي ڪارڊ ۽ رووينيو جا ڊوميسائيل ٺهرائڻ ۾ سرگرم عمل ٿي ويا آهن. افغاني علائقي جي داخلي روڊن تورڙي شهري علائقن ۾ پنهنجا آستان ناهي بنا ڪنهن رڪاوٽ جي ڪاروبار ڪرڻ ۾ مصروف آهن سنڌن قائم ڪيل دڪانن ۽ هوٽلن تي ڪوئيٽا ، پشاور جا نالا لکيل آهن ته جيئن ڪين افغاني ظاهر ڪرڻ بجاءِ پاڪستاني باشندو سمجهيو وڃي. ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه رابطي ڪرڻ تي ٻڌايو آهي ته بلڙي شاهه ڪريم مان پوليس ٻن افغانين کي شڪ جي بنياد تي حراست ۾ وٺي افغاني هجڻ جي تصديق ڪرائي ڪين ڪراچي جي قائم ڪيل ڪئمپ منتقل ڪيو آهي . نادرا جي قومي شناختي ڪارڊن جي ذريعي جانچ جو عمل مڪمل ٿي نه سگهيو آهي. نادرا جي تصديق ڪانپوءِ شڪ جي بنياد تي ٺاهيل لسٽ تحت ڪاروائي شروع ڪئي ويندي جيڪا قانون جي دائري ۾ ڪرڻ سان گڏ ظاهر ٿيندڙ افغانين کي واپس پنهنجي ملڪ ڏانهن روانو ڪيو ويندو.

بقايا — سنڌيار — 18

نه ٿيڻ تي ٽنڊوالهيار پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي ملازمن اشفاق لاشاري. اڪرم لغاري. خالد لاشاري. داد خان. اسامه ۽ ٻين ميڊيا آڏو ڏانهيندي چيو ته ڏهن مهينن کان مارڪيٽ ڪميٽي جو ايڊمنيسٽريٽر مقرر ناهي ٿيو جنهن جي ڪري پنج مهينن کان ملازمن جون پگهارون ناهن ٿي سگهيون هنن چيو ته ملامن جون پگهارون بند ٿيڻ ڪري فاڪاڪشي تي مجبور ٿي ويا آهيون هن مهانگائي جي دور ۾ ٻن ويلن جي ماني لاءِ ٻه پريشان آهيون هنن وڌيڪ چيو ته ڏهن مهينن کان ايڊمنيسٽريٽر مقرر نه ٿيڻ جي ڪري مارڪيٽ ڪميٽي جو سمورو ڪار ونهوار رولڙي جو شڪار بڻجي ويو آهي وسائل نه هجڻ ڪري لسٽون ٻه جاري نٿا ڪري سگهون هنن اعلي اختيارين کان گهر ڪئي ته بنا دير ٽنڊوالهيار مارڪيٽ ڪميٽي جو ايڊمنيسٽريٽر مقرر ڪري ملازمن کي پگهارون ڏئي بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌائي پاڻ کي ساڙينداسين

بقايا — سنڌيار — 19

جو دورو ڪيو دوري دوران اخبارن جي ايجنٽ ۽ ٻين کان رجسٽرڊ ۽ غير رجسٽرڊ اخبارن بابت معلومات حاصل ڪئي. سيد ساجد حسين شاهه چيو ته سڄي ضلعي جي اُن ٿي تعلقن جي اخبارن جي اسٽالن جو دورو ڪيو ويندو جتي اينڊ اي بي سي سرٽيفائيڊ اخبارن سميت ٻين معاملن بابت معلومات گڏ ڪري مڪمل رپورٽ صوبائي ويجيلينس ڪاميٽي کي اماڻي ويندي.

بقايا — سنڌيار — 20

10 سالن کان اسڪول جي زبون بڻيل بلڊنگ تعمير نه ٿيڻ خلاف 5 ڪلو ميٽر پيادل لانگ مارچ ڪري ٽيڪسي اسٽاپ تي احتجاجي ڌرڻو هنيو ويو. جنهن سبب 2 ڪلاڪن تائين ڏڦو، حيدرآباد ٺٽو ڪراچي ويندڙ روڊ بند ٿي ويو احتجاجي ڌرڻي ۾ استادن ۽ شاگردن کان علاوه استاد تنظيم گسٽا، پيپلزپارٽي، تحريڪ لبيڪ، جسقم، پ پ شهيد ڀٽو، ايس ٽي پي، ريڊ ورڪرز فرنٽ ۽ ٻين تنظيمن جي اڳواڻن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي. ان موقعي تي لاٽيهور اسڪول جي هيڊ ماسٽر عمرالدين مگسي، پ پ ضلع سجاول جو سينيئر نائب صدر ارباب ڪامران ميمڻ، عبدالجبار مگسي، پ پ تعلقي بلورو جي صدر ارباب زڪريا ميمڻ، محمد خان ڪچي، رشيد آزاد سومرو، سائين رزاق گگو، لقمان پنهور، عبدالرحيم قاضي، صابر خاصخيلي، ڪامريڊ عزيز سومرو، حافظ اعجاز سومرو، قاسم مگسي، ممتاز گگو ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو سجاول ضلعي جي انتظاميا ۽ تعليم کاتي جي نااهلي سبب هاءِ اسڪول لاٽيهور جي بلڊنگ ڏهن سالن کان رولڙي جو شڪار آهي، ٺيڪيدار رقمون کڻي فرار ٿي ويو آهي، جڏهن شاگرد متبادل طور ٻي بلڊنگ ۾ تعليم حاصل ڪري رهيا آهن. ان بلڊنگ جا ٻن ڇاپڙ ڪري رهيا آهن. هنن مطالبو ڪيو جيڪڏهن اسڪول جي بلڊنگ جو ڪم مڪمل نه ڪيو ويو ته مين نيشنل هاءِ وي تي ڌرڻو هڻنداسين.

بقايا — سنڌيار — 21

اسڪول مان ٿي ڪڍي ڇڏيو. پورهيت جو پنهنجي ٻارڙن سان گڏ نيشنل پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو تفصيل موجب بدين آرمي شوگر مل جي رهواسي احسان عمراڻي نيشنل پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪرڻ دوران صحافين اڳيان ڏانهيندي چيو آهي ته سنڌس ٻن نياڻين چوٿين ڪلاس جي گل شيبران عمراڻي، ٽين ڪلاس جي رابعيا عمراڻي ۽ ٻئي ڪلاس ۾ پڙهندڙ سڪندر عمراڻي جن کي روزانو خرچي ڏيئي اسڪول موڪليندا هئاسين جتي گرلس اسڪول ون بدين جي ڪئمپس ۾ مقرر ماسترياڻين قمر خواجا ميدهر عارفه ۽ ٻين پاران خرچي کسي وٺڻ جي شڪايت گرلس اسڪول ون بدين جي هيڊ مسٽر حليمان خاصخيلي کي ڏيڻ تان ماسترياڻين ڪاوڙجي منهنجي ٻارڙن کي اسڪول مان ٿي ڪڍي ڇڏيو اهڙي شڪايت مون ڊپٽي ڪمشنر بدين عبدالفتاح هليوکي لکت ۾ ڏني جنهن اسسٽنٽ ڪمشنر رابعيا سيد کي جانچ جو حڪم ڏنو ڪئي مون تي ڏمرجي پئي ته ٻارڙن کي خرچي ڇو ٿا ڏيو جنهن ڪري مون سان ڪو به انصاف ناهي ٿيو پورهيت روئندي چيو ته گرلس اسڪول ون بدين ڪئمپس مان زبردستي ٻارڙن کي ڪڍڻ ڪري ٻارڙن جي تعليم تباهه ٿي رهي آهي پورهيت ۽ سنڌس ٻارڙن نگران وڏي وزير تعليم ڪاتي جي نگران صوبائي وزير چيف سيڪريٽري سنڌ تعليم ڪاتي سنڌ جي سيڪريٽري کان مطالبو ڪيو ته سنڌس ٻارڙن کي بيگناهه اسڪول مان ڪڍندڙ ماسترياڻين خلاف ڪاروائي ڪئي وڃي سائنس انصاف ڪري سنڌس ٻارڙن جي تعليم متاثر ٿيڻ کان بچائي وڃي

بقايا — سنڌيار — 22

خيرپور ميرس جي شهر گمبت جي رهواسي پورهيت الله ڏني پٽي ويل سائيڪل جي ڏيارڻ جي اپيل واري پوسٽ رکي هئي جيڪي وائرل ٿيڻ ۽ خادمين سنڌ فائونڊيشن پاران اپيل تي انسانيت جو درد رکندڙ الطاف احمد شيخ پنهنجي مرحوم پٽ محمد انس شيخ جي مغفرت سمجهي ان جي روح کي ثواب پهچائڻ لاءِ سائيڪل وٺي ڏيڻ جو بندوبست ڪري سائيڪل خادمين سنڌ فائونڊيشن حوالي ڪري ڇڏي جيڪي امانت سمجهي پورهيت الله ڏني پٽي حوالي ڪئي وئي هن چيو ته اڄ به دنيا ۾ انسانيت جو درد رکندڙ ماڻهو رهن ٿا جيڪي بنا جنهن ذات پات رنگ ۽ نسل جي غريب ۽ بي سهارا ماڻهن جي خدمت ڪري دلي سڪون حاصل ڪن ٿا ارشد عباسي چيو ته هو وس وارن کي اپيل ڪن ٿا ته خير جي ڪم ۾ پنهنجو حصو وجهن ته جيئن غريب ۽ بي ٻهنج ماڻهن جي مدد ٿي سگهي

بقايا — سنڌيار — 23

حنيف، روشن علي، اعجاز، قربان حسن ملڪيت تي قبضو ڪري ڪيس گهر پاتين سميت گهر مان ڪڍي ڇڏيو آهي ۽ ڪيس سخت نتيجا ڀوڳڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن. هنن لاڳاپيل ٿاڻي جي پوليس کي به اطلاع ڏنو پر پوليس انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪرڻ ۾ ناڪام وئي آهي. شڪايتن تي منهنجا پاٽر سخت ڪاوڙيل آهن ۽ مون کي ۽ منهنجي ٻارن کي مارڻ چاهين ٿا، نوٽيس وٺي منهنجو حصو ڏنو وڃي ٻي صورت ۾ مان خودڪشي ڪندس.

بقايا — سنڌيار — 24

ڪامران ملڪ مشهور ۽ معروف سماجي ورڪر محمد تنويرخان عمران وارثي جاويد صديقي مشهور صحافي نظام جي پي حيدرآباد کي بهترين صحافتي خدمتون سرانجام ڏيڻ تي اعزازي ايوارڊ ڏنو ويو. جماعت صديقي پاڪستان جي ميمبر سفيان علي صديقي چيو آهي ته هي هڪ ڏڪوئيندڙ آهي. حيدرآباد ۾ هڪ بي خوف ۽ بهادر صحافي جي ضرورت آهي. صحافي نظام جي پي هرفورم تي عوامي خدمت کي اوليت ڏني آهي. نشاط دلبهارلسي جي مالڪ محمد ڪامران ملڪ چيو آهي ته نظام جي هر خبرسان عوام جا مسئلا حل ٿي ويندا هئا. هوڏانهن محمد تنويرخان چيو ته اسان کي فخر آهي. نظام جي پي جوچوڻ آهي ته اهي مظلوم عوام جو آواز اعليٰ اختيارين تائين پهچائڻ لاءِ ڏينهن رات هڪ ڪري رهيا آهن ۽ سچ ڳالهائڻ لکڻ ۽ ڏسڻ کان پوئتي نه هٽندا آهن.

بقايا — سنڌيار — 25

خريد ڪئي هئي ان تان ڏمرجي اصغر ڪوسو اڪبر ڪوسوو رياض ڪوسو ۽ ان جا پاٽر چون ٿا زمين اسان کي ڏيو زمين نه ڏيڻ تان مون مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرائي ٽارچر ڪري رهيا آهن منهنجو مطالبو آهي آءِ جي سنڌ ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي نوشهرو فيروز ۽ وس وارن کي اپيل آهي ته مون مٿان ڪوڙا ڪيس ختم ڪري مون سان انصاف ڪيو وڃي هنن ماڻهن منهنجو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي، ن مان پڙهي سگهان ٿو نه جي سگهان ٿو نه مري سگهان ٿو ايترو هنن ظالمن ظلم ڪيو جي مون کي انصاف نه مليو ته مان آخر مجبور ٿي پنهنجي مٿان پيٽرول هاري پاڻ کي باهه ڏئي ساڙيندس ان جا ذميوار مٿيان ماڻهو هوندا

بقايا — سنڌيار — 26

صرف ڪاغذي ڪاروائي ۾ ڏيڪاري ڪروڙين روپين جي بجيٽ هڙپ ڪري رهيو آهي. پر اهي جاٽايل روڊ، رستا ۽ گهٽيون اڄ ڏينهن تائين تعمير ناهن ٿي سگهيون هنن چيو ته ايس ڊي او غلام محمد قريشي جيڪڏهن شهر ۾ ڪوڪر ڪرائي رهيو آهي ته اهو به هو پنهنجي من پسند ماڻهن جو ڪرائي رهيو آهي. جنهن عمل سان شهري مايوسي جو شڪار ٿي رهيا آهن. جيڪو مذمت جوڳو عمل آهي. هنن نگران صوبائي حڪومت سميت نيب، ايف آءِ اي ۽ اينٽي ڪرپشن کاتي کان مطالبو ڪيو ته معاملي جو نوٽيس وٺي پبلڪ هيلٿ انجنيئرنگ کاتي لاڙڪاڻي جي ايس ڊي او غلام محمد قريشي کيل ڪرپشن جي جاچ ڪرائي سندس خلاف ڪاروائي ڪري شهرين سان انصاف ڪيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 27

غلام مصطفيٰ ويسريو سان سندس والد بزرگ جي وفات ۽ پ پ جي ڪائونسلر رضا محمد خاصخيلي جي والد بزرگ جي وفات سلسلي ۾ الڳ الڳ عذرخواهين ڪرڻ بعد صحافين سان ڳالهائيندي ڪيو، هن چيو ته چونڊن لاءِ مقرر ڪيل تاريخ ۾ هاڻي ڪا به رڊوبدل ٿي نه سگهندي، نه وري چونڊن کي اڳتي پوئتي ڪرڻ لاءِ ڪو به جواز پيدا ڪيو ويندو، چونڊن ڪرائڻ ۾ پيپلز پارٽي اڳ ئي سڀ کان وڌيڪ سرگرم قومي پارٽي رهي آهي. هاڻي به پيپلز پارٽي چونڊ مرحلي کي شفاف بنائڻ ۾ پي ٽي آئي سميت سمورين پارٽين کي حصي وٺڻ جي خواهش ظاهر ڪئي آهي ته وري 9 مئي واري واقعي کان الڳ سڀ پارٽيون حصو وٺي سگهن ٿيون. جن ماڻهن تي 9 مئي جي واقعي بابت ايف آءِ آر داخل آهي اهي اليڪشن ۾ حصو وٺي نه سگهندا، ملڪ ۾ مهانگائي جي شدت جي ذميواري جي الزام تراشي ڪرڻ بجاءِ ملڪ کي هاڻي بدحالي کان مستقل نجات ڏيارڻ جي قومي سوچ پيدا ڪرڻ جي ضرورت آهي، مهانگائي جي شرح عوام جي جيابي جو حق کسي رهي آهي. آءِ ايم ايف سان وڌيڪ معاهده ڪرڻ بجاءِ قرض لاهيو جي قومي سوچ پيدا ڪرڻ گهرجي، ميان محمد نواز شريف سان ماضي ۾ جيڪو سلوڪ ڪيو ويو هو يا ڪيس قيد ڪري ملڪ بدر ڪيو ويو هو سو به غلط فيصلو هو. هاڻي وري ڪيس نگران سرڪار جي طرفان ڪيسن ۾ رليف ڏيڻ جو ڪارنامو سمجهه ڪان مٿي آهي، جنهن جو ملڪ جي تاريخ ۾ ڪو به مثال نه مليو آهي. اليڪشن هاڻي پنهنجي مقرر وقت تي لازمي ٿيندي، جنهن ۾ ڪا به رڪاوٽ نه رهندي پر اليڪشن کي شفاف بنائڻ جي به ذميواري اليڪشن ڪميشن کي قبول ڪرڻ گهرجي ته ملڪ ۾ بحران مان هميشه لاءِ نجات ملي ويندو، پيپلز پارٽي بي ٽي آئي سان اتحاد ڪري ٿي يا نٿي ڪري اهو وقت ۽ حالتن تحت پ پ جي قيادت پاڻ فيصلو ڪندي، هن وقت اهڙو ڪو به اتحاد قائم ڪرڻ جو فيصلو نه ڪيو ويو آهي. فلسطين جي قتل عام ۾ عالمي قوتون شامل آهن جنهن ۾ آمريڪا جي سڌي مداخلت موجود آهي. آمريڪا جي مداخلت کي اقوام متحده جي ذريعي روڪيو وڃي ته جيئن دنيا هاڻ جنگ جي صورتحال مان نجات حاصل ڪري سگهي.

بقايا — سنڌيار — 28

ڪمشنر محمد حنيف صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر کي ضلعي انتظاميه طرفان کنيل قدمن تي پڻ تفصيلي بريفنگ ڏني ان موقعي تي صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر سنڌ علي اصغر سيال چيو ته آزاد ۽ غير جانبدار اليڪشن ڪرائڻ اليڪشن ڪميشن آف پاڪستان جي پهرين ترجيح آهي هن چيو ته ووٽر کي سهولت ڏيڻ لاءِ سمورين ڪوششون ورتيون وينديون

بقايا — سنڌيار — 29

لاءِ بدين پهتو جنهن جي اڳواڻي ڊائريڪٽر جنرل نيشنل انسٽيٽيوٽ آف مينيجمينٽ ڪراچي ڊاڪٽر لبنيٰ ايوب ڪري رهي هئي انهي معلوماتي دوري تي آيل ميمبرن کي ڊپٽي ڪمشنر بدين پاران ضلعي بدين بابت هڪ جامع ۽ تفصيلي بريفنگ ڏني وئي، بريفنگ ۾ ڊپٽي ڪمشنر دوري تي آيل مهمانن کي بدين جي آبادي، سال ۾ پوکيا ويندڙ فصل، صحت، تعليم، جنرل اليڪشن جي تياري سميت بدين جي تاريخ متعلق مڪمل ڄاڻ ڏني. هن ڪين ٻڌايو ته ضلعي ۾ مسلمان، هندو، عيسائي ۽ ٻين مذهبن سان تعلق رکندڙ سڀئي گڏجي امن ۽ ڀائيچاري سان رهن ٿا. بريفنگ جي پڇاڙي تي ڊپٽي ڪمشنر عبدالفتاح هليو پاران آيل مهمانن کي شيلڊون ڏنيون ويون آخر ۾ اسٽڊي ٽوئر تي آيل سمورن مهمانن ڊپٽي ڪمشنر جو شڪريو ادا ڪيو

بقايا — سنڌيار — 30

۾ ڪورس جا ڪتاب نه ملڻ سبب سنڌن والدين وڌيڪ پريشانين کي منهن ڏئي رهيا آهن. والدين جو چوڻ آهي ته اسڪول ۾ تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ مهانگائي ڪان بچڻ لاءِ هنن پنهنجن ٻارن کي پرائيويٽ اسڪولن مان ڪڍي سرڪاري اسڪولن ۾ داخل ڪرايو ته جيئن مفت درسي ڪتاب فراهم ڪري سگهجن. پر بدقسمتي سان تعليمي سال شروع ٿئي ڪيترائي مهينا گذري ويا آهن پر اسان جي ٻارن کي اڃا تائين ڪتاب نه مليا آهن. درسي ڪتابن جي عدم فراهمي سبب جتي شاگرد ۽ سنڌن والدين پريشان آهن. اتي اسڪول جا استاد به پريشان نظر اچن ٿا، جنهن مان درسي ڪتابن جا 3 لک سيٽ ملي سگهيا ۽ هن وقت تائين 11 لک درسي ڪتاب اڃا آهن جيڪي قندن جي ڪوٽ سبب مڪمل نه ٿي سگهيا آهن. جنهن تي سکر جي شهري ۽ سماجي حلقن ۾ ڳڻتي جي لهر ڇانيل آهي. سنڌ جي سرڪاري اسڪولن ۾ درسي ڪتابن جي عدم فراهمي تي هنن سنڌ حڪومت، سنڌ جي تعليم کاتي ۽ چيئرمين سنڌ ٽيڪسٽ بڪ بورڊ اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته سنڌ جي سرڪاري اسڪولن ۾ درسي ڪتابن جي ڪوٽ کي پورو ڪيو وڃي.

بقايا — سنڌيار — 31

اسپتال آندو ويو جتي حالت وڌيڪ خراب هجڻ سبب ڪين نواب شاهه اسپتال نيو ويو

بقايا — سنڌيار — 32

لاءِ ريمپ جي سهولتن کي جلد کان جلد يقيني بڻايو وڃي ته جيئن هر شهري پنهنجي ووٽ جو بنيادي حق استعمال ڪري سگهي ۽ پولنگ عملي کي به مشڪلاتن کان بچائي سگهجي. اهڙيون هدايتون هُن ڊپٽي ڪمشنر آفيس ۾ هڪ گڏجاڻي جي صدارت ڪندي ڏنيون. هن وڌيڪ چيو ته چونڊون صاف، شفاف، غيرجانبدارانه ۽ پر امن طريقي سان ڪرائڻ اليڪشن ڪميشن ۽ حڪومت جي اولين ذميواري آهي. ان ڏس ۾ ضلعي انتظاميه سمورا وسيلا ڪتب آڻيندي تمام انتظام مڪمل ڪرڻ ۾ پنهنجو ڀرپور ڪردار ادا ڪري. ان موقعي ڊپٽي ڪمشنر ۽ ضلعي اليڪشن ڪمشنر ضلعي ۾ عام چونڊن جي حوالي سان ۽ پولنگ اسٽيشنز ۾ ڪيل انتظامن بابت تفصيلي بريفنگ پڻ ڏني، ان کان اڳ صوبائي جوائنٽ اليڪشن ڪمشنر سنڌ علي اصغر سيال ضلعي جي مختلف پولنگ اسٽيشنز جو دورو ڪري سمورن انتظامن ۽ سهولتن جو جائزو پڻ ورتو.

بقايا — سنڌيار — 33

ايڪشن ڪاميٽي ميرپورماٿيلو پاران وڌندڙ بدامني ۽ منشيات جي سرعام وڪري خلاف ايس ايس پي گهوٽڪي جي آفيس آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ان موقعي تي اڳواڻن پرويز بوزدار، سعيد بوزدار، امتياز راڄوڙ ۽ ٻين چيو ته ميرپورماٿيلو ۽ آس پاس جي علائقن ۾ چوريون، ڦرون روز جو معمول بڻيل آهن ۽ منشيات سرعام هلي رهي آهي ۽ منشيات وابرائيندڙن جا لاش ملڻ به معمول بڻجي چڪو آهي ۽ ميرپورماٿيلو پوليس پيٽو وٺي هٿ سان ماٺ ماري ڇڏي، هنن مطالبو ڪيو ته بدامني تي ڪنٽرول ڪيو وڃي ۽ شهر ۾ سرعام هلندڙ منشيات تي ڪنٽرول ڪري امن امان بحال ڪيو وڃي، بي پاسي ايس ايس پي گهوٽڪي جي خاطري بعد هنن احتجاج ختم ڪري ڇڏيو.

بقايا — سنڌيار — 34

برانچن جي سربراهن کان پنهنجي برانچن بابت معلومات ورتي ۽ ضروري هدايتون جاري ڪندي چيو ته ڪنهن کي به پريشان ٿيڻ جي ضرورت ناهي، مان سڀني کي گڏ وٺي هلندس. ان موقعي تي ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو چيو ته آءِ جي آفيس ۾ هر ضلعي لاءِ الڳ شڪايتي برانچ هجڻ گهرجي، هر شڪايت ڪندڙ کي فوري طور حل ڪيو وڃي، خاص ڪري عورتن، ٻارن ۽ اقليتن جا مسئلا فوري طور حل ڪيا وڃن. ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو چيو ته مان روزاني جي بنياد تي شڪايت ڪندڙ جي ڳالهه ۽ پيش رفت رپورٽ گهران ٿو ۽ آفيس اينڊ شڪايت ڪندڙن سان عزت وارو رويو رکيو وڃي، ڊي آءِ جي لاڙڪاڻو چيو ته ڪنهن به پوليس آفيسر يا اهلڪار جي پگهار نه روڪي وڃي ۽ انهن جي مسئلن جي حل لاءِ آئون پنهنجي آفيس ۾ روزانو جي بنياد تي آرڊرلي روم منعقد ڪندس، رينج جي پنجن ضلعن ۾ ڪنهن به پوليس آفيسر يا اهلڪار جو ڪو به مسئلو حل ڪرڻ ۾ دير نه ڪئي وڃي ۽ انهن جا مسئلا حل ڪري اهڙي رپورٽ مون کي موڪلي وڃي.

بقايا — سنڌيار — 35

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو. منشيات سميت اشتهاري مجرم گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ، ڪچي شراب سميت مين پڙي چرس ۽ گٽڪو وڏي تعداد ۾ برآمد. پوليس پاران ٻارنهن منشيات فروشن تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي 10 جوابدار گرفتار ٻه جوابدارفرار روپوش ڏيکاريا ويا آهن گرفتار جوابدارن کي جيل موڪلڻ جي پڻ دعوا ڪئي وئي آهي خبرموجب ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه جي خصوصي هدايت تي عمل ڪندي ٽنڊو محمد خان ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز پاران منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو ٿئون منشيات فروش اشتهاري مجرم گرفتار ڪري وڏي مقدار ۾ منشيات برآمد ڪئي وئي آهي جڏهن ته بلڙي شاهه ڪريم ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر عاشق علي لنڊ استاف ساڻ ڪري مشترڪا ڪالوني ۾ ڪچي شراب جي ڀٺي تي ڪامياب ڇاپو هڻي 184 ليٽرغير تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ پندرانهن ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعويٰ ظاهر ڪندي ڀٺي مسمار ڪري ڇڏي آهي ۽ پوليس پاران ٻه منشيات فروش غلا قادر عرف ڪارو مڱڻهار ۽ سڪندر مڱڻهار کي ايف آئي آر ۾ موقعي تان فرار ٿيڻ ڏيکاريو ويو آهي جڏهن ته ٻنهي جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي بلڙي شاهه ڪريم پوليس پاران هڪ ٻئي ڪاروائي ڪندي غلام مصطفٰ جت کي 140 ,عدد مينپڙي سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل پڻ ڪيو ويو آهي جڏهن ته ٽنڊو محمد خان جي تعلقا ٿاڻي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر غلام نبي پٽي استاف سميت ڪاروائي ڪندي منظور خاصخيلي کي 250 عدد مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان جي بي ايڪشن ايس ايڇ او حامد علي اوٺو استاف سميت ڪاروائي ڏيڪاريندي علي محمد پٽي کي گرفتار ڪري 180 مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بي سيڪشن ايس ايڇ او دعوا ڪئي آهي ته محبوب علي پنهور نامي منشيات فروش کي گرفتار ڪري 220 مين پڙين سميت گرفتار ڪيو ويو آهي ٻئي طرف ايس ايڇ او شيخ پرڪيو عبدالحق عمراڻي پنهنجي استاف کي ساڻ ڪري مين پڙي سپلائير بلڪ شير سامي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 200عدد مين پڙي برآمد ڪري مٿس ڪيس داخل ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او موجب عبدالستار عرف گهنور پنهور کي 150عدد مين پڙي سميت گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل ڪيو آهي ايس ايڇ او شيخ پرڪيو ٽئي ڪاروائي دوران دوست علي جمالي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي هوڏانهن ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر انسپيڪٽر نورالدين ملاح ٻه ڪاروائي دوران دعوا ڪئي آهي ته عبدالجبار سومرو کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 210 عدد سفينا گٽڪا برآمد ڪئي آهي ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر موجب ٻهمراج ڪولهي دي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ديسي شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان سٽي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽ عبدالعزيز ڪوسو ٻه منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو سٽي پوليس موجب سجاد سمون کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان انساني هاجيڪار مضر صحت 150 عدد مين پڙيون برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي سٽي پوليس هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بابو عرف سلمان پٽي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 318 ليٽي اڻ تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ 10ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ملاڪاتيار جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر محبوب ڀهڙ استاف ساڻ ڪري عبدالستار دل کي 200 گرام چرس سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ظاهر ڪئي آهي جڏهن ته 12 جوابدارن تي ڪيس داخل ڪيو ويو جن ۾ ٻه فرار ٿيل ۽ 10 گرفتار ٿيل ڏيکاريا ويا آهن

بقايا — سنڌيار — 36

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو. منشيات سميت اشتهاري مجرم گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ، ڪچي شراب سميت مين پڙي چرس ۽ گٽڪو وڏي تعداد ۾ برآمد. پوليس پاران ٻارنهن منشيات فروشن تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي 10 جوابدار گرفتار ٻه جوابدارفرار روپوش ڏيکاريا ويا آهن گرفتار جوابدارن کي جيل موڪلڻ جي پڻ دعوا ڪئي وئي آهي خبرموجب ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه جي خصوصي هدايت تي عمل ڪندي ٽنڊو محمد خان ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز پاران منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو ٿئون منشيات فروش اشتهاري مجرم گرفتار ڪري وڏي مقدار ۾ منشيات برآمد ڪئي وئي آهي جڏهن ته بلڙي شاهه ڪريم ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر عاشق علي لنڊ استاف ساڻ ڪري مشترڪا ڪالوني ۾ ڪچي شراب جي ڀٺي تي ڪامياب ڇاپو هڻي 184 ليٽرغير تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ پندرانهن ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعويٰ ظاهر ڪندي ڀٺي مسمار ڪري ڇڏي آهي ۽ پوليس پاران ٻه منشيات فروش غلا قادر عرف ڪارو مڱڻهار ۽ سڪندر مڱڻهار کي ايف آئي آر ۾ موقعي تان فرار ٿيڻ ڏيکاريو ويو آهي جڏهن ته ٻنهي جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي بلڙي شاهه ڪريم پوليس پاران هڪ ٻئي ڪاروائي ڪندي غلام مصطفٰ جت کي 140 ,عدد مينپڙي سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل پڻ ڪيو ويو آهي جڏهن ته ٽنڊو محمد خان جي تعلقا ٿاڻي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر غلام نبي پٽي استاف سميت ڪاروائي ڪندي منظور خاصخيلي کي 250 عدد مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان جي بي ايڪشن ايس ايڇ او حامد علي اوٺو استاف سميت ڪاروائي ڏيڪاريندي علي محمد پٽي کي گرفتار ڪري 180 مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بي سيڪشن ايس ايڇ او دعوا ڪئي آهي ته محبوب علي پنهور نامي منشيات فروش کي گرفتار ڪري 220 مين پڙين سميت گرفتار ڪيو ويو آهي ٻئي طرف ايس ايڇ او شيخ پرڪيو عبدالحق عمراڻي پنهنجي استاف کي ساڻ ڪري مين پڙي سپلائير بلڪ شير سامي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 200عدد مين پڙي برآمد ڪري مٿس ڪيس داخل ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او موجب عبدالستار عرف گهنور پنهور کي 150عدد مين پڙي سميت گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل ڪيو آهي ايس ايڇ او شيخ پرڪيو ٽئي ڪاروائي دوران دوست علي جمالي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي

بقايا — سنڌيار — 37

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو. منشيات سميت اشتهاري مجرم گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ، ڪچي شراب سميت مين پڙي چرس ۽ گٽڪو وڏي تعداد ۾ برآمد. پوليس پاران ٻارنهن منشيات فروشن تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي 10 جوابدار گرفتار ٻه جوابدارفرار روپوش ڏيکاريا ويا آهن گرفتار جوابدارن کي جيل موڪلڻ جي پڻ دعوا ڪئي وئي آهي خبرموجب ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه جي خصوصي هدايت تي عمل ڪندي ٽنڊو محمد خان ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز پاران منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو ٿئون منشيات فروش اشتهاري مجرم گرفتار ڪري وڏي مقدار ۾ منشيات برآمد ڪئي وئي آهي جڏهن ته بلڙي شاهه ڪريم ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر عاشق علي لنڊ استاف ساڻ ڪري مشترڪا ڪالوني ۾ ڪچي شراب جي ڀٺي تي ڪامياب ڇاپو هڻي 184 ليٽرغير تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ پندرانهن ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعويٰ ظاهر ڪندي ڀٺي مسمار ڪري ڇڏي آهي ۽ پوليس پاران ٻه منشيات فروش غلا قادر عرف ڪارو مڱڻهار ۽ سڪندر مڱڻهار کي ايف آئي آر ۾ موقعي تان فرار ٿيڻ ڏيکاريو ويو آهي جڏهن ته ٻنهي جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي بلڙي شاهه ڪريم پوليس پاران هڪ ٻئي ڪاروائي ڪندي غلام مصطفٰ جت کي 140 ,عدد مينپڙي سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل پڻ ڪيو ويو آهي جڏهن ته ٽنڊو محمد خان جي تعلقا ٿاڻي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر غلام نبي پٽي استاف سميت ڪاروائي ڪندي منظور خاصخيلي کي 250 عدد مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان جي بي ايڪشن ايس ايڇ او حامد علي اوٺو استاف سميت ڪاروائي ڏيڪاريندي علي محمد پٽي کي گرفتار ڪري 180 مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بي سيڪشن ايس ايڇ او دعوا ڪئي آهي ته محبوب علي پنهور نامي منشيات فروش کي گرفتار ڪري 220 مين پڙين سميت گرفتار ڪيو ويو آهي ٻئي طرف ايس ايڇ او شيخ پرڪيو عبدالحق عمراڻي پنهنجي استاف کي ساڻ ڪري مين پڙي سپلائير بلڪ شير سامي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 200عدد مين پڙي برآمد ڪري مٿس ڪيس داخل ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او موجب عبدالستار عرف گهنور پنهور کي 150عدد مين پڙي سميت گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل ڪيو آهي ايس ايڇ او شيخ پرڪيو ٽئي ڪاروائي دوران دوست علي جمالي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي هوڏانهن ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر انسپيڪٽر نورالدين ملاح ٻه ڪاروائي دوران دعوا ڪئي آهي ته عبدالجبار سومرو کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 210 عدد سفينا گٽڪا برآمد ڪئي آهي ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر موجب ٻهمراج ڪولهي دي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ديسي شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان سٽي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽ عبدالعزيز ڪوسو ٻه منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو سٽي پوليس موجب سجاد سمون کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان انساني هاجيڪار مضر صحت 150 عدد مين پڙيون برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي سٽي پوليس هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بابو عرف سلمان پٽي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 318 ليٽي اڻ تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ 10ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ملاڪاتيار جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر محبوب ڀهڙ استاف ساڻ ڪري عبدالستار دل کي 200 گرام چرس سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ظاهر ڪئي آهي جڏهن ته 12 جوابدارن تي ڪيس داخل ڪيو ويو جن ۾ ٻه فرار ٿيل ۽ 10 گرفتار ٿيل ڏيکاريا ويا آهن

بقايا — سنڌيار — 38

ٻه حتمي لسٽ نه جوڙي وئي آهي . نه وري سنڌن نشاندهي ڪئي وئي آهي، علائقي ۾ ڪيترا افغاني موجود آهن جيڪي پنهنجو ڪاروبار ڪرڻ سان گڏ پاڻ کي علائقي جا رهواسي ظاهر ڪري قومي شناختي ڪارڊ ۽ رووينيو جا ڊوميسائيل ٺهرائڻ ۾ سرگرم عمل ٿي ويا آهن. افغاني علائقي جي داخلي روڊن تورڙي شهري علائقن ۾ پنهنجا آستان ناهي بنا ڪنهن رڪاوٽ جي ڪاروبار ڪرڻ ۾ مصروف آهن سنڌن قائم ڪيل دڪانن ۽ هوٽلن تي ڪوئيٽا ، پشاور جا نالا لکيل آهن ته جيئن ڪين افغاني ظاهر ڪرڻ بجاءِ پاڪستاني باشندو سمجهيو وڃي. ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه رابطي ڪرڻ تي ٻڌايو آهي ته بلڙي شاهه ڪريم مان پوليس ٻن افغانين کي شڪ جي بنياد تي حراست ۾ وٺي افغاني هجڻ جي تصديق ڪرائي ڪين ڪراچي جي قائم ڪيل ڪئمپ منتقل ڪيو آهي . نادرا جي قومي شناختي ڪارڊن جي ذريعي جانچ جو عمل مڪمل ٿي نه سگهيو آهي. نادرا جي تصديق ڪانپوءِ شڪ جي بنياد تي ٺاهيل لسٽ تحت ڪاروائي شروع ڪئي ويندي جيڪا قانون جي دائري ۾ ڪرڻ سان گڏ ظاهر ٿيندڙ افغانين کي واپس پنهنجي ملڪ ڏانهن روانو ڪيو ويندو.

بقايا — سنڌيار — 39

ڪامران ملڪ مشهور ۽ معروف سماجي ورڪر محمد تنويرخان عمران وارثي جاويد صديقي مشهور صحافي نظام جي پي حيدرآباد کي بهترين صحافتي خدمتون سرانجام ڏيڻ تي اعزازي ايوارڊ ڏنو ويو. جماعت صديقي پاڪستان جي ميمبر سفيان علي صديقي چيو آهي ته هي هڪ ڏڪوئيندڙ آهي. حيدرآباد ۾ هڪ بي خوف ۽ بهادر صحافي جي ضرورت آهي. صحافي نظام جي پي هرفورم تي عوامي خدمت کي اوليت ڏني آهي. نشاط دلبهارلسي جي مالڪ محمد ڪامران ملڪ چيو آهي ته نظام جي هر خبرسان عوام جا مسئلا حل ٿي ويندا هئا. هوڏانهن محمد تنويرخان چيو ته اسان کي فخر آهي. نظام جي پي جوچوڻ آهي ته اهي مظلوم عوام جو آواز اعليٰ اختيارين تائين پهچائڻ لاءِ ڏينهن رات هڪ ڪري رهيا آهن ۽ سچ ڳالهائڻ لکڻ ۽ ڏسڻ کان پوئتي نه هٽندا آهن.

بقايا — سنڌيار — 40

مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو. منشيات سميت اشتهاري مجرم گرفتار ڪرڻ جي دعويٰ، ڪچي شراب سميت مين پڙي چرس ۽ گٽڪو وڏي تعداد ۾ برآمد. پوليس پاران ٻارنهن منشيات فروشن تي ڪيس داخل ڪيو ويو آهي 10 جوابدار گرفتار ٻه جوابدارفرار روپوش ڏيکاريا ويا آهن گرفتار جوابدارن کي جيل موڪلڻ جي پڻ دعوا ڪئي وئي آهي خبرموجب ايس ايس پي ٽنڊو محمد خان سيد سليم شاهه جي خصوصي هدايت تي عمل ڪندي ٽنڊو محمد خان ضلعي جي مختلف ٿاڻن جي ايس ايڇ اوز پاران منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو ٿئون منشيات فروش اشتهاري مجرم گرفتار ڪري وڏي مقدار ۾ منشيات برآمد ڪئي وئي آهي جڏهن ته بلڙي شاهه ڪريم ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر عاشق علي لنڊ استاف ساڻ ڪري مشترڪا ڪالوني ۾ ڪچي شراب جي ڀٺي تي ڪامياب ڇاپو هڻي 184 ليٽرغير تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ پندرانهن ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعويٰ ظاهر ڪندي ڀٺي مسمار ڪري ڇڏي آهي ۽ پوليس پاران ٻه منشيات فروش غلا قادر عرف ڪارو مڱڻهار ۽ سڪندر مڱڻهار کي ايف آئي آر ۾ موقعي تان فرار ٿيڻ ڏيکاريو ويو آهي جڏهن ته ٻنهي جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي بلڙي شاهه ڪريم پوليس پاران هڪ ٻئي ڪاروائي ڪندي غلام مصطفٰ جت کي 140 ,عدد مينپڙي سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل پڻ ڪيو ويو آهي جڏهن ته ٽنڊو محمد خان جي تعلقا ٿاڻي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر غلام نبي پٽي استاف سميت ڪاروائي ڪندي منظور خاصخيلي کي 250 عدد مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان جي بي ايڪشن ايس ايڇ او حامد علي اوٺو استاف سميت ڪاروائي ڏيڪاريندي علي محمد پٽي کي گرفتار ڪري 180 مين پڙين سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بي سيڪشن ايس ايڇ او دعوا ڪئي آهي ته محبوب علي پنهور نامي منشيات فروش کي گرفتار ڪري 220 مين پڙين سميت گرفتار ڪيو ويو آهي ٻئي طرف ايس ايڇ او شيخ پرڪيو عبدالحق عمراڻي پنهنجي استاف کي ساڻ ڪري مين پڙي سپلائير بلڪ شير سامي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 200عدد مين پڙي برآمد ڪري مٿس ڪيس داخل ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي شيخ پرڪيو ايس ايڇ او موجب عبدالستار عرف گهنور پنهور کي 150عدد مين پڙي سميت گرفتار ڪري مٿس ڪيس داخل ڪيو آهي ايس ايڇ او شيخ پرڪيو ٽئي ڪاروائي دوران دوست علي جمالي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي پڻ دعوا ڪئي آهي هوڏانهن ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر انسپيڪٽر نورالدين ملاح ٻه ڪاروائي دوران دعوا ڪئي آهي ته عبدالجبار سومرو کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 210 عدد سفينا گٽڪا برآمد ڪئي آهي ايس ايڇ او ٽنڊو غلام حيدر موجب ٻهمراج ڪولهي دي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 10 ليٽر ديسي شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا پڻ ڪئي آهي ٽنڊو محمد خان سٽي جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽ عبدالعزيز ڪوسو ٻه منشيات فروشن خلاف رڻ ڀاري ڏنو سٽي پوليس موجب سجاد سمون کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان انساني هاجيڪار مضر صحت 150 عدد مين پڙيون برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي سٽي پوليس هڪ ٻئي ڪاروائي دوران بابو عرف سلمان پٽي کي گرفتار ڪري سندس قبضي مان 318 ليٽي اڻ تيار ٺيل ڪچو شراب ۽ 10ليٽر تيار ٺيل ڪچو شراب برآمد ڪرڻ جي دعوا ڪئي آهي ملاڪاتيار جي ايس ايڇ او سب انسپيڪٽر محبوب ڀهڙ استاف ساڻ ڪري عبدالستار دل کي 200 گرام چرس سميت گرفتار ڪرڻ جي دعوا ظاهر ڪئي آهي جڏهن ته 12 جوابدارن تي ڪيس داخل ڪيو ويو جن ۾ ٻه فرار ٿيل ۽ 10 گرفتار ٿيل ڏيکاريا ويا آهن

بقايا — سنڌيار — 41

رحيم پٺاڻ خلاف اڄ ٻي ڏينهن ٻه احتجاجي مظاهرو ڪري ڇتي نعريبازي ڪئي وئي، ڳوٺائن علي گوهر رند، حاجي فريد، قاري منير، غلام مصطفيٰ، الطاف احمد مصطفائي ۽ وڏيرو روشن بگٽي ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته اسان جو قديمي ڳوٺ جيڪو اڄ جي هن جديد دور ۾ به بنيادي مسئلن جي ور چڙهيل آهي اسان جي ڳوٺ جي حالت اهيا آهي ته نه روڊ آ نه رستو آ نه ڊرينج سسٽم نه سيوريج سسٽم سڀ تباهه ٿيل آهي. ڳوٺائن چيو ته اڄ جي هن جديد دور ۾ به اسان ڪراچي جهڙي شهر جي وسندين ۾ ائين ٿا رهون جيئن ڪو هتي انسان نه ۾ جانور ۽ جيت ماڪوڙا ٿا رهن. ڳوٺائن چيو ته چونڊيل نمائندن اسان جي ڳوٺ کي بنيادي مسئلن جي حوالي سان سنجيدا نه ٿا ٿين يوسي چيئرمين لالا رحيم پٺاڻ نااهل آهي. ڳوٺائن وڌيڪ چيو ته گٽرن جو پاڻي ٻاهر اچڻ ڪري سڄو ڳوٺ گندي پاڻي جي ور چڙي ويو آهي، گندو پاڻي بيهڻ سان علائقي ۾ خطرناڪ بيمارين جنم وٺڻ شروع ڪري ڏنو آهي. پر ڪنهن کي به اسان جي ڳوٺ جي بنيادي مسئلا حل رڻ جي فڪر ناهي. ڳوٺائن چيو ته گٽرن جا ڍڪڻ ڪوليل هجڻ ڪري ٻارڙا گٽرن ۾ ڪري ٿا پون ۽ مسجد تورڙي اسڪول ويندڙن ٻارڙن نوڙي نمازين لاءِ به وڏو مسئلو آهي. انهن وزير اعليٰ سنڌ، وزير بلديات، مئير ڪراچي کان مطالبو ڪيو آهي ته يوسي چيئرمين لالارحيم پٺاڻ کي فورن هٽايو وڃي. ٻئي صورت ۾ مئير ڪراچي آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو

بقايا — سنڌيار — 42

غلام مصطفيٰ ويسريو سان سندس والد بزرگ جي وفات ۽ پ پ جي ڪائونسلر رضا محمد خاصخيلي جي والد بزرگ جي وفات سلسلي ۾ الڳ الڳ عذرخواهين ڪرڻ بعد صحافين سان ڳالهائيندي ڪيو، هن چيو ته چونڊن لاءِ مقرر ڪيل تاريخ ۾ هاڻي ڪا به رڊوبدل ٿي نه سگهندي، نه وري چونڊن کي اڳتي پوئتي ڪرڻ لاءِ ڪو به جواز پيدا ڪيو ويندو، چونڊن ڪرائڻ ۾ پيپلز پارٽي اڳ ئي سڀ کان وڌيڪ سرگرم قومي پارٽي رهي آهي. هاڻي به پيپلز پارٽي چونڊ مرحلي کي شفاف بنائڻ ۾ پي ٽي آئي سميت سمورين پارٽين کي حصي وٺڻ جي خواهش ظاهر ڪئي آهي ته وري 9 مئي واري واقعي کان الڳ سڀ پارٽيون حصو وٺي سگهن ٿيون. جن ماڻهن تي 9 مئي جي واقعي بابت ايف آءِ آر داخل آهي اهي اليڪشن ۾ حصو وٺي نه سگهندا، ملڪ ۾ مهانگائي جي شدت جي ذميواري جي الزام تراشي ڪرڻ بجاءِ ملڪ کي هاڻي بدحالي کان مستقل نجات ڏيارڻ جي قومي سوچ پيدا ڪرڻ جي ضرورت آهي، مهانگائي جي شرح عوام جي جيابي جو حق کسي رهي آهي. آءِ ايم ايف سان وڌيڪ معاهده ڪرڻ بجاءِ قرض لاهيو جي قومي سوچ پيدا ڪرڻ گهرجي، ميان محمد نواز شريف سان ماضي ۾ جيڪو سلوڪ ڪيو ويو هو يا ڪيس قيد ڪري ملڪ بدر ڪيو ويو هو سو به غلط فيصلو هو. هاڻي وري ڪيس نگران سرڪار جي طرفان ڪيسن ۾ رليف ڏيڻ جو ڪارنامو سمجهه ڪان مٿي آهي، جنهن جو ملڪ جي تاريخ ۾ ڪو به مثال نه مليو آهي. اليڪشن هاڻي پنهنجي مقرر وقت تي لازمي ٿيندي، جنهن ۾ ڪا به رڪاوٽ نه رهندي پر اليڪشن کي شفاف بنائڻ جي به ذميواري اليڪشن ڪميشن کي قبول ڪرڻ گهرجي ته ملڪ ۾ بحران مان هميشه لاءِ نجات ملي ويندو، پيپلز پارٽي بي ٽي آئي سان اتحاد ڪري ٿي يا نٿي ڪري اهو وقت ۽ حالتن تحت پ پ جي قيادت پاڻ فيصلو ڪندي، هن وقت اهڙو ڪو به اتحاد قائم ڪرڻ جو فيصلو نه ڪيو ويو آهي. فلسطين جي قتل عام ۾ عالمي قوتون شامل آهن جنهن ۾ آمريڪا جي سڌي مداخلت موجود آهي. آمريڪا جي مداخلت کي اقوام متحده جي ذريعي روڪيو وڃي ته جيئن دنيا هاڻ جنگ جي صورتحال مان نجات حاصل ڪري سگهي.

بقايا — سنڌيار — 43

نه ٿيڻ تي ٽنڊوالهيار پريس ڪلب آڏو احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي ملازمن اشفاق لاشاري. اڪرم لغاري. خالد لاشاري. داد خان. اسامه ۽ ٻين ميڊيا آڏو ڏانهيندي چيو ته ڏهن مهينن کان مارڪيٽ ڪميٽي جو ايڊمنيسٽريٽر مقرر ناهي ٿيو جنهن جي ڪري پنج مهينن کان ملازمن جون پگهارون ناهن ٿي سگهيون هنن چيو ته ملامن جون پگهارون بند ٿيڻ ڪري فاڪاڪشي تي مجبور ٿي ويا آهيون هن مهانگائي جي دور ۾ ٻن ويلن جي ماني لاءِ ٻه پريشان آهيون هنن وڌيڪ چيو ته ڏهن مهينن کان ايڊمنيسٽريٽر مقرر نه ٿيڻ جي ڪري مارڪيٽ ڪميٽي جو سمورو ڪار ونهوار رولڙي جو شڪار بڻجي ويو آهي وسائل نه هجڻ ڪري لسٽون ٻه جاري نٿا ڪري سگهون هنن اعلي اختيارين کان گهر ڪئي ته بنا دير ٽنڊوالهيار مارڪيٽ ڪميٽي جو ايڊمنيسٽريٽر مقرر ڪري ملازمن کي پگهارون ڏئي بيچيني ختم ڪئي وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وڌائي پاڻ کي ساڙينداسين

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر ۾ شروع ٿي وئي آهي، روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي ۾ سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نه گهرجن، پر جنهن وقت ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ به ڏيارينداسين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671

sindhyarnews@gmail.com